Nr 189 Kwiecień 2024 ISSN 1734-6657 Cena 3,00 zł

Zachodniopomorski magazyn ROLNICZY

Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

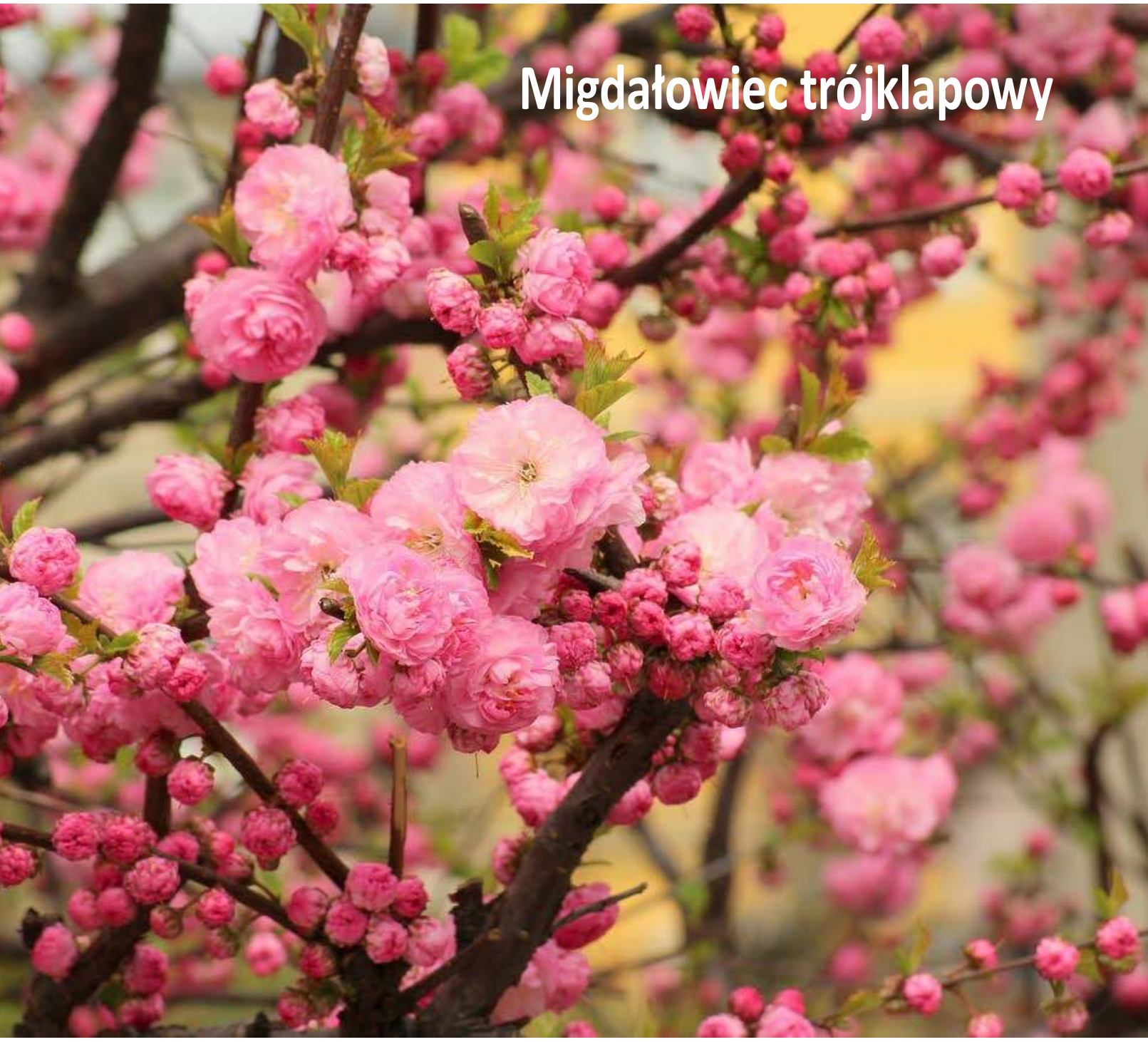

Zasady ochrony drobiu

Nowe odmiany w krajowym rejestrze. Zboża jare i rośliny bobowate

Wsparcie dla KGW na 2024 rok

eprasa.pl 571c646028

Generali, z myślą o Rolnikach

generaliagro.pl

WYBIERZ OCHRONĘ NA KAŻDYM POLU

Nie pozwól, aby niepogoda zmniejszyła Twoje dochody. Wybierz nasze ubezpieczenie upraw z dopłatą z budżetu państwa i **zyskaj 150 zł na zakupy**. Więcej na i-rolnik.pl.

Materiał marketingowy, nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego i ma charakter wyłącznie informacyjny. Akcja promocyjna trwa od 18.03.2024 do 30.06.2024 r. lub do wyczerpania puli e-kodów (10 000). Skierowana jest tylko do osób fizycznych, którzy wykupią ubezpieczenie upraw ze składką min. 300 zł. W ramach akcji uczestnik może otrzymać tylko jeden e-kod. Więcej informacji w regulaminie akcji „Wiosenne uprawy z e-kodem 2024", dostępnym na generaliagro.pl/regulaminy i i-rolnik.pl. Szczegółowe zasady działania ubezpieczenia zawarte są w OWU upraw rolnych dostępnych na generaliagro.pl.

GENERALI | AGRO

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

4/ Pozytywne malowanie
5/ Malowana lala przy stole wielkanocnym
6/ Wielkanoc z Tradycją
8/ Świąteczne stroiki
11/ Natura – panaceum na wszystko
14/ Dzierganie jest moim życiem
16/ ... jak konie w galopie...
18/ Agroliga 2024
20/ Podkarpackie rolnictwo – nowoczesność i tradycja na Krajowych Dniach Pola w Boguchwale
22/ Rybołówstwo – limity, opłaty, okresy ochronne
23/ Nowe przepisy dotyczące znakowania napojów alkoholowych
24/ Niebezpieczne substancje

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

28/ Nowe odmiany w krajowym rejestrze. Zboża jare i rośliny bobowate
33/ Zalecenia
35/ Zanim kupisz – sprawdź!
36/ Warroza
37/ Zasady ochrony drobiu

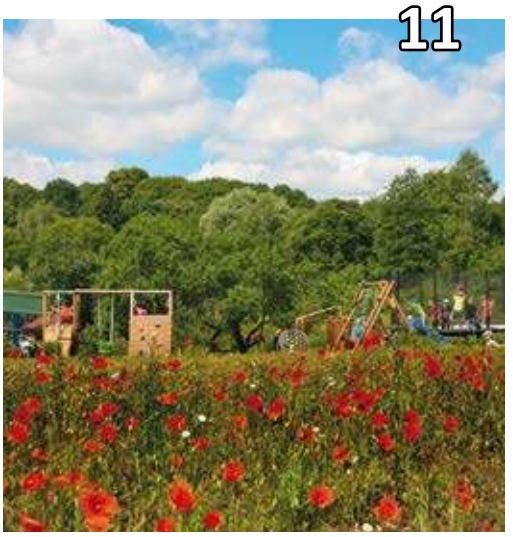

PORADNIK GOSPODYNI

41/ Wiosenny przysmak
43/ Migdałowiec trójklapowy
46/ Kalendarz biodynamiczny

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

47/ Zmiany w Zielonym Ładzie
48/ Wsparcie statutowe dla KGW na 2024 rok
48/ Dłuższy termin na zakup i montaż silosów
49/ Informacja handlowo-rynkowa
52/ Rynki rolne

W związku z rozpoczęciem od 15.03.2024 r. przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kampanii przyjmowania wniosków o płatności obszarowe oraz wprowadzonymi zmianami w przepisach dotyczących PS WPR na lata 2023-2027 - doradcy ZODR w Barzkowicach, wzorem roku ubiegłego, będą zapewniali bezpłatne wsparcie dla rolników w przygotowaniu wniosków o płatności bezpośrednie. Dodatkowo wsparcie będzie obejmowało w bieżącym roku deklaracji plany nawozowe w ramach ekoschematu *Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi.*

DAWID ADAMSKI
Dyrektor

Szanowni Państwo!

W dniu 13 marca 2024 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pan Czesław Siekierski powierzył mi funkcję Dyrektora ZODR w Barzkowicach. Jest to dla mnie, jako wieloletniego doradcy rolniczego z powiatu łobeskiego, ogromne wyróżnienie, jak i wielka odpowiedzialność. Los rolników jest mi szczególnie bliski, gdyż sam jestem również rolnikiem i wiem, z jakimi problemami musimy się mierzyć. Wierzę głęboko, że zostaną wypracowane rozwiązania, dzięki którym zakończą się nasze problemy. Mam nadzieję, że nasza współpraca na rzecz rozwoju zachodniopomorskiego rolnictwa będzie układała się bardzo dobrze.

Od 15 marca, jak co roku, ruszyła kolejna kampania składania wniosków obszarowych, która będzie trwać do 15 maja. Podobnie jak w roku ubiegłym, wnioski obszarowe wypełniane przez naszych doradców są nieodpłatne. Gorąco zachęcam do jak najszybszego odwiedzenia naszych biur powiatowych i skorzystania z usług naszych doradców przy wypełnianiu wniosków, którzy pomogą państwu w doborze odpowiednich ekoschematów dla Waszego gospodarstwa.

W roku 2024 nastąpią pewne zmiany w ekoschamatach, m.in. planowane jest zniesienie obowiązku ugorowania 4% gruntów rolnych. Kolejną zmianą jest praktyka wymieszaniu obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od aplikacji oraz praktyka stosowania nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo. Zmiany polegają na dodaniu możliwości potwierdzenia realizacji praktyki, wykonania zdjęcia geotagowanego lub poprzez złożenie do kierownika biura powiatowego ARiMR oświadczenia o wykonaniu praktyki niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia:
a) zrealizowania praktyki, jeżeli była ona zrealizowana po dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, i nie później niż do dnia 7 listopada w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, albo
b) w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, jeżeli praktyka była zrealizowana w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, przed dniem złożenia tego wniosku lub przed dniem 15 marca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności.

Zapraszam serdecznie Państwa do kontynuacji współpracy z nami i do skorzystania również z naszej oferty szkoleń, gdzie na bieżąco dowiecie się Państwo o wprowadzanych zmianach.

eprasa.pl 571c646028

Pozytywne malowanie

W dniach 17 lutego oraz 2 marca, we współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich, w świetlicach wiejskich w Moczyłach i Kamieńcu odbyły się integracyjne warsztaty malowania na materiale. To cykl spotkań w Gminie Kołbaskowo „ Od maluszka do Staruszka – z tradycją za pan brat".

JUSTYNA POPARDOWSKA, PZDR w Szczecinie

Podczas trwania warsztatów uczestnicy zapoznali się z rożnymi technikami nanoszenia wzorów, jak i farb na materiał. Każda osoba malowała wybrany przez siebie rysunek przy pomocy pędzli i specjalistycznych farb do malowania na materiałach. W trakcie pokazu omówione zostały również sposoby utrwalenia wzorów. Wszyscy uczestnicy jednogłośnie stwierdzili, że sama czynność malowania jest nie tylko znakomitą zabawą, ale także idealnym sposobem na odstresowanie. Nie potrzeba ogromnych umiejętności, aby odreagować stresy i problemy życia codziennego.

Od dawna wiadomo, że sztuka jest wykorzystywana w celu zniwelowania napięć, poprawy samopoczucia i zmniejszenia skutków stresu. Twórczość artystyczną wykorzystuje się do różnego rodzaju form i metod pomocy terapeutycznej i nazywana jest artterapią.

Badania wykazały, że działania artystyczne rozwijając potencjał, kreatywność, uczą rozpoznawania, nazywania i wyrażania własnych emocji oraz komunikowania się z otoczeniem w sposób asertywny, w szacunku do siebie i innych. Samo malowanie natomiast jest idealnym sposobem na wyciszenie i oderwanie od problemów dnia codziennego. Reguluje tętno i poziom cukru we krwi, ponieważ relaksuje oraz w pozytywny sposób aktywizuje mózg, co zmniejsza szanse na choroby Alzheimera i demencji. Malowanie uczy cierpliwości, wzmacnia pewność siebie, uwalnia kreatywność, aktywizuje ludzi i pobudza ich aktywność, uwrażliwia i przede wszystkim jest świetną zabawą bez względu na to ile masz lat!

Niebawem odbędą się kolejne warsztaty na które serdecznie zapraszamy.

Źródło: www.arte-valore.com; www.nowiny.pl; wwwsensarte.pl; www.artnapi.pl/Dlaczego-malowanie-jest-dobre-dla-zdrowia-psychicznego-blog-pol-1603666466.html

eprasa.pl 571c646028

Malowana lala przy stole wielkanocnym

Tradycyjnie już, panie z kół gospodyń wiejskich z Niemiec i z Polski spotkały się w Dołujach, aby wykonać piękne stroiki, które ozdobią drzwi i stoły wielkanocne.

CECYLIA WOJNIK, PZDR w Szczecinie

Chyba wszyscy kochamy tradycję, jesteśmy przyzwyczajeni do kolei rzeczy, czegoś powtarzalnego, zwłaszcza jeśli wiążą się z tym miłe wspomnienia. Nie inaczej myślą uczestniczki polsko-niemieckich spotkań, które już od wielu lat są organizowane w Dołujach przy okazji Świąt Wielkiej Nocy oraz Bożego Narodzenia. I tym razem nie mogło zabraknąć szkoleń i pokazów przed wiosennymi świętami. Panie z kół gospodyń wiejskich z Niemiec i z Polski spotkały się, aby pod światłym kierownictwem Adriany Czarnik-Półtorak z PZDR w Choszcznie wykonać piękne stroiki, które ozdobią drzwi i stoły wielkanocne. Pomysł nie miałby jednak racji bytu, gdyby nie wydatna pomoc w synchronizacji dwóch narodów, prowadzona przez Martę Werner ze Związku Rolników Uecker-Randow w Pasewalku.

W tym roku na uczestniczki spotkania czekała miła niespodzianka, coś czego jeszcze nie było, a co sprawiło im niezwykłą radość. Gościem specjalnym tegorocznej integracji była Agnieszka Gulczyńska, właścicielka firmy Przypudrowana ze Szczecina, która wprowadziła uczestniczki spotkania w tajniki wizażu. Szkolenie pod tematem „Nowe formy działalności pozarolniczych na obszarach wiejskich – aktywizacja kobiet poprzez naukę wizażu" okazało się prawdziwym hitem. Przypudrowana – firma z wieloletnim doświadczeniem w branży makeupowej w sposób profesjonalny wprowadziła nas w świat wizażu. Różnorodność kosmetyków, technik makijażowych, łączenia poszczególnych produktów i uwydatniania piękna każdej z pań to ogromna wiedza, która została przekazana w niezwykle strawnej formie. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że modelką, na której panie uczyły się podstaw wizażu była mama pani Agnieszki – pani Hanna Murawska, która cierpliwie znosiła wszystkie zabiegi wykonywane na jej twarzy, a które to w efekcie końcowym wydobyły i mocno podkreśliły jej naturalną urodę.

W tym przedświątecznym czasie, kiedy to każda z pań myśli już tylko o tym jak przygotować święta i co powinno się pojawić na wielkanocnym stole, uczestniczki naszego spotkania znalazły czas tylko dla siebie, ucząc się pielęgnować własne, niepowtarzalne piękno, ale również otwierając się na nowe formy i możliwości zarobkowego wykorzystania swojej wiedzy. ■

eprasa.pl 571c646028

Wielkanoc z Tradycją

21 marca w sali konferencyjnej Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie odbył się Wojewódzki Konkurs Wielkanocny „Wielkanoc z Tradycją".

ANETTA ZOŃ, ZODR Oddział w Koszalinie

Organizatorem, już po raz siódmy, był Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach Oddział w Koszalinie, a galę w tym roku poprowadziła Beata Wilk, zastępca dyrektora ZODR. W zmaganiach uczestniczyło ponad sześćdziesięciu twórców, którzy przygotowali ponad sto prac – konkursowych palm i pisanek.

Organizatorzy konkursu postawili sobie za cel zainspirowanie do aktywności, tworzenia rękodzieła, a przede wszystkim kultywowania twórczości ludowej. Na wspólne obchody zaproszono również zespoły ludowe: „Jantarowy Kwiat" i „Złote Nutki", kultywujące tradycję muzyki ludowej, która nieodłącznie wiązała się z codziennym i religijnym życiem wielu grup etnicznych.

Konkurs Wielkanocny został objęty patronatem honorowym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Wojewody Zachodniopomorskiego, Patronat Medialny sprawowali TVP 3 Szczecin i Polskie Radio Koszalin a partnerem ekologicznym Konkursu był Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

eprasa.pl 571c646028

Laureaci KATEGORIA PALMA
I miejsce – Świetlica Wiejska w Rusinowie
II miejsce – Iwona Moszyńska
III miejsce – Dom Pomocy Społecznej w Nowych Bielicach
- wyróżnienie – Małgorzata Kamińska – Sołectwo Wrzosowo
- Nagroda Dyrektora ZODR – KGW Gorawino „W Kratkę”

Laureaci KATEGORIA PISANKA
I miejsce – Grażyna Kujaszewska
II miejsce – Wanda Kwiatkowska
III miejsce – Józefa Pająk
- wyróżnienie – Natalia Moszyńska-Sobczyk
- Nagroda Dyrektora ZODR – KGW „Bystra woda” Wiekowice

Gratulujemy!!!

Nagrody wręczali nasi sponsorzy, którym serdecznie dziękujemy za hojne wsparcie. Należą do nich: WFOŚiGW w Szczecinie, który reprezentował Andrzej Grzana, KOWR Oddział Terenowy Koszalin reprezentowany przez Zbigniewa Grabarka, ZIR Oddział Terenowy w Koszalinie, przedstawicielką którego była Danuta Lebioda. Zabrakło w tym roku Mirosława Narojka, prezesa Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego PZZ SA w Stoisławiu, na którego wsparcie przy organizacji konkursu zawsze możemy liczyć. Ponadto do wręczania nagród laureatom poproszona została Krystyna Janiszewska – p.o. dyrektora Delegatury ZUW. Jak co roku, mogliśmy liczyć na pomoc w przygotowaniu Gali uczniów z Zespołu Szkół CKR im. W. Witosa w Boninie i współpracę z dyrektor Dorotą Kingą Grabarek.

Podsumowaniem konkursu był słodki poczęstunek dla zaproszonych gości oraz wszystkich uczestników Gali – w postaci tortu oraz świątecznego mazurka. ■

eprasa.pl 571c646028

Świąteczne stroiki

JUSTYNA POPARDOWSKA, DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie

W marcu PZDR w Szczecinie, we współpracy z KGW, zorganizował w świetlicach wiejskich w Moczyłach, Kamieńcu i Smolęcinie warsztaty z tworzenia świątecznych stroików. To był kreatywnie spędzony czas, pełen wielkanocnych inspiracji i rozmów na temat tradycji.

eprasa.pl 571c646028

- Stoiska rolno-spożywcze
- Stoisko doradcze - doradztwo rolnicze
- Stoisko Sieci Innowacji w Rolnictwie
- Stoisko ZUT - „Zaprojektuj swój ogród!”
- Stoiska ogrodniczo-szkółkarskie
- Stoiska z rękodziełem
- Wystawa „Moja Pasja Rękodzieło”
- Stoiska handlowe, gastronomiczne
- Promocja produktów lokalnych i tradycyjnych

BĄDŹ PRZYJACIELEM PSZCZÓŁ I ODBIERZ DRZEWKO*

Barzkowicka WIOSNA

WIOSENNA WYSTAWA OGRODNICZO-PSZCZELARSKA

11-12 maja 2024

Oficjalne Otwarcie Wystawy - Sobota, 11 maja, godz. 10.00

ZODR CUP 2024

SOŁECKIE potyczki

■ Sobota, 11 maja

■ Niedziela, 12 maja

ATRAKCJE DLA NAJMŁODSZYCH

- Strefa EKO - eko-zabawy, warsztaty, gry
- Zabawa w „Dojenie Krówki”
- Zabawa „Wiosna, wiosna - pora radosna!”

Bezpłatny parking

Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie

ORGANIZATOR: Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 10;15, 91 561 37 00, www.zodr.pl, sekretariat.barzkowice@zodr.pl

eprasa.pl 571c646028

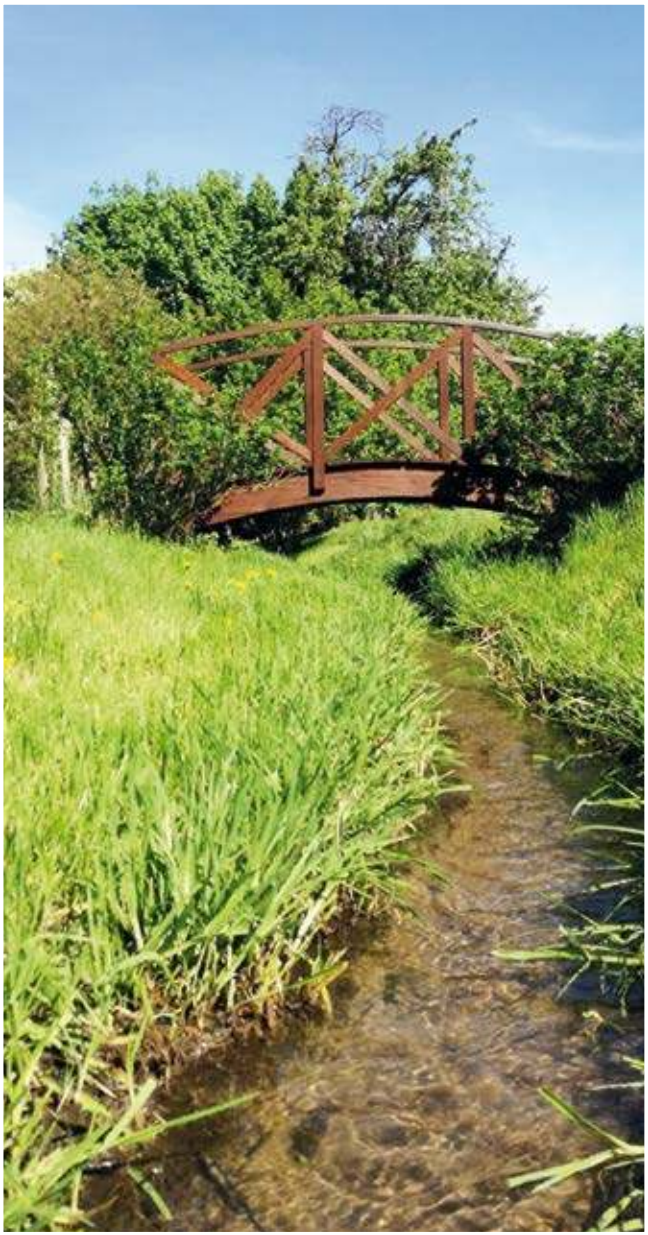

epiasa.pl 571c646028

Natura – panaceum na wszystko

Wywiad

Justyna Popardowska

Nikomu nie trzeba już uświadamiać jak dla zdrowia psychicznego i fizycznego ważny jest kontakt z naturą. Natomiast czy deficyt natury wpływa na problemy behawioralne oraz percepcyjno-motoryczne dzieci? Co daje kontakt z naturą naszym pociechom? Czy są jeszcze miejsca, gdzie można zupełnie odciąć się od cywilizacji i „zatopić się" w otaczającej zieleni?

Dla wszystkich rodziców oczywiste powinno być to, że nie ma lepszego sposobu na wychowanie w zdrowiu naszych milusińskich jak przebywanie na łonie natury. Obserwowanie natury uczy dzieci analizy, obserwacji i koncentracji. Ruch związany z pobytem rozwija młode organizmy w każdej płaszczyźnie. Zabawa na świeżym powietrzu rozwija samodzielność, uczy relacji społecznych i sposobu radzenia ze stresem. Dodatkowo uczy szacunku do przyrody, świadomości ekologicznej oraz rozwija ciekawość świata i kreatywność.

O nowych celach działalności agroturystycznej, jakie stawia XXI wiek, o sposobach uzupełnienia deficytów najmłodszych i najważniejszych istot na ziemi porozmawiam z **ELŻBIETĄ SZEWCZYK,** od dwunastu lat właścicielką agroturystyki w „Trzynastu Dębach".

Pani Elu, proszę powiedzieć co było bodźcem do stworzenia tego miejsca?

Pomysł, bodziec zawsze bierze się z jakiejś potrzeby – zmiany życiowej, ekonomicznej, misji, marzeń… U mnie rodziły się i dojrzewały one wszystkie, a zewnętrzne okoliczności zawodowe utwierdziły i niejako przypieczętowały decyzję, że czas już dla mnie, aby nie odkładać wciąż i wciąż marzeń…

Co chcieliście zaoferować i zapewnić swoim przyszłym klientom?

Zakładając naszą działalność agroturystyczną chcieliśmy wykorzystać wszystkie walory naszego terenu, czyli jego ukształtowanie, zadrzewienie, starodrzew, położenie na uboczu miejscowości i miasta, z jednoczesną bliskością do tych aglomeracji, aby stworzyć miejsce wypoczynku i rekreacji. Miejsce kolorowe o każdej porze roku, miejsce z bogactwem ptactwa naszego regionu, miejsce z możliwością wyciszenia w sąsiedztwie dużego miasta. Tak więc założeniem naszym było stworzenie możliwości rekreacji i wypoczynku dla całej rodziny, a także grup szkolnych i przedszkolnych, seniorów i firm. Powstawał więc staw z możliwością wędkowania, plac zabaw, miejsca grillowe, niewielkie boisko, a wszystko to wkomponowaliśmy w stary sad i inne zadrzewienia, które potem odwdzięczyły się nam i naszym klientom „zbawiennym" cieniem, tak potrzebnym w coraz to bardziej upalne lata, a także mieszkaniami dla ptactwa. Taka była idea stworzenia tego miejsca. Oprócz tego w trakcie rozwoju gospodarstwa wzrastał popyt na plenerowe imprezy typu: śluby, komunie, chrzciny, biesiady, warsztaty. Wzrastała współpraca ze szkołami, przedszkolami, nie baliśmy się podejmować wciąż pojawiających się wyzwań.

Naprawdę nie bała się pani podjąć się nowej, nieznanej drogi życiowej?

Tworząc gospodarstwo wiedzieliśmy, że takie miejsca są potrzebne, że jest duże zapotrzebowanie na taką formę wypoczynku, że lokalizacja jest świetna i klient liczny, również zagraniczny. Agroturystyka jest nieopodal granicy polsko-niemieckiej.

Wiązało się to z dużą ilością pracy?

Tak. Teren przez ostatnie lata nie był użytkowany, więc siłą rzeczy należało go uporządkować, przywrócić do takiego stanu, jaki założyliśmy w projekcie, czyli doprowadzenie stawu do ponownego użytkowania, zarybienie, zagospodarowanie jako całości, z wykorzystaniem ukształtowania terenu, zachowanie pełnego stanu zadrzewienia. I tak po kolei powstawały miejsca grillowe, plac zabaw, małe boisko, urocze zakątki dumania i zabaw wokół stawu oraz w innych miejscach gospodarstwa. Zachowaliśmy prawie cały drzewostan terenu, co okazało się bardzo cenne w późniejszym czasie.

Prowadzi pani działalność agroturystyczną od wielu lat, ja chciałabym jednak porozmawiać o tym co pani oferuje swoim najmłodszym klientom. Co skłoniło panią do stworzenia warsztatów dla dzieci?

Sezon zawsze zaczynał się pierwszą majówką, w tym czasie cały teren zaczynał kwitnąć, soczysta zieleń rozlewała się w każdym zakątku, a ptactwo radośnie, gwarnie i przepięknie witało wiosnę, uwijając się skrzętnie przy budowie gniazd, swoich cudnych domostw. Właśnie ten malowniczy, kwitnący sad, mieszkańcy stawu i strumyka wzbudził pomył, aby podzielić się tym widokiem i pokazać to bogactwo natury z bardzo bliska. W ten sposób powstały warsztaty pod tytułem „Podglądanie wiosny". Jest to mój autorski projekt, w którym wykorzystałam walory terenu, porę roku i dołożyłam mnóstwo pasji. Prowadzę te zajęcia już przez wiele

eprasa.pl 571c646028

sezonów. Podobnie powstały jesienne warsztaty „Dary jesieni". Jak sama nazwa wskazuje, jesienią, kiedy drzewa i krzewy się przebarwiają, kiedy darzą bogactwem jesiennych darów, owoców, warzyw, dzieci mają możliwość wykorzystania tego wszystkiego, uruchomienia swojej kreatywności. Tworzą jesienne ludziki, zwierzątka, postacie z bajek, filmów itp. Jest to wspaniała zabawa! Bardzo ważne jest dla mnie w tych warsztatach to, że dzieci tworzą je same, szukając wcześniej w kontakcie z naturą wszystkiego, co może im się przydać.

Rozwijała się pani dalej w tym kierunku? Co było później i jakie jeszcze zajęcie stworzyła pani maluchom?

Później postały warsztaty pod tytułem „Zakładanie zielników". Pomysł narodził się w odpowiedzi na zapytania nauczycieli i wychowawców. Warsztaty te skierowane są bardziej dla klas szkół podstawowych 1-3. Dzieci, wypoczywając na terenie, mają do dyspozycji wszystkie mniej lub bardziej znane rośliny, o różnych właściwościach, np. leczniczych, odstraszających owady, paszowych, miododajnych itp. Korzystając z bogactwa przyrody tego miejsca staram się pokazać różne roślinki o różnych właściwościach i ich znaczeniu, i wykorzystać je w zielniku. Jest to fajna zabawa i lekcja biologii jednocześnie. Budowa kwiatu, różnice w budowie u poszczególnych drzew owocowych, jak wygląda zalążek owocu, ptasie gniazda, kłos pszenicy, łuszczyna rzepaku… To wszystko dzieci mogą zobaczyć, zaobserwować, porównać.

Czyli nie skupia się pani jedynie na pokazywaniu roślin?

Nie, nie. Staram się przekazać sporą dawkę informacji o spotkanej roślinie. Wchodzimy śmiało w pole, dotykamy, wąchamy, zrywamy, smakujemy.

Taki sposób prowadzenia zajęć chyba jest dość trudny i wymaga od pani dużej wiedzy?

Pomaga mi w tym moje wykształcenie rolnicze, doświadczenie, ale też pasja, miłość i szacunek do przyrody. W sumie moje zajęcia to trochę taka improwizacja. Wiadomo, mam schemat, konspekt, ale dzieci mają tak zaskakujące i nieoczekiwane pytania, przemyślenia, że odkładamy sobie sztywne konspekty i w sumie … zajęcia są bardzo żywymi, wesołymi i autentycznymi lekcjami.

W takim razie jak, w szybkim skrócie, wyglądają takie zajęcia?

Przyjazd dzieci, zapoznanie z terenem, zabawy w plenerze – wychowawcy nazywają to takim „wypuszczeniem powietrza z baloników podróżowania autokarowego". Jeżeli grupy są liczne, dzielimy je na podgrupy i z każdą przeprowadzam zajęcia trwające około 45 min. Pozostałe dzieci korzystają w tym czasie z placu zabaw. Pobyt połączony jest z ogniskiem lub grillem, z drugim śniadaniem. Oczywiście czas trwania warsztatów jest uzależniony od tego, z jakimi dziećmi pracuję, jeśli są to dzieci młodsze, czas jest krótszy, dostosowany do nich. Pobyt trwa ok 5-6 godzin.

Była wiosna, jesień, a czy latem, w momencie jak szkoły są zamknięte, również jest pani w stanie coś zaoferować dzieciom?

W tym roku po raz pierwszy prowadziłam półkolonie. Pomysł realizacji półkolonii rodził się długo, aż się urodził, a przeprowadzenie ich utwierdziło mnie w przekonaniu, że to jest bardzo dobry kierunek. Są dzieci i rodzice, którzy bardzo cenią kontakt z naturą, widzą jej dobroczynny wpływ. Mimo że ofert na rynku wakacyjnego wypoczynku jest całe mnóstwo, rodzice wybierają nasze miejsce. Cieszę się, bo znów potrzeby klienta niejako mobilizują do nowych przedsięwzięć. Podczas ubiegłorocznych półkolonii szczególny nacisk kładłam na zajęcia sensomotoryczne.

To zupełnie inny kierunek niż wcześniejsze zajęcia. Skąd w ogóle taki nurt działania?

Prawda jest taka – dzieci po covidzie, po obostrzeniach, zamknięciach szkół, zamknięciach w domach, mają ogromne problemy z ruchowością. Ten trudny czas, braku spacerów, zabaw na placach i ogólnie braku ruchu odbił się na nas wszystkich, ale najbardziej na dzieciach. Spowodował dużo niekorzystnych zmian zarówno na podłożu fizycznym, jak i psychicznym. Dzieci w okresie, kiedy powinny uczyć się nawiązywania relacji w grupie, ich utrzymywania, kształtowania nawyków ruchowych, siedziały po prostu zamknięte w domach. W chwili obecnej większość dzieci ma problemy z bieganiem, wspinaniem się, chwytaniem, graniem w piłkę, prawidłową postawą czy skakaniem przez zwykłą skakankę. Naprawdę, mogłabym wymieniać długo... tych dysfunkcji jest wiele, a do tego jeszcze trudności w relacjach z rówieśnikami, wyobcowanie. Nie można też pominąć faktu, że ciągle rosnący pęd życia, zabieganie, pośpiech, nieraz bardzo wysokie ambicje rodziców ograniczają ruchowość dziecka, dostęp do zwykłego placu zabaw czy spaceru. Poprzez prowadzenie swojej działalności widzę jak wiele dzieci ma problemy choćby ze zwykłym bieganiem.

Jakie przygody i zajęcia zaproponowała pani maluchom na półkolonii?

Jak już wspomniałam, głównym tematem półkolonii były zajęcia sensomotoryczne. Zależało nam, aby w każdym dniu przeprowadzić je dwukrotnie i tak ułożyć program, aby był czas na warsztaty, zabawę, zajęcia ruchowe, posiłki. Każdy dzień półkolonii miał inną przygodę, np. jeden dzień był dniem strażaka. Dzieci zapoznały się z samochodem strażackim, sprzętem gaśniczym i ratunkowym. Pod kontrolą strażaków mogły uruchomić niektóre urządzenia, np. lać wężem wodę. Pod okiem strażaków przygotowały bezpieczne ognisko, zapoznały się z zasadami jak bezpiecznie korzystać z paleniska, gasić ogień, rozpalać. Kolejny dzień był dniem survivalu. Dzieci uczyły się budowania szałasu, rozkładania namiotu, radzenia sobie w plenerze. Nie będę tu omawiała wszystkich dni, szczegóły znajdują się na stronie internetowej. Zajęcia sensomotoryczne częściowo prowadzone były przez fizjoterapeutę, częściowo przeze mnie. Ciekawe nowe doświadczenie, wyzwanie – bo przecież to plener i pogoda płatała figle, ale zrealizowaliśmy program prawie w całości.

To co robicie w przypadku jak pogoda sprawia wam psikusa?

Korzystam wtedy z pawilonu. W przypadku półkolonii mam tak ułożony program, że plan zajęć mogę zamieniać z planem kolejnego dnia lub jego porą. Podczas naszej pierwszej półkolonii mieliśmy deszcz nieomal codziennie, ale zajęcia były tak prowadzone, aby dzieci były bezpieczne i nieprzemoknięte, a do tego program zrealizowany. Rodzice dopisali w 100% pod względem wyposażenia dzieci

eprasa.pl 571c646028

w potrzebną plenerową odzież i obuwie. Dla dzieci była to w sumie fajna przygoda – dla nas trochę utrudnień…, ale taki jest plener.

Wróćmy jeszcze do zajęć sensomotorycznych, dzieci nie marudzą podczas wykonywania ćwiczeń? Chętnie je wykonują?

To nie były zwykłe ćwiczenia, to były ćwiczenia poprzez zabawę i tak je ułożyliśmy, aby dzieci zachęcić do ich wykonywania, pokierować tak grupą, aby same inicjowały ćwiczenia. Ważnym zadaniem dla nas okazało się również zintegrowanie grupy. Jak to wypracowaliśmy – zajęcia okazały się dobrą, wesołą i kreatywną zabawą.

Podzieli się pani z naszymi czytelnikami planami i pozostałymi pomysłami?

Przygotowuję warsztaty z zastosowaniem hortiterapii – czyli tak w wielkim bardzo skrócie ogrodoterapii i roślinoterapii. Ten pomysł zamierzam skierować nie tylko dla dzieci, ale też dla seniorów. Nie chciałabym na razie zdradzać szczegółów, bo sporo jest ich jeszcze do dopracowania. Planuję również zorganizować dzieciom klas starszych lekcję biologii w plenerze – ciekawe warsztaty, połączone oczywiście z zabawą i ogniskiem.

Nie posiada pani żadnych zwierząt, nie boi się pani, że zainteresowanie dzieci nie będzie tak znaczące, jak w innych agroturystykach, które przyciąganą żywymi mieszkańcami?

Nie boję się braku zainteresowania. Pracę z dziećmi w większości traktuję jako misję, ponieważ, oprócz, oczywiście, strony zarobkowej dzielę się wiedzą, umiejętnościami. Wszystkie pomysły są moimi pomysłami autorskimi, nie skopiowanymi z innych, podobnych miejsc agroturystycznych. Nasze gospodarstwo nie znajduje się w jakimś szalenie atrakcyjnym turystycznie rejonie kraju, ale ludzie znajdą w nim jeszcze barwy wszystkich pór roku, odrobinę natury, soczystość wiosny, zapach i smak letnich owoców, takich prosto z drzewa, wariactwo jesiennych ciepłych kolorów, a zimą, o ile jest śnieżna, otulony bielą sad. Miejsce nasze, jego położenie, bliskość dużego miasta i większych miejscowości idealnie nadaje się do tego, żeby dorośli i dzieci po codziennej gonitwie i natłoku różnych zajęć, mogły wyjść na tą zwykłą zieloną trawę, spędzić czas na łonie natury, popatrzeć jak płynie strumień, jak pszczoła pije wodę i co ona w ogóle robi nad tym strumieniem. To jest miejsce, w którym można dostrzec te zwykłe dary natury, które nam się uszczuplają. Muszę wspomnieć także o tym, że w trakcie rozwoju naszego gospodarstwa w pewnym momencie pojawiły się kucyki. Kucyki rosły, dzieci je oglądały, trwało to nie dłużej niż 5 minut, nieraz się ich bały, nieraz chciały się tylko przytulać lub czesać. Zaczęły pojawiać się dzieci, które potrzebowały hipoterapii i zaświtał mi pomysł, że może warto spróbować, że konie nasze są bardzo towarzyskie, mądre i gotowe do pracy, że dzieciom będą pomocne. Znalazłam wspaniałą trenerkę, która przygotowała je do pracy z dziećmi. „Trenowała" i mnie, co nieraz było trudniejsze niż praca z konikami. Zdobyłam także odpowiednie uprawnienia i zaczęły się lekcje jazdy konnej oraz zajęcia hipoterapii. Koniki były radosne, widać było w nich taką dumę, że są potrzebne, przydatne, że nie stoją bezmyślnie w zagrodzie i nie służą tylko jako tło do zdjęć. Dzieci zaprzyjaźniały się z nimi. Właśnie ta radość dzieci, w tej całej ciężkiej niekiedy pracy, była największą i najpiękniejszą zapłatą dla mnie. Jednak, jak to zwykle w życiu bywa, to, co najbardziej cieszy, zostaje zazwyczaj nam zabrane. Kłopoty zdrowotne i rodzinne spowodowały, że musiałam zrezygnować z zajęć z konikami. Serce bolało, wiadomo przecież, że regularność zajęć, ćwiczeń jest u koni bardzo ważna, znalazłam im więc nowe gospodarstwa, w których pracują z dziećmi do dnia dzisiejszego, otoczone opieką i miłością bardzo dobrych właścicieli. Nasze kuce były jedynymi kucami w powiecie polickim przygotowanymi do pracy z dziećmi.

Chciałaby pani jeszcze kiedyś wrócić do kucy?

Czy wrócę? Jak tylko zostanie mi to dane… Wszystkie uroczystości, pikniki, warsztaty cieszyły i cieszą, a tym bardziej, gdy klienci są zadowoleni z pobytu w naszym gospodarstwie. Jednak nie ukrywam, że największą moją satysfakcją i radością była praca z kucykami. Zważywszy że nigdy wcześniej nie miałam do czynienia z końmi, a w tym pięknym epizodzie życia kierowała mną intuicja i miłość, czego życzę wszystkim ludziom we wszystkich ich działaniach.

Dziękuję serdecznie za poświęcony czas i życzę realizacji wszystkich pomysłów.

eprasa.pl 57106646028

Cecylia Wojnik

Dzierganie jest moim życiem

Rozmowa z **BEATĄ NAROLEWSKĄ,** właścicielką marki „Dziergotki" ze Szczecina

Jaka jest historia „Dziergotek" i skąd się wziął na nie pomysł?

Z zawodu jestem położną, mieszkam i pracuję w swoim zawodzie w Szczecinie. Odkąd pamiętam, szydełkowałam i pracowałam na drutach, to było moje hobby i mój sposób na relaks po pracy zawodowej. „Dziergotki" to moja działalność dodatkowa, która rozpoczęła się parę lat temu od breloczków – maskotek. Te breloczki sprzedawały się bardzo dobrze, a przy okazji rozmów z klientami otrzymywałam nowe zlecenia, poszerzałam swój asortyment. Takie rozmowy były naprawdę cenne, bo pokazały mi, że niekoniecznie to, co mi się podoba, spodoba się także klientowi. Sama nazwa „Dziergotki" wzięła się całkiem przypadkowo z nazywania przeze mnie tego co wykonuję, czyli dziergania na szydełku. Pomysł podchwyciła była dziewczyna mojego syna, która także zaprojektowała moje wizytówki.

Jednak wykonanie maskotki na szydełku, zwłaszcza takiej wymarzonej przez klienta, wymaga specjalnej techniki. Gdzie zdobywała pani wiedzę na temat tego jak się do tego zabrać?

Tak naprawdę podstawy miałam opanowane od dawna, a szczegóły techniki klarowały się w trakcie wykonywania pracy. Braki w wiedzy uzupełniałam informacjami z internetu. To tutaj odnajdywałam odpowiedzi na dręczące mnie pytania, tutaj podglądałam techniki. Często zdarza się tak, że maskotka, którą wykonuję po raz pierwszy jest przez mnie wielokrotnie pruta, a pracę nad nią rozpoczynam od nowa, tak aby uzyskać efekt zamierzony. Aby zrobić coś naprawdę ładnego należy mieć dużo wprawy i dużo ćwiczyć swoje zdolności manualne.

Czy oprócz maskotek wykonuje pani także inne prace?

Tak, bardzo często wykonuję gwiazdki, bombki na choinkę i nie tylko, również np. aniołki czy dynie. Poza tym wykonuję kocyki dziecięce, obrusy, serwety i firanki, jednak tego typu rzeczy są wyłącznie na zamówienie, ponieważ to klient musi określić wielkość i wzór zamówionej pracy.

Gdzie można kupić pani prace?

Najczęściej można spotkać mnie na różnego rodzaju jarmarkach, targach, wystawach. Posiadam także swoją stronę na portalu Facebook, gdzie również można składać zamówienia. Jednak zamawiać można nie tylko to, co znajduje się na moim stoisku, ale również to, co

eprasa.pl 571c646028

się odnajdzie na portalu internetowym. Można także przesłać do mnie zdjęcie ze swoim pomysłem. Bardzo często spotykam się z prośbami o przeniesienie ze zdjęcia w maskotkę na przykład psa lub kota, co nie stanowi dla mnie żadnego problemu.

A jak długi jest czas oczekiwania na takie specjalne zamówienie?

To zależy od wielkości zamówionej pracy, ale zazwyczaj jest to jeden dzień. Muszę też dodać, że taka specjalna maskotka nie różni się cenowo od tych standardowo już dostępnych w mojej ofercie. Jednak najwięcej czasu potrzebuję na wykonanie Misia Uszatka w odpowiednich barwach, w wysokości około 60 cm, który zajmuje mi półtora tygodnia.

Jak wiele czasu musi pani poświęcić na wykonanie swoich prac?

Najszybciej wykonuję maskotki – breloczki w kształcie kota, bo tego typu rzecz wymaga godziny pracy. Breloczki bardziej skomplikowane, kolorowe, z większą ilością elementów zajmują mi około 2-3 godzin. Duża maskotka, taka jak małpa, wymaga półtora dnia nieprzerwanej pracy.

Jak pani podkreśliła już na początku naszej rozmowy jest pani osobą aktywną zawodowo, w dodatku wykonuje bardzo odpowiedzialną pracę. Kiedy znajduje pani czas na „Dziergotki"?

Wykorzystuję każdy wolny czas na dzierganie. Nawet w drodze do pracy szydełkuję. Szydełkuję podczas targów, wystaw i jarmarków, wciąż robiąc prace, które zamawiają moi klienci.

Skąd czerpie pani inspiracje do swoich prac na szydełku?

Różnie z tym bywa. Najczęściej są to pomysły moich klientów, inspiracji szukam także na stronach internetowych, w popularnych bajkach, a także staram się sama wymyślać moje maskotki.

Jaki wzór maskotki jest obecnie tym najlepiej sprzedawanym?

Obecnie w modzie są leżące gęsi, wilki i nie wychodzące z mody jednorożce. Bardzo często klienci szukają u mnie świnki Peppy, której, niestety, u mnie nie kupią, ponieważ wizualnie taka maskotka jest dla mnie nie do przyjęcia, a nie jestem w stanie zrobić czegoś, co mi się nie podoba.

Zdarzają się zamówienia nietypowe?

Owszem, zdarzają się. Z rzeczy dziwnych robiłam na przykład patelnię, była także żaglówka czy ryba okoń.

A czy obserwuje Pani duże zapotrzebowanie na ręcznie robione maskotki?

Zapotrzebowanie jest ogromne. Obserwuję nawrót mody na produkty wytworzone ręcznie, nie przez bezduszną maszynę, nie na towary przywożone z Chin. Takie maskotki zostaną z nami na lata, a nie do drugiego prania. Te wykonane ręcznie maskotki są produktem, o który klienci dbają, który się nie nudzi, bo przecież jest to coś stworzonego indywidualnie, czego się nie kupi w masowej sprzedaży.

Z jakich materiałów pani dzierga?

Są to włóczki stanowiące mieszaninę bawełny z akrylem. Zdarza się jednak, że dla najmniejszych klientów wykonuję maskotki z czystej bawełny lub z bawełny zmieszanej z bambusem. Do maskotek dla małych dzieci oczy proponuję wyszywane, a nie koralikowe, tak aby zabawka była dla dziecka bezpieczna. Także nici, jakich używam do szycia maskotek są antyalergiczne, a to z tego powodu, że sama jestem alergikiem, więc to także powoduje zwiększenie bezpieczeństwa i jakości moich „dziergotek".

A co znajduje się w środku takiej wykonanej przez panią maskotki?

W środku znajduje się tak zwana kulka silikonowa. Jest to specjalne wypełnienie do maskotek, które jest odporne na pranie, nie zbryla się w wyniku kontaktu z wodą, nie zmniejsza swojej objętości. Muszę zaznaczyć, że wykonane przeze mnie maskotki nie muszą być prane jedynie ręcznie, ponieważ czyszczenie mechaniczne w 40 st. C również im nie szkodzi.

Czy obserwuje pani sezonowy wzrost zamówień na przykład w okolicach świąt, czy też zamówienia przez cały rok są obfite?

Raczej nie obserwuję szczególnego wzrostu ilości zamówień w okresie przedświątecznym. Zdarza się, że przed Mikołajkami rodzice częściej zamawiają maskotki, ale różnica w skali roku nie jest zbyt wielka.

A jakie są pani plany na przyszłość związane z dzierganiem?

Stale powiększam moją ofertę o rzeczy, o które pytają klienci. Planuję dziergać do końca mojego życia, bo dzierganie właśnie jest moim życiem.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl 571c646028

Cecylia Wojnik

...jak konie w galopie...

Rozmowa z **PAWŁEM ŻUŻEWICZEM,** Hodowcą koni z Dzieżkowa koło Goleniowa

Kiedy myślimy o hodowli koni to większości z nas przed oczami staje obraz pięknych koni gorącokrwistych, ubranych w profesjonalne stroje jeździeckie rajterów, czasem pomyślimy o hipoterapii. A tymczasem hodować z sukcesami można i konie zimnokrwiste. Te potężne, zwaliste zwierzęta mają w sobie coś dystyngowanego, coś, co budzi nasz szacunek. Na dodatek konie hodowane przez Pawła Żużewicza są zwierzętami biorącymi udział w wyścigach w powożeniu koniem. Rozmawiamy o tym jak rozpoczęła się przygoda pana Pawła z tymi zwierzętami, a także o tym, jak trenuje się zimnokrwiste konie do powożenia.

Od kiedy zajmuje się pan hodowlą koni i jakiego typu konie są w pana hodowane?

We wrześniu 2023 roku minęło 30 lat odkąd kupiłem swojego pierwszego konia. Hoduję głównie konie zimnokrwiste, są to konie posiadające pełną dokumentację hodowlaną. Posiadam także punkt kopulacyjny, w którym pracuje osiem ogierów – siedem z nich to ogiery zimnokrwiste i jeden szlachetny hanowerski. W ostatnim czasie zacząłem się także zajmować hodowlą koni sportowych.

A skąd pomysł na hodowanie koni i dlaczego akurat te zimnokrwiste?

Mój dziadek był koniarzem. Urodziłem się i wychowałem w Świnoujściu, ale ta pasja przejęta od dziadka wyprowadziła mnie aż pod Goleniów, do gospodarstwa, którym niegdyś on kierował.

Jakiej wielkości jest to odziedziczone gospodarstwo?

Prowadzę, razem z żoną, gospodarstwo rodzinne do 300 hektarów. Są to głównie łąki i pastwiska, a także 20 hektarów gruntu ornego.

Ile koni znajduje się na tak dużym areale?

Posiadamy 83 konie własne, ale są u nas także konie tymczasowe, które uczymy jazdy w zaprzęgu, a również klacze na punkcie kopulacyjnym.

Jak wygląda nauka jazdy w zaprzęgu w państwa gospodarstwie?

Przywożone są do mnie młode konie, a moim zadaniem jest nauczyć je zachowania w zaprzęgu. Taki koń jest uczony najpierw na lążowniku skręcania, zatrzymywania, reagowania na człowieka. Po takiej nauce koń jest już gotowy do pracy w zaprzęgu.

Jak długo trwa taka nauka?

Taka nauka nie jest zbyt długa, trwa do miesiąca. Przez ten czas koń przebywa w moim gospodarstwie, a po zakończeniu nauki wraca do właściciela.

Ile jest obecnie u państwa w gospodarstwie koni, które są uczone jazdy w zaprzęgu?

W moim gospodarstwie znajdują się ogiery aukcyjne, czyli takie, które muszą zdobyć próbę dzielności. Kilka

eprasa.pl 571c646028

takich ogierów już przeszkoliłem, a obecnie znajduje się ich cztery, a w kolejce zapisane są już następne.

A przy próbie dzielności już będąc, czy może pan opowiedzieć na czym owa próba polega?

Mała próba dzielności ogiera polega na tym, że taki koń jest wkładany do zaprzęgu, a wszystkie jego działania są nagrywane. Ta próba nazywana jest „małą", ponieważ tu niewiele się od konia wymaga. Tu koń w zaprzęgu musi przejechać parę metrów, następnie stanąć, zakręcić i ruszyć ponownie. Ta próba nam ma pokazać jak koń reaguje na człowieka czy jest mu posłuszny. Natomiast dużą próbę dzielności ogiery zdają po sześciu latach życia, czyli po trzecim roku na punkcie kopulacyjnym. Tutaj oceniany jest czas przejścia w stępie, kłusie na dystansie jednego kilometra oraz, tak jak w przypadku małej próby, oceniamy zatrzymywanie i ruszanie konia.

Jakie rasy koni zimnokrwistych znajdują się w państwa gospodarstwie?

Możemy się pochwalić rasą niedawno utworzoną Ardena Polskiego, która jest w naszym kraju od około 5 lat. Jednak główną rasą utrzymywaną przez nas jest Polski Koń Zimnokrwisty oraz konie z dolewkami różnej krwi. Przez kilka lat mieliśmy Persherona z Francji, który również przez kilka kolejnych lat dolewał swoją krew.

Które z koni najszybciej się uczą i są najbardziej pojętne?

Wszystkie konie zimnokrwiste są bardzo pojętne na naukę. Są to konie spokojne, które we wczesnej młodości pokazują swój charakter, a następnie są już końmi ułożonymi. Jednak nie każda rasa jest stworzona do jeżdżenia w zaprzęgu.

Prócz nauki chodzenia w zaprzęgu i punktu kopulacyjnego czy coś się jeszcze dzieje z końmi na terenie gospodarstwa?

Prowadzimy tak zwane premiowanie źrebiąt, co w praktyce polega na tym, że źrebięta z danego rocznika są u nas utrzymywane, a następnie oceniane przez komisję, która je premiuje lub nie. Można powiedzieć, że jest to selekcja źrebiąt. W naszym gospodarstwie nie trzymamy wszystkich źrebiąt, które się urodzą, na remont stada pozostawiane są w skali roku 3-4 sztuki. Natomiast te pozostałe sztuki są sprzedawane do innych hodowli, a sztuki premiowane są tymi szczególnie cennymi.

Co dyskwalifikuje konia z hodowli?

Z pewnością są to cechy budowy konia, takie jak krzywe nogi czy krzywy zgryz, ilość jąder. Budowa jest w hodowli bardzo ważna, oceniana komisyjnie. My, jako hodowla koni, bardzo często musimy brać udział w różnego rodzaju konkursach, jest to nasza podstawa funkcjonowania, żeby nasze zwierzęta były tymi wysoko ocenianymi, tymi w jakości premium. Każda taka wystawa jest dla nas promocją.

Państwa gospodarstwo ma duży areał, czy w związku z tym planujecie zwiększyć jeszcze ilość zwierząt hodowlanych?

Areał wydaje się być duży, ale w sytuacji, gdy wystąpią anomalie pogodowe, takie jak susza czy wymoknięcie, to okazuje się, że ciężko jest wykarmić te wszystkie zwierzęta, które już mamy. Dlatego też obecnie nie planujemy zwiększenia ilości koni.

A jakie mają państwo plany na przyszłość?

Plany nasze są ściśle związane z naszymi dziećmi. Starsza córka zaczęła już startować w zawodach zaprzęgowych i idzie jej to bardzo dobrze. Liczymy na to, że któreś z naszych dzieci przejmie gospodarstwo i będzie kontynuowało naszą pracę. Nasze konie zdobywają czołowe noty na wystawach, mimo tego, że konkurencja jest spora i chciałbym, aby tak już pozostało.

Dziękuję za rozmowę.

XXIV edycja ogólnopolskiego konkursu

SPOSÓB NA SUKCES

na najlepsze działania kreujące przedsiębiorczość na obszarach wiejskich uruchomione w okresie od dnia 1 lipca 2022 r. do dnia 29 lutego 2024 roku

CDR 50 lat 1974-2024

Termin przekazywania zgłoszeń upływa

25 kwietnia 2024 r.

Serdecznie zapraszamy do udziału w konkursie!

Szczegółowe informacje dostępne na stronie

www.cdr.gov.pl

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich

"Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie"

eprasa.pl 571c646028

Regulamin Konkursu AgroLiga 2024

Konkurs AgroLiga 2024 organizowany jest na szczeblu wojewódzkim przez Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, zaś na szczeblu krajowym – przez Redakcję Audycji Rolnych Programu 1 TVP S.A. i Stowarzyszenie AgroBiznesKlub. Honorowy Patronat nad konkursem sprawują: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Prezes ARiMR, Dyrektor Generalny KOWR i Prezes KRUS. Patronat Medialny pełni Magazyn Ludzi Przedsiębiorczych AGRO. Celem konkursu jest wyłonienie Mistrzów Krajowych AgroLigi 2024 w kategoriach: Rolnicy i Firmy.

1. Konkurs przebiega w dwóch etapach: wojewódzkim i krajowym. **Do rywalizacji nie mogą przystąpić Mistrzowie Krajowi wszystkich dotychczasowych edycji AgroLigi oraz Mistrzowie Wojewódzcy AgroLigi z lat 2019-2023.**

2. Pierwszy etap rozpoczyna się w kwietniu 2024 r. poprzez wydrukowanie regulaminu w czasopismach wydawanych przez Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

3. Na podstawie regulaminu do Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego powinny wpływać zgłoszenia kandydatów w kategoriach Rolnicy i Firmy wyłącznie z terenu danego województwa.

4. Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego powinny powołać Komisje Konkursowe, które dokonają oceny zgłoszeń.

5. W czasie swoich prac Komisje Konkursowe powinny wziąć pod uwagę następujące elementy oceny:

a) do kategorii Rolnicy można zaliczyć osoby prowadzące samodzielnie lub wraz z rodziną gospodarstwo rolne. Kandydaci powinni uzyskiwać wyniki (plony, wydajność w produkcji zwierzęcej itp.) powyżej średniej krajowej. W gospodarstwach może być prowadzona dodatkowa działalność gospodarcza (świadczenie usług mechanizacyjnych i innych, przetwórstwo, agroturystyka itp.), z której uzyskiwane dochody nie przewyższają jednak dochodów z zasadniczej działalności rolniczej. W gronie laureatów nie mogą się znaleźć gospodarstwa z niedokończonymi inwestycjami, mocno zadłużone lub niestabilne ekonomicznie. W tej kategorii nie mogą być też uwzględniane osoby, które nie mają ziemi i zajmują się wyłącznie obrotem płodami rolnymi.

b) do kategorii Firmy można zaliczyć wyłącznie przedsiębiorstwa działające na rynku regionalnym (czyli na terenie danego województwa i ościennych) i zajmujące się przetwórstwem rolno-spożywczym, świadczeniem usług rolnych i wiejskich, handlem środkami produkcji dla rolnictwa, produkcją maszyn, pasz itp. Do kategorii Firmy zalicza się także wielkoobszarowe gospodarstwa rolne, prowadzone przez właścicieli bądź dzierżawców i zatrudniające siłę najemną.

c) przy wyborze Mistrza i Wicemistrza Wojewódzkiego w obu kategoriach Komisje Konkursowe powinny brać pod uwagę zasady bezpieczeństwa pracy, estetykę obejścia i otoczenia gospodarstwa lub firmy.

d) Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego jako organizatorzy AgroLigi 2024 na szczeblu wojewódzkim są odpowiedzialne za weryfikację płynności finansowej uczestniczących w konkursie firm i gospodarstw rolnych.

6. Prezentacja kandydatów do tytułu Mistrza i Wicemistrza Wojewódzkiego AgroLigi 2024 powinna się odbywać na łamach czasopism wydawanych przez ODR-y. Wskazane jest, by Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego – w miarę możliwości – rozpropagowały konkurs oraz jego uczestników na szczeblu wojewódzkim w lokalnej prasie, radiu i telewizji.

7. Wyłonienie Mistrzów i Wicemistrzów Wojewódzkich AgroLigi 2024 w kategorii Rolnicy i Firmy powinno się odbyć do 30 września 2024 r. w wyniku oceny Komisji Konkursowej powołanej na szczeblu wojewódzkim.

8. Organizatorzy konkursu na szczeblu krajowym zastrzegają sobie prawo do weryfikacji zgłoszeń w wypadku:

- stwierdzenia braku płynności finansowej zgłaszanych firm i rolników,
- wejścia w konflikt z prawem,
- wadliwego zakwalifikowania firmy lub rolnika do odpowiedniej kategorii.

W takich sytuacjach Mistrz Wojewódzki może nie zostać dopuszczony do finału krajowego. Jego miejsce zajmie wówczas Wicemistrz Wojewódzki.

9. W drugim etapie konkursu do sekretariatu konkursu AgroLiga wpływają zgłoszenia Mistrzów Wojewódzkich AgroLigi 2024 w kategoriach Rolnicy i Firmy jako nominatów do tytułu Mistrza Krajowego AgroLigi 2024. Zgłoszenia powinny zawierać: protokół z rozstrzygnięcia konkursu AgroLiga 2024 na szczeblu wojewódzkim, dokładne dane teleadresowe (adres pocztowy, telefon, fax, e-mail, ew. strona www) oraz wizytówki gospodarcze poszczególnych Mistrzów Wojewódzkich **o objętości do 1 strony formatu A4. Zgłoszenia należy przesłać WYŁĄCZNIE MAILEM** do **31 października 2024 r.** pod adresem: **agroredakcja@agroredakcja.pl**

10. Kapituła Krajowa konkursu AgroLiga 2024, złożona z Mistrzów Krajowych AgroLigi z lat 2019-2023 w kategorii Rolnicy oraz przedstawicieli organizatorów na szczeblu krajowym i honorowych patronów, wyłoni Mistrzów Krajowych, Wicemistrzów Krajowych oraz Laureatów Krajowych AgroLigi 2024 w kategorii Rolnicy na podstawie zgłoszeń przesłanych przez WODR-y oraz wizytowania gospodarstw rolnych.

Kapituła Krajowa konkursu AgroLiga 2024 w kategorii Firmy, utworzona przez organizatorów konkursu, wyłoni Mistrzów Krajowych, Wicemistrzów Krajowych oraz Laureatów Krajowych AgroLigi 2024 w kategorii Firmy na podstawie zgłoszeń przesłanych przez WODR-y oraz dodatkowych informacji uzyskanych ze stron internetowych poszczególnych firm.

11. Krajowy finał konkursu AgroLiga 2024 odbędzie się w II kwartale 2025 roku.

Uczestnicy konkursu mogą być zgłaszani przez doradcę ODR lub sami wypełnić kartę zgłoszeniową oraz oświadczenia i przesłać na adres:
Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
Oddział w Koszalinie
ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
z dopiskiem AGROLIGA 2024
lub w formie elektronicznej na adres e-mail:
koszalin.oddzial@zodr.pl
w temacie AGROLIGA 2024

Termin nadsyłania zgłoszeń do etapu wojewódzkiego upływa **10.06.2024 r.**

Szczegółowe informacje o zasadach konkursu można uzyskać pod numerem telefonu: 94/341 87 37. Regulamin konkursu, karta zgłoszeniowa oraz oświadczenie do pobrania na stronie internetowej www.zodr.pl

Zapraszamy serdecznie do udziału w konkursie!!!

eprasa.pl 571c646028

PODKARPACKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W BOGUCHWALE
ZAPRASZA NA

V KRAJOWE DNI POLA BOGUCHWAŁA 2024

14-16 czerwca 2024 roku
PODR BOGUCHWAŁA

www.dnipola2024.pl

- PONAD 1000 POLETEK DOŚWIADCZALNYCH
- ROLNICTWO PRZYJAZNE ŚRODOWISKU
- RÓŻNORODNOŚĆ GATUNKÓW I ODMIAN
- NOWOCZESNE TECHNOLOGIE W ROLNICTWIE
- WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANYCH

#NOWOCZESNEROLNICTWO

PATRONAT HONOROWY

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Wojewoda Podkarpacki
NIKiDW Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi
Podkarpacka Izba Rolnicza

PATRONAT MEDIALNY

TVP3 Rzeszów
top agrar Polska
top agrar.pl
Agro Profil
Farmer
Farmer.pl
Podkarpackie Wiadomości Rolnicze
Radio Via
Gazeta Rzeszowska
Polskie Radio Rzeszów
nowiny
nowiny24
gospodarka Podkarpacka.pl
AGRO
eSanok.pl

eprasa.pl 571c646028

Podkarpackie rolnictwo – nowoczesność i tradycja na Krajowych Dniach Pola w Boguchwale

Rozmowa z **ROBERTEM PIESZCZOCHEM,** Dyrektorem Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Krajowe Dni Pola to największa impreza dla środowiska związanego z branżą rolniczą i ma już swoją rozpoznawalną markę w Polsce. W tym roku uczestników będzie gościł PODR w Boguchwale. Proszę podzielić się szczegółami.

Bardzo się cieszymy, że Boguchwała przez trzy dni będzie stolicą wszystkich rolników. Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego od 14 do 16 czerwca 2024 roku będzie organizatorem największej imprezy rolniczej w Polsce, czyli Krajowych Dni Pola. Nasze wydarzenie patronatem honorowym objęli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewoda Podkarpacki, Marszałek Województwa Podkarpackiego, Prezydent Miasta Rzeszowa, Dyrektor Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi oraz Prezes Podkarpackiej Izby Rolniczej. Pozyskaliśmy również patronaty ogólnopolskich i lokalnych mediów. Chcemy, aby to wydarzenie było na długo zapamiętane. Oferta przez nas przygotowana przeznaczona będzie zarówno do mieszkańców wsi, jak i miast. Zależy nam na tym, aby pokazać nowoczesne rolnictwo pełne innowacji, ale nie zapominamy też o tradycyjnych gospodarstwach.

Co to oznacza dla kierowanej przez pana instytucji?

Jest to ogromne wyróżnienie, nie tylko dla nas, jako PODR, ale również docenienie wszystkich rolników podkarpackich i samego Podkarpacia. Wydarzenie co roku przyciąga kilkadziesiąt tysięcy osób, więc już dzisiaj przygotowujemy się, aby sprostać zadaniu i pokazać nasze województwo z jak najlepszej strony.

Takie przedsięwzięcie wymaga zapewne dużego zaangażowania i ogromnej pracy…

Zgadza się. Zdajemy sobie sprawę, że jest to dla nas duże wyzwanie zarówno organizacyjne, jak i logistyczne. Zaangażowanie pracowników Ośrodka jest bardzo duże. Rozmawiamy z instytucjami rolniczymi, kołami łowieckimi, lasami państwowymi czy też ze związkami hodowców. Cały czas odbywają się spotkania z różnymi firmami działającymi w branży rolniczej i okołorolniczej. Zainteresowanie jest olbrzymie. Chcemy też poprawić infrastrukturę Ośrodka. Poza tym pracownicy nie zaniedbują swoich codziennych obowiązków.

Co sprawia na obecnym etapie najwięcej problemów organizacyjnych?

Problemów jest sporo, jak to zwykle przy tego typu przedsięwzięciu, ale jednym z głównych jest m.in. mała liczba miejsc parkingowych. Sukcesywnie jednak go rozwiązujemy, ponieważ jeżeli chcemy, aby odwiedziło nas kilkadziesiąt tys. osób, tak jak to było podczas wcześniejszych edycji, to tych miejsc parkingowych jest potrzebnych bardzo dużo i w tym kierunku działamy. Proszę sobie wyobrazić, że samych autokarów może być około 80, więc trzeba znaleźć dla tych wszystkich pojazdów odpowiednie miejsce. Wymaga to rozwiązań logistycznych na ogromną skalę.

eprasa.pl 571c646028

Spodziewacie się aż tak dużej liczby uczestników?

Patrząc, jak duże było zainteresowanie w innych województwach, gdzie w ubiegłym roku np. w Wielkopolsce imprezę odwiedziło około 70 tysięcy osób, spodziewam się, że Podkarpacie, też odwiedzi podobna liczba.

Co zamierzacie zaprezentować na polu doświadczalnym należącym do Ośrodka?

Główna impreza to oczywiście Krajowe Dni Pola. Chcemy, aby te najważniejsze wydarzenia odbywały się na naszych poletkach doświadczalnych. To ponad 18 ha do dyspozycji zwiedzających. Zobaczyć będzie można demonstracje z różnymi rodzajami zbóż, poletka z kukurydzą, słonecznikiem i soją. Mamy jedną z bogatszych ofert, jeżeli chodzi o zioła. Na naszych polach doświadczalnych chcemy przedstawić to, z czego słyniemy na Podkarpaciu. Jednocześnie pokażemy zboża, których w naszym regionie produkuje się bardzo dużo i dobrej jakości.

Hasłem V Krajowych Dni Pola jest „Nowoczesne rolnictwo", co zamierzacie pokazać?

Współczesne rolnictwo wymaga ogromnej wiedzy i znajomości najnowszych osiągnięć. Krajowe Dni Pola będą doskonałą okazją dla rolników do zapoznania się z ofertami firm, instytucji i organizacji zaopatrujących polskie rolnictwo w nowoczesne rozwiązania technologiczne i organizacyjne oraz wdrażających innowacje w rolnictwie. Każdy zainteresowany będzie mógł uczestniczyć w licznych pokazach, konferencjach i spotkaniach z naukowcami i specjalistami w tej dziedzinie.

Proszę opowiedzieć, jak to wydarzenie będzie wyglądało?

Jak już wspomniałem, przed nami spore wyzwanie logistyczne. Ze względu na infrastrukturę, którą dysponujemy, cały teren podzieliliśmy na trzy sektory, w których będą strefy tematyczne. Pierwszy sektor Pole Doświadczalne będzie zlokalizowany w Boguchwale przy ul. Technicznej 4. Zaplanowaliśmy tam strefy dotyczące m.in.: innowacji, doradztwa i nauki, pszczelarstwa, ogrodnictwa. W drugim sektorze Podkarpackie Targi będą strefy: „Miasteczka Bazarkowego", rozwoju obszarów wiejskich, odnawialnych źródeł energii, myślistwa i łowiectwa, a także gospodarstw ekologicznych. Trzeci sektor będzie dedykowany XXV Regionalnej Wystawie Zwierząt Hodowlanych i Wystawie Maszyn. Dwa ostanie sektory będą zlokalizowane obok siedziby Ośrodka w Boguchwale przy ul. Suszyckich 9.

Czyli Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych, odbędzie się w ramach Krajowych Dni Pola?

Tak, postanowiliśmy, aby jednym z wydarzeń towarzyszących była także ta wystawa. Nie wyobrażam sobie, aby mogło zabraknąć wystawy, która organizowana jest już od 25 lat. Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych zawsze cieszy się dużym zainteresowaniem. W tym roku będzie można również podziwiać najpiękniejsze okazy bydła mlecznego i mięsnego, konie, owce, kozy, drób, króliki, ptactwo ozdobne, ryby.

Czy Krajowe Dni Pola kierujecie wyłącznie do rolników?

Nie tylko. Pierwszy dzień dedykowany będzie uczniom szkół rolniczych z całej Polski, a także studentom kierunków rolniczych. Będzie to piątek 14 czerwca. Podczas „Dnia Młodego Rolnika" chcemy pokazać młodzieży nowoczesne rozwiązania w gospodarstwach rolnych. Zachęcam do udziału w prelekcjach, pokazach, konkursach. Jestem pewny, że będzie to doskonałe miejsce, gdzie młodzi ludzi uzyskają przydatne informacje.

Czy przy organizacji tak dużego przedsięwzięcia wspiera was lokalny samorząd?

Współpraca z samorządem miejskim, gminnym, powiatowym i wojewódzkim jest na bardzo wysokim poziomie. Nie mam na myśli tylko ościennych samorządów, ale całe województwo podkarpackie. Z myślą właśnie o samorządach zaplanowaliśmy specjalną strefę Poznaj Podkarpackie. Tutaj będzie można poznać podkarpacką kulturę, tradycję, rzemiosło, a także atrakcje turystyczne i regionalną kuchnię. Dla każdego powiatu będzie to doskonałe miejsce na promocję swojej „małej ojczyzny".

Jakie atrakcje przygotowujecie dla zwiedzających?

Staramy się, aby przygotować różnorodny i ciekawy program wydarzenia. Prace nad nim wciąż trwają. Będą liczne konkursy, pokazy, nie zabraknie występów lokalnych kapel i zespołów folklorystycznych oraz stoisk kół gospodyń wiejskich. Niektóre zagadnienia jeszcze uzgadniamy, dlatego o szczegółach będziemy na bieżąco informować za pośrednictwem naszej strony internetowej dnipola2024.pl, która jest specjalnie dedykowana Krajowym Dniom Pola, Facebooka, ale także na plakatach, bilbordach, które pojawią się we wszystkich dużych miastach województwa podkarpackiego.

Korzystacie z doświadczeń organizatorów poprzednich edycji Krajowych Dni Pola?

Oczywiście, specjaliści branżowi uczestniczyli w poprzednich edycjach, natomiast obecnie korzystamy z doświadczeń dwóch ostatnich organizatorów – Mazowieckiego i Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Dziękuję im za cenne informacje, które musimy teraz dostosować do naszych warunków i możliwości.

Takie przedsięwzięcie to zapewne i duży koszt?

Oczywiście, dlatego staramy się pozyskać jak najwięcej sponsorów. Zależy nam, aby Krajowe Dni Pola zorganizować na wysokim poziomie. Będziemy w końcu gościli środowisko rolnicze z całej Polski, więc zapraszam wszystkie podmioty, które chciałyby nas wesprzeć do kontaktu z Podkarpackim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Boguchwale.

Do Krajowych Dni Pola zostało jeszcze prawie cztery miesiące, to będzie zapewne gorący okres?

Zdaję sobie sprawę, że mój zespół czeka jeszcze mnóstwo pracy, ale jestem przekonany, że podołamy temu zadaniu. Przed nami nie tylko impreza, ale również czas naborów wniosków o dopłaty obszarowe oraz inne działania pomocowe, w które zaangażowani będą pracownicy PODR.

Zachęcam wszystkim do skorzystania z możliwości odwiedzenia malowniczego Podkarpacia i liczę, że spotkamy się w dniach 14-16 czerwca w Boguchwale.

Rozmawiał
Wojciech Tatara

eprasa.pl 571c646028

Rybołówstwo – limity, opłaty, okresy ochronne

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy w sprawie wymiarów i okresów ochronnych organizmów morskich poławianych przy wykonywaniu rybołówstwa rekreacyjnego.

Rozporządzenie ministra rolnictwa w sprawie wymiarów i okresów ochronnych organizmów morskich poławianych przy wykonywaniu rybołówstwa rekreacyjnego (Dz.U. 2023 poz. 2816) obowiązuje od stycznia 2024 r. Znajdziemy w nim wymiary i okresy ochronne organizmów morskich dla wykonywania rybołówstwa rekreacyjnego, szczegółowy sposób i warunki wykonywania rybołówstwa rekreacyjnego, a także wysokość opłaty za prowadzenie połowów.

Wymiary ochronne

Na obszarach morskich ustanowiono dla rybołówstwa rekreacyjnego wymiary ochronne (ustala się go mierząc długość ryby od początku zamkniętego pyska do końca najdłuższego promienia płetwy ogonowej) dla poszczególnych gatunków ryb: belony (60 cm), bolenia (40 cm), certy (30 cm), gładzicy (25 cm), jazia (25 cm), leszcza (40 cm), lina (28 cm), łososia (60 cm), miętusa (40 cm), nagłada (30 cm), okonia (20 cm), płoci (20 cm), sandacza (50 cm), siei (40 cm), skarpia (30 cm), storni (23 cm), suma (70 cm), śledzia (16 cm), szczupaka (50 cm), troci (50 cm), wzdręgi (20 cm), zimnicy (25 cm).

Okresy ochronne

Ustanawia się okresy ochronne dla wykonywania rybołówstwa rekreacyjnego dla następujących gatunków ryb:

1) łososia i troci – w terminie od dnia:
a) 15 września do dnia 15 listopada w pasie wód o szerokości 4 Mm od brzegu,
b) 15 września do dnia 31 grudnia na obszarze morskich wód wewnętrznych w granicach portów morskich: Darłowo, Dźwirzyno, Kołobrzeg, Łeba, Mrzeżyno, Rowy i Ustka, na obszarze morskich wód wewnętrznych na zachód od południka 15°23′14″ E oraz na jeziorze Dąbie;
2) sandacza – w terminie od dnia:
a) 25 marca do dnia 10 maja na obszarze wód na zachód od południka 16°40′00″ długości geograficznej wschodniej,
b) 10 kwietnia do dnia 31 maja na obszarze wód między południkami 16°40′00″ a 19°21′00″ długości geograficznej wschodniej,
c) 20 kwietnia do dnia 10 czerwca na obszarze wód na wschód od południka 19°21′00″ długości geograficznej wschodniej;
3) skarpia – w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 31 lipca na obszarze wód na wschód od południka 15°00′00″ długości geograficznej wschodniej;
4) jesiotra ostronosego – w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia;
5) węgorza – w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia;
6) szczupaka – w terminie od dnia:
a) 1 stycznia do dnia 15 maja na obszarze morskich wód wewnętrznych w granicach Zatoki Gdańskiej,
b) 1 stycznia do dnia 30 kwietnia na obszarze morskich wód wewnętrznych na zachód od południka 15°23′14″ E oraz na jeziorze Dąbie;
7) suma – w terminie od dnia 1 maja do dnia 15 czerwca na obszarze morskich wód wewnętrznych na zachód od południka 15°23′14″ E oraz na jeziorze Dąbie;
8) siei – w terminie od dnia 20 października do dnia 15 grudnia na obszarze morskich wód wewnętrznych na zachód od południka 15°23′14″ E oraz na jeziorze Dąbie;
9) miętusa – w terminie od dnia 1 grudnia do ostatniego dnia lutego na obszarze morskich wód wewnętrznych na zachód od południka 15°23′14″ E oraz na jeziorze Dąbie;
10) dorsza – w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia.

Limity

Ilość ryb, którą może wyłowić i zatrzymać osoba fizyczna prowadząca połowy w ciągu doby wynosi nie więcej niż:

1) 1 sztukę – w przypadku łososia z przyciętą płetwą tłuszczową albo 2 sztuki – w przypadku troci,
2) 2 sztuki łącznie – w przypadku sandacza i szczupaka,
3) 5 sztuk – w przypadku lina,
4) 10 sztuk – w przypadku belony,
5) 5 sztuk – w przypadku leszcza,
6) 6 kg – w przypadku śledzia,
7) 15 sztuk – w przypadku okonia,
8) 2 sztuki – w przypadku suma,
9) 7 kg łącznie – w przypadku gatunków ryb innych niż wymienione w pkt 1-8

Opłaty

Wysokość opłaty na prowadzenie połowów z brzegu, ze statku lub z innych niż statek urządzeń pływających wynosi, w przypadku:

1) tygodniowego okresu połowów – 15 zł,
2) miesięcznego okresu połowów – 25 zł,
3) 12-miesięcznego okresu połowów – 65 zł, a w przypadku członków rodzin wielodzietnych posiadających Kartę Dużej Rodziny – 50 zł.

W ustawie określono również zasady połowu ze statku, połowów wędką, kuszą, informacje dot. długości wędzisk, godziny połowów w granicach portów morskich, odległości na łowiskach, zasady kontroli.

Fot. pixabay.com

RED.

eprasa.pl 571c646028

Nowe przepisy dotyczące znakowania napojów alkoholowych

19 lutego 2024 r. zostało opublikowane rozporządzenie ministra rolnictwa wprowadzające zmiany w zasadach informowania konsumentów na temat napojów alkoholowych. Nowe przepisy m.in. regulują kiedy na etykiecie napoju spirytusowego może pojawić się określenie „nalewka" oraz wprowadzają obowiązek podawania rzeczywistej objętościowej zawartości alkoholu trunków sprzedawanych w barach i restauracjach.

Ochrona określenia „nalewka"

W przepisach Unii Europejskiej, które regulują kwestie znakowania napojów spirytusowych nazwami prawnym, nie ma pojęcia „nalewka". Nazwa ta jest specyficzna dla naszego kraju, a konsumenci kojarzą ją ze szczególnym rodzajem napoju alkoholowego. Nalewki należą do tradycyjnych polskich trunków.

W Polsce określenie „nalewka" odnosi się do napoju spirytusowego wytworzonego na bazie alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego. Ważnym etapem produkcji jest proces maceracji części roślin, takich jak zioła, zielone orzechy włoskie, pędy sosny, kwiaty (np. mniszka lekarskiego, czarnego bzu, lipy) lub owoców w alkoholu etylowym, dzięki czemu napój spirytusowy uzyskuje specjalne właściwości aromatyczne.

W celu ochrony renomy określenia „nalewka" rozporządzenie ministra rolnictwa wprowadza następujące warunki, po spełnieniu których można dodatkowo oznakować w ten sposób napój spirytusowy:

- z uwagi na tradycyjne praktyki produkcyjne stosowane zwyczajowo przy wyrobie „nalewek", przepisy wykluczają możliwość barwienia, aromatyzowania czy też dodawania soków owocowych, zagęszczonych soków owocowych oraz wyrobów winiarskich.
- ze względu na różne okresy maceracji poszczególnych składników w rozporządzeniu określono minimalny czas tego etapu produkcji, który uwzględnia specyfikę poszczególnych surowców.
- zgodnie z nowymi regulacjami określenie „nalewka" będzie można uzupełnić o nazwę jej dominującego smaku pochodzącego z produktów stosowanych w maceracji (przykładowo, jeżeli do wyrobu zastosowano wiśnie, które w wyniku odpowiedniego czasu maceracji w alkoholu nadały produktowi gotowemu smak pochodzący z tego owocu, na etykiecie będzie można umieścić określenie „nalewka wiśniowa").

Napoje alkoholowe oferowane w restauracjach

Rozporządzenie wprowadza obowiązek podawania rzeczywistej objętościowej zawartości alkoholu dla produktów sprzedawanych w placówkach gastronomicznych. Wymóg przekazywania tej informacji odnosi się do napojów o zawartości alkoholu powyżej 1,2% objętościowych oferowanych, np. w restauracji, pubie, barze. Umożliwi to konsumentom dokonanie świadomego wyboru produktu ze względu na zawartość alkoholu. Co ważne – obowiązek wskazywania zawartości alkoholu nie będzie dotyczył napojów alkoholowych w postaci drinków lub koktajli, sporządzanych w miejscu sprzedaży na życzenie konsumenta.

Okres przejściowy

Przepisy wchodzą w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia rozporządzenia w Dzienniku Ustaw. Ten półroczny okres pozwoli przedsiębiorcom na dostosowanie się do zmienionych zasad etykietowania.

Napoje alkoholowe, które zostały wprowadzone do obrotu przed dniem wejścia w życie rozporządzenia i zawierają w oznakowaniu określenie „nalewka", a nie spełniają nowych wymagań, mogą pozostawać w obrocie do wyczerpania ich zapasów.

Źródło: www.gov.pl/web/rolnictwo

RED.

Nalewki należą do tradycyjnych polskich trunków

eprasa.pl 571c646028

Niebezpieczne substancje

Co roku część światowych upraw jest niszczona przez szkodniki i choroby roślin. Pestycydy stworzono, by zapobiegać tym stratom, jednak stały się one również źródłem nowych problemów.

W historii zdarzały się klęski głodu i wstrząsy gospodarcze spowodowane nieurodzajem. Ludzie zawsze walczyli z tym egzystencjalnym wyzwaniem, na przykład stosując określone metody uprawy czy płodozmian, aby uniknąć chwastów i szkodników. W czasie rewolucji przemysłowej pojawiły się pierwsze syntetyczne pestycydy chemiczne. Miały one za zadanie chronić uprawy, a także zmniejszać nakład pracy. Począwszy od lat 40. XX w., przemysł chemiczny zaczął wprowadzać na rynek pestycydy o szerokim spektrum działania. Okazały się one znacznie skuteczniejsze niż dostępne wcześniej substancje, ale były trujące dla całych grup organizmów. Od tej pory globalne zużycie pestycydów przez dziesięciolecia stale rosło: w latach 1990-2017 wzrosło o ok. 80%.

Stosowanie pestycydów i nawozów w powiązaniu z postępem technologicznym doprowadziło do fundamentalnej zmiany produkcji rolnej. Ponieważ choroby i szkodniki można było powstrzymywać za pomocą pestycydów, a nie płodozmianu i różnorodności roślin uprawnych, standardem stały się monokultury roślin uprawianych wielokrotnie na tym samym polu. W efekcie dzisiejsze rolnictwo przemysłowe jest uzależnione od pestycydów i w dużej mierze trudno je sobie wyobrazić bez nich. Od lat 50. kapitałochłonne środki produkcji przyczyniły się do zwiększenia plonów w wielu krajach uprzemysłowionych. Podaż produktów rolnych rosła znacznie szybciej niż popyt, co powodowało spadek ich cen, wraz z którymi spadało wynagrodzenie osób zatrudnionych w rolnictwie.

Konsekwencją stosowania pestycydów jest też ich negatywny wpływ na otoczenie. Rośnie ilość badań naukowych nad skutkami stosowania tych substancji – eksperci i ekspertki zdobywają coraz większą wiedzę na temat tego, jak pestycydy mogą wpływać na zdrowie ludzi i środowisko.

Obecnie roczne zużycie pestycydów na świecie wynosi 4 mln ton. Połowa tych substancji to herbicydy, które są używane przeciwko chwastom ok. 30% to insektycydy, które zwalczają owady mogące zaszkodzić zbiorom, zaś ok. 17% to fungicydy, stosowane przeciwko chorobom grzybowym. Wartość globalnego rynku pestycydów sięgnęła w 2019 r. prawie 84,5 mld dolarów przy rocznej stopie wzrostu wynoszącej ponad 4% od 2015 r. W ciągu najbliższych kilku lat tempo wzrostu może jeszcze przyspieszyć. Zgodnie z szacunkami do 2023 r. łączna wartość wszystkich stosowanych pestycydów miała zwiększyć się o 11,5% – do prawie 130,7 mld USD. Wiele czynników przyczynia się do tego wzrostu, np. degradacja gleb i utrata różnorodności biologicznej.

Kryzys klimatyczny może okazać się kolejnym impulsem do stosowania pestycydów. W badaniu przeprowadzonym przez amerykański Uniwersytet Seattle ustalono, że aktywność owadów w regionach upraw będzie rosnąć wraz z temperaturą. Spowoduje to zwiększenie strat w uprawach ryżu, kukurydzy i pszenicy o 10-25% na każdy stopień wzrostu temperatury. Na przykład, kryzys klimatyczny zmienia populacje szkodników, a także ich proporcję w stosunku do owadów pożytecznych. Owady szukają korzystniejszych dla siebie warunków i przenoszą się w nowe miejsca, w których nie mają naturalnych wrogów. To powoduje wzrost ich populacji, co skutkuje większymi stratami w uprawach. Co więcej, naturalny potencjał roślin do opierania się szkodnikom maleje w wyniku stresu związanego z destabilizacją klimatu.

W zależności od regionu i stopnia rozwoju przemysłowego pestycydy stosowane są z różną intensywnością. Lata 60. uważa się za wiek „zielonej rewolucji", która miała na celu zwiększenie produkcji rolnej, szczególnie w krajach Globalnego Południa – dzięki zastosowaniu pestycydów, nawozów sztucznych, wysokowydajnych roślin uprawnych i nawadniania. Z perspektywy czasu organizacje społeczeństwa obywatelskiego i środowiska naukowe postrzegają „zieloną rewolucję" jako początek nietrafionej wizji rozwoju rolnictwa, która doprowadziła wiele gospodarstw do rozpaczliwej sytuacji.

Wiele osób w krajach Globalnego Południa zadłużyło się, aby kupić drogie środki produkcji. Ze względu na wyso-

Niewielka liczba korporacji z Globalnej Północy dzieli między siebie wielomiliardowy rynek

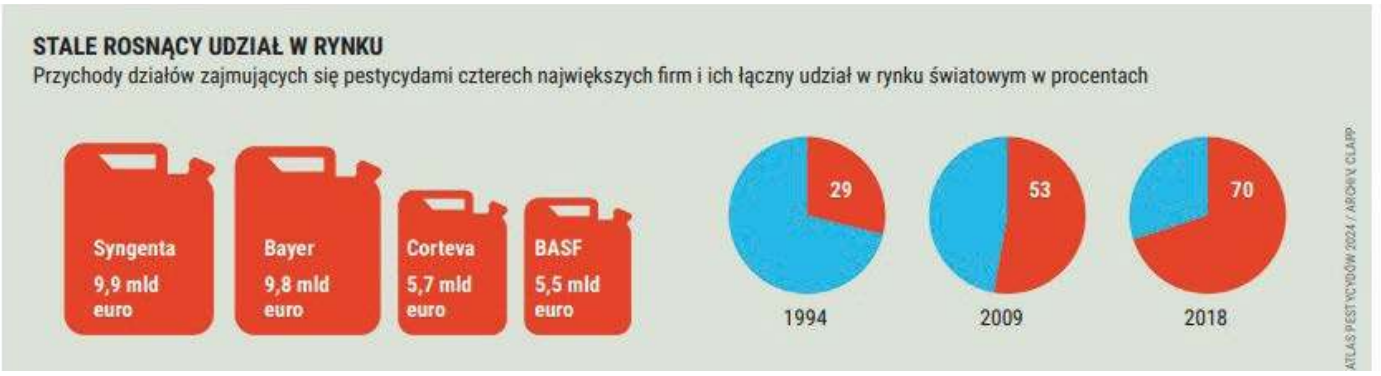

eprasa.pl 571c646028

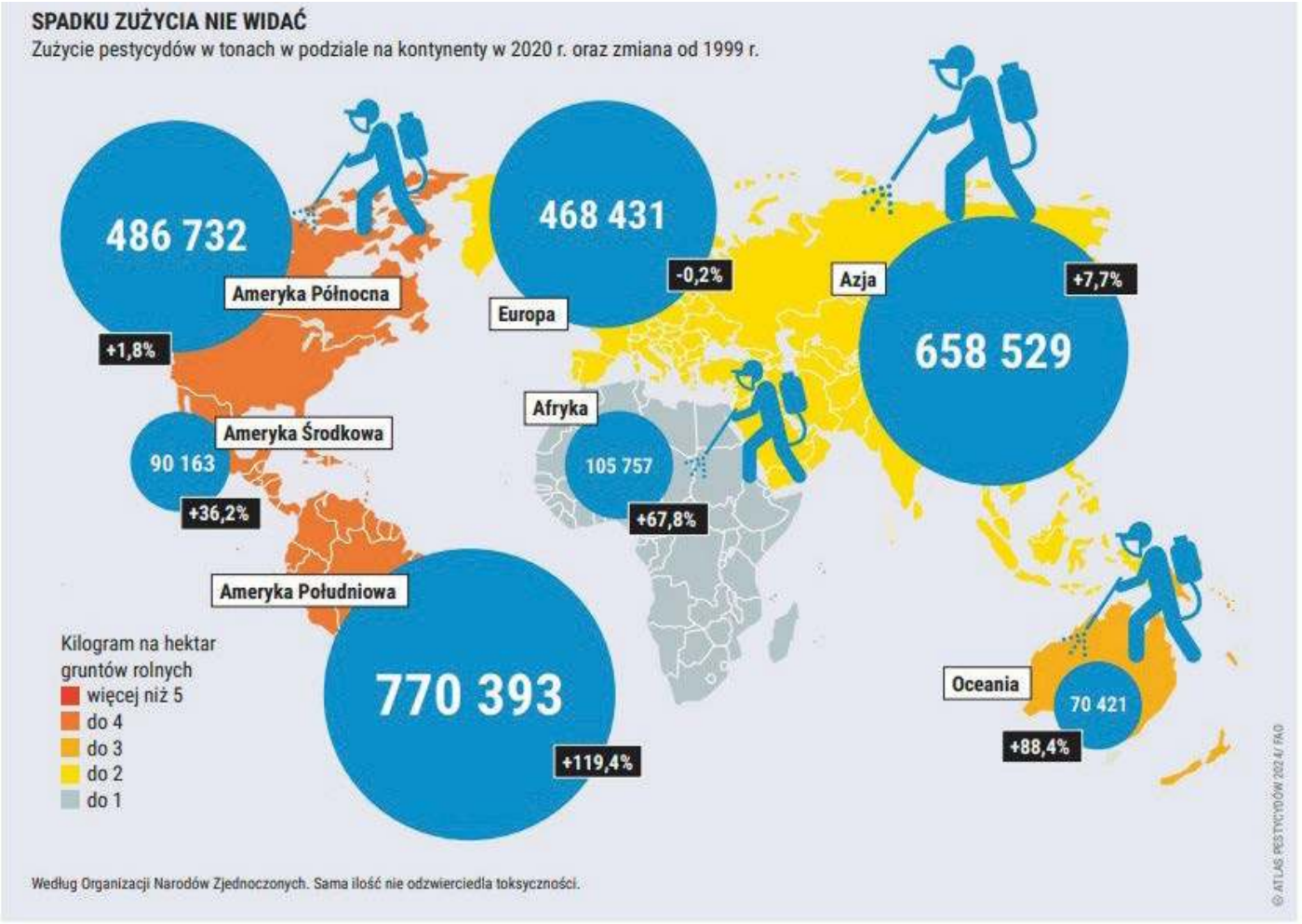

Globalny rynek pestycydów rośnie. Ameryka Południowa i Afryka to rynki o najwyższych stopach wzrostu, choć różnią się znacznie pod względem obecnego wykorzystania i stosowania pestycydów

kie marże i niewystarczające regulacje rządowe w ostatnich latach wzrósł handel nielegalnymi pestycydami. Co więcej, sprzedaż podrobionych pestycydów stała się również dochodowym biznesem: w pierwszych czterech miesiącach 2020 r. w UE i sześciu innych krajach spoza UE, takich jak Kolumbia, Szwajcaria i USA, skonfiskowano nielegalne pestycydy o wartości ok. 94 mln euro. Stosowanie takich pestycydów naraża rolników i rolniczki na szczególne ryzyko, ponieważ składniki i ich stężenia mogą być błędnie podane lub nieprawidłowo przedstawione – ich toksyczność oraz skutki stosowania są niemożliwe do przewidzenia.

Pestycydy nie pozostają w miejscu, w którym zostały zastosowane. Zanieczyszczają środowisko i zaburzają równowagę w ekosystemie. Dodatkowo przyczynia się do tego mikroplastik z kapsułek, w których są umieszczane w celu spowolnienia procesu uwalniania. Kluczowe wyzwanie dla rządów stanowi informowanie o niebezpieczeństwach związanych z pestycydami, podejmowanie działań mających na celu ochronę rolników oraz umożliwienie stosowania wygodnych w użyciu alternatyw dla chemicznej ochrony roślin.

Źródło: „Atlas pestycydów 2024, Fundacja im. Heinricha Böla w Warszawie, Polski Klub Ekologiczny Koło w Gliwicach, Koalicja Żywa Ziemia".

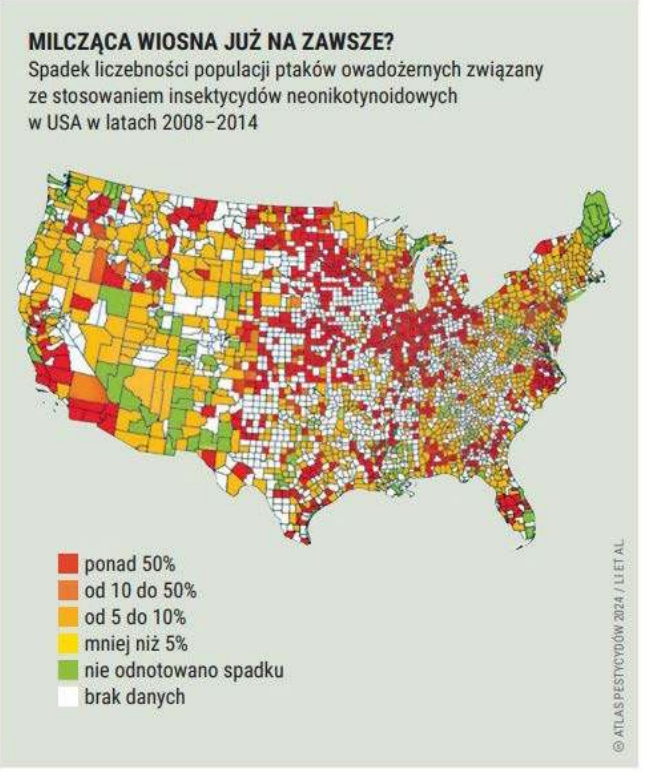

Neonikotynoidy stosuje się na polach w mniejszych dawkach niż konwencjonalne pestycydy, ale są one silnie toksyczne. Odpowiadają za spadek liczebności ptaków owadożernych o 3% rocznie

eprasa.pl 571c646028

ROENS NASIONA
www.roens-nasiona.pl

Oferta handlowa dla rolników na 2024

Mieszanki traw pastewnych

KOŚNO- ŁĄKOWA PRZEZNACZONA NA SIANO I KISZONKĘ DLA BYDŁA I KONI

Mieszanka dająca wysoki plon zielonej masy. Przeznaczona jest do sporządzania siana, kiszonki lub wypasania. Po koszeniu następują szybkie odrosty. Można zastosować dodatek koniczyny czerwonej, białej lub lucerny.

Na gleby lekkie GL – 1 Przykładowy skład mieszanki
Kupkówka pospolita Berta-22,98% Kostrzewa czerwona Reda-34,42% Życica trwała Naki-16% Kostrzewa trzcinowa Escalante-20%

OPAKOWANIA 10kg

Na gleby ciężkie GC – 1 Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Reda-6,65% Kupkówka pospolita Berta-21,7% Kostrzewa łąkowa Gerda-20% Życica trwała Naki-10% Festulolium Felopa-6,65% Życica trwała Maja-35%

OPAKOWANIA 10kg

KOŚNO-ŁĄKOWA O PODWYŻSZONEJ ZAWARTOŚCI BIAŁKA

Mieszanka przeznaczona na siano i kiszonkę o podwyższonej zawartości białka.

Przykładowy skład mieszanki
Życica trwała Naki-15% Koniczyna czerwona (łąkowa) Rozeta-15,73% Koniczyna czerwona (łąkowa) Krynia-4,27% Kupkówka pospolita Berta-20% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-10% Festulolium Felopa-20% Życica trwała Maja-15%

OPAKOWANIA 10kg

PASTWISKOWA

Mieszanka traw z dodatkiem koniczyny białej i lucerny. Zapewnia możliwość wypasania zwierząt oraz zbilansowaną ilość białka. Nadaje się również do wytwarzania siana, kiszonki oraz zielonej paszy. Charakteryzuje się również dużą smakowitością.

Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Areta 15% Kupkówka pospolita Berta-15% Życica trwała Maja-4% Kostrzewa łąkowa Gerda-15% Życica trwała Naki-11% Lucerna siewna La Bella Campagnola-15% Wiechlina łąkowa Sunbeam-5,13% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-19,87%

OPAKOWANIA 10kg

MIESZANKA TRAW NA TORFY

Mieszanka przeznaczona głównie na ziemie torfowe oraz ciężkie, podmokłe wolno obsychające i tereny okresowo zalewowe. Mieszanka ta ma dużą tolerancję na zmienne warunki klimatyczne, a w szczególności na niskie temperatury. Pełną użytkowość uzyskuje się po 2 latach. Charakteryzuje się wysoką smakowitością. Jest chętnie zjadana przez bydło w formie siana oraz kiszonki.

Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Matylda-15% Wiechlina łąkowa Sunbeam-10% Festulolium Felopa-10% Koniczyna łąkowa Rozeta-10% Mietlica biaława Kita-10% Kostrzewa łąkowa Gerda-25% Życica trwała Maja-20%

OPAKOWANIA 10kg

eprasa.pl 571c646028

ROENS NASIONA
www.roens-nasiona.pl

Oferta handlowa dla rolników na 2024

Mieszanki traw pastewnych

KOŚNA

Mieszanka w swoim składzie zawiera trawy o bardzo dużym przyroście zielonej masy i wysokiej smakowitości. Po skoszeniu następuje szybki odrost co przełoży się na częste koszenie. W związku z tym, że w mieszance tej użyte składniki są mniej trwałe, łąki zakłada się na okres nie dłuższy niż 3 lata.

Przykładowy skład mieszanki
Życica wielokwiatowa Turtetra-40% Życica trwała Naki-35% Życica trwała Grasslands Nui-25%

OPAKOWANIA 10kg

MIESZANKA TRAW DLA BYDŁA

Przeznaczona jest ona dla krów mlecznych oraz bydła rzeźnego. Charakteryzuje się dużą zawartością zielonej masy oraz smakowitością. Zawiera w swoim składzie koniczynę czerwoną.

Przykładowy skład mieszanki
Lucerna siewna La Bella Campagnola-10% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-24% Życica trwała Maja-10% Życica wielokwiatowa Dukat-31% Życica trwała Naki-25%

OPAKOWANIA 10kg

Oferta na nasiona strączkowe i poplonowe

Nazwa
Koniczyna biała Romena
Koniczyna czerwona Rozeta
Lucerna siewna Felsy
Facelia błękitna Stala
Gorczyca konsumpcyjna
Gorczyca biała Gracja
Seradela

UWAGA!
NA ŻYCZENIE KLIENTA WYKONUJEMY MIESZANKI O UZGODNIONYM SKŁADZIE
- Większe ilości dowozimy własnym transportem
- Wszystkie nasiona są kwalifikowane z aktualnym certyfikatem WIORIN
- Skład mieszanek może ulec zmianie

ORAZ INNE NASIONA TAKIE JAK – WYKA SIEWNA (JARA), WYKA KOSMATA (OZIMA), ŁUBIN PASZOWY, RZEPIK, RZODKIEW OLEISTA ORAZ MIESZANKI POPLONOWE OZIMA I JARA.

Zachodniopomorska Firma Nasienna
Wojciech Roens
ul. Sikorek 9, 72-123 Kliniska Wielkie

tel. 91 431 28 11
e-mail: biuro@roens-nasiona.pl
www.roens-nasiona.pl

ROENS NASIONA

eprasa.pl 571c646028

Nowe odmiany w krajowym rejestrze

ZBOŻA JARE I ROŚLINY BOBOWATE

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom producentów rolnych Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych publikuje corocznie, na podstawie wyników wystandaryzowanych badań, wyniki badań odmianowych oraz charakterystyki odmian wpisanych do Krajowego Rejestru.

dr inż. JAROMIR PALUSIŃSKI, ZODR w Barzkowicach

Współczesne rolnictwo nastawione jest na wzrost produkcji roślinnej. Postęp odmianowy osiągany jest drogą zamierzonych zmian genetycznych, mających na celu poprawę określonych właściwości rolniczych i użytkowych odmian. Najczęściej dotyczy wzrostu plonowania, ale obejmuje również wiele innych cech stanowiących o wartości gospodarczej odmian, w tym przede wszystkim jakość plonu, odporność lub tolerancję na różne czynniki biotyczne (choroby, szkodniki) i abiotyczne (niskie i wysokie temperatury, jakość lub zakwaszenie gleby, niedobór i nadmiar opadów itp.) ograniczające plonowanie, a także inne specyficzne cechy, decydujące o właściwościach rolniczych czy użytkowych odmian. Coraz bardziej popularne staje się wykorzystywanie konkretnych odmian do tworzenia mieszanek międzyodmianowych w obrębie danego gatunku lub mieszanek międzygatunkowych, w celu zwiększenia bioróżnorodności upraw i ograniczania nasilenia niektórych agrofagów.

JĘCZMIEŃ JARY

Lexy (d. Br 14052a1)
Odmiana typu browarnego, o dobrej do bardzo dobrej wartości technologicznej. Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej przeciętnej. Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i ciemnobrunatną plamistość – średnia, na rynchosporiozę – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren średnia. Zawartość białka w ziarnie dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

LG Flamenco (d. LGBN16509-4)
Odmiana typu browarnego, o dobrej wartości technologicznej. Plon ziarna duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na mączniaka prawdziwego i ciemnobrunatną plamistość – średnia, na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i rynchosporiozę – dość mała. Rośliny dość niskie o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren średnia. Zawartość białka w ziarnie dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

LG Rumba (d. LGBN1865)
Odmiana typu browarnego, o średniej do dobrej wartości technologicznej. Plon ziarna duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej przeciętnej. Odporność na rdzę jęczmienia – dość duża, na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową i ciemnobrunatną plamistość – średnia, na rynchosporiozę – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren dość duża. Zawartość białka w ziarnie dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Sting (d. NORD 19/2338)
Odmiana typu browarnego, o dobrej wartości technologicznej. Plon ziarna duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na ciemnobrunatną plamistość – dość duża, na plamistość siatkową,

eprasa.pl 571c646028

rdzę jęczmienia i rynchosporiozę – średnia, na mączniaka prawdziwego – mała. Rośliny średniej wysokości o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren bardzo duża. Zawartość białka w ziarnie przeciętna. Tolerancja na zakwaszenie gleby duża.

Amaretto (d. STH 12420)
Odmiana typu pastewnego. Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na plamistość siatkową – dość duża, na rdzę jęczmienia, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość – średnia, na mączniaka prawdziwego – dość mała. Rośliny dość wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren duża. Zawartość białka w ziarnie przeciętna. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Kakadu (d. NOS 113.160-13)
Odmiana typu pastewnego. Plon ziarna średni. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na ciemnobrunatną plamistość – duża, na plamistość siatkową i rdzę jęczmienia – dość duża, na rynchosporiozę – średnia, na mączniaka prawdziwego – mała. Rośliny średniej wysokości, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren dość mała. Zawartość białka w ziarnie przeciętna. Tolerancja na zakwaszenie gleby duża.

KWS Premis (d. KWS 18/3518)
Odmiana typu pastewnego. Plon ziarna duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i rynchosporiozę – dość duża, na mączniaka prawdziwego i ciemnobrunatną plamistość – średnia. Rośliny dość niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren i zawartość białka w ziarnie dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Magnus (d. STH 12320)
Odmiana typu pastewnego. Plon ziarna średni. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej przeciętnej. Odporność na ciemnobrunatną plamistość – dość duża, na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową i rynchosporiozę – średnia, na rdzę jęczmienia – dość mała. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren i zawartość białka w ziarnie dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Masimo (d. NAD 7020)
Odmiana typu pastewnego. Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na ciemnobrunatną plamistość – dość duża, na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i rynchosporiozę – średnia. Rośliny dość wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren średnia. Zawartość białka w ziarnie dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna

OWIES ZWYCZAJNY JARY

Dynamit (d. STH 13620)
Odmiana żółtoziarnista. Plon ziarna z łuską duży. Odporność na rdzę owsa – dość duża, na mączniaka prawdziwego i helmintosporiozę – średnia. Rośliny wysokie, o małej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski mały, masa 1000 ziaren średnia, zawartość białka duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

MHR Samuraj (d. MHR-PO-2820)
Odmiana żółtoziarnista. Plon ziarna z łuską dość duży. Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na rdzę owsa i helmintosporiozę – średnia. Rośliny niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski bardzo mały, masa 1000 ziaren dość duża, zawartość białka dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

Motto (d. STH 13320)
Odmiana żółtoziarnista. Plon ziarna z łuską dość duży. Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę owsa – dość duża, na helmintosporiozę – średnia. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski mały do bardzo małego, masa 1000 ziaren dość duża, zawartość białka duża do bardzo dużej. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

PSZENŻYTO JARE

Frigus (d. DC 12018)
Odmiana pastewna. Plon ziarna średni. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Odporność na choroby podstawy źdźbła – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę żółtą, rynchosporiozę, brunatną plamistość liści, septoriozę liści, septoriozę plew i fuzariozę kłosów – średnia. Rośliny dość wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren przeciętna, gęstość ziarna w stanie zsypnym średnia. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania dość duża. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

eprasa.pl 571c646028

ŻYTO JARE

KWS Allocator (d. KWS-SH03)
Odmiana mieszańcowa, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Odporność na choroby podstawy źdźbła – dość duża, na brunatną plamistość liści, rynchosporiozę, septoriozy liści i fuzariozę kłosów – średnia, na mączniaka prawdziwego – dość mała, na rdzę brunatną – mała. Rośliny niskie do bardzo niskich, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, gęstość ziarna w stanie zsypnym dość duża, odporność na porastanie w kłosie i liczba opadania dość duże. Zawartość białka bardzo mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

KWS Osbor (d. KWS-SH04)
Odmiana mieszańcowa, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Odporność na rynchosporiozę – dość duża, na brunatną plamistość liści, septoriozy liści i fuzariozę kłosów – średnia, na choroby podstawy źdźbła i rdzę brunatną – dość mała, na mączniaka prawdziwego – mała. Rośliny niskie, o średniej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren średnia, gęstość ziarna w stanie zsypnym dość duża, odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania dość duża. Zawartość białka bardzo mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

Rolfutter (d. ROL 2002)
Odmiana populacyjna, przeznaczona do uprawy na zielonkę. Plon zarówno suchej, jak i świeżej masy w pierwszym (podstawowym) terminie zbioru wyraźnie powyżej wzorca, natomiast w drugim terminie zbioru – nieco powyżej wzorca.

Rolpower (d. ROL 500)
Odmiana populacyjna, przeznaczona do uprawy na zielonkę. Plon suchej masy w pierwszym (normalnym) terminie siewu powyżej wzorca.

PSZENICA ZWYCZAJNA JARA

Klaudyna (d. DC 420)
Jakościowa odmiana chlebowa (grupa A). Plon ziarna duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Odporność na septoriozę plew – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę żółtą, brunatną plamistość liści i septoriozy liści – średnia, na choroby podstawy źdźbła i fuzariozę kłosów – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren mała, gęstość ziarna w stanie zsypnym duża. Odporność na porastanie w kłosie dość mała, liczba opadania dość duża. Zawartość białka duża, ilość glutenu dość duża. Wskaźnik sedymentacyjny SDS bardzo duży. Wydajność ogólna mąki dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

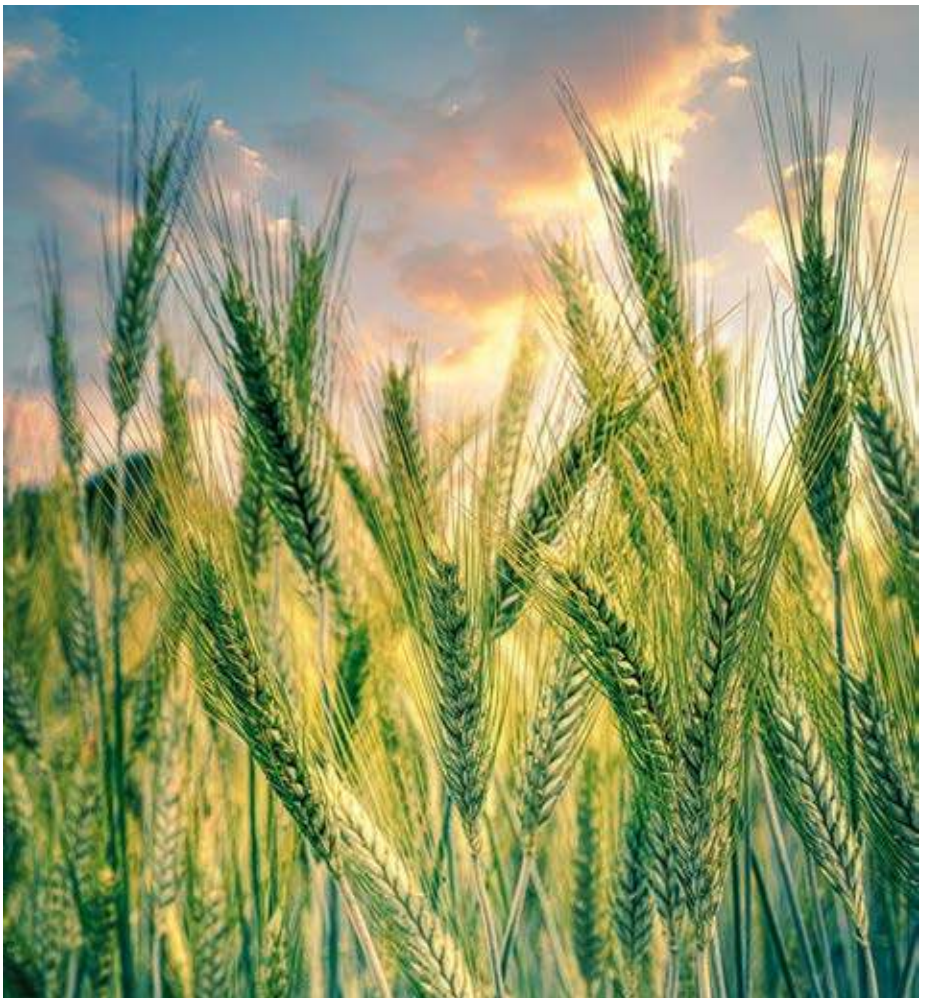

Konstancja (d. DC 16 273)
Jakościowa odmiana chlebowa (grupa A). Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, rdzę brunatną, rdzę żółtą, brunatną plamistość liści, septoriozy liści, septoriozę plew i fuzariozę kłosów – średnia. Rośliny wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, gęstość ziarna w stanie zsypnym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania duża. Zawartość białka duża do bardzo dużej, ilość glutenu duża. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Mohican (d. BAUB 20.6008)
Jakościowa odmiana chlebowa (grupa A). Plon ziarna duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Odporność na rdzę brunatną, brunatną plamistość liści i septoriozy liści – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę żółtą i septoriozę plew – średnia, na fuzariozę kłosów – dość mała. Rośliny dość wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, gęstość ziarna w stanie zsypnym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania duża do bardzo dużej. Zawartość białka i ilość glutenu duże. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Pireus (d. STRU 153200s15)
Jakościowa odmiana chlebowa (grupa A). Plon ziarna duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie

eprasa.pl 571c646028

agrotechniki powyżej średniej. Odporność na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę żółtą, brunatną plamistość liści, septoriozę plew i fuzariozę kłosów – średnia, na rdzę brunatną i septoriozy liści – dość mała. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, gęstość ziarna w stanie zsypnym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania duża. Zawartość białka duża do bardzo dużej, ilość glutenu duża. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Stachus (d. BAUP 19.6013)
Jakościowa odmiana chlebowa (grupa A). Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, brunatną plamistość liści, septoriozy liści, septoriozę plew i fuzariozę kłosów – średnia, na rdzę żółtą – mała. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren średnia, gęstość ziarna w stanie zsypnym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania duża. Zawartość białka duża, ilość glutenu średnia. Wskaźnik sedymentacyjny SDS bardzo duży. Wydajność ogólna mąki średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Eskapada (d. KOH 7320)
Odmiana chlebowa (grupa B). Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, brunatną plamistość liści, septoriozy liści, septoriozę plew i fuzariozę kłosów – średnia, na rdzę żółtą – mała. Rośliny niskie, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, gęstość ziarna w stanie zsypnym duża. Odporność na porastanie w kłosie dość duża, liczba opadania dość duża. Zawartość białka i ilość glutenu duże. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

BOBIK

Cartoon (d. PHP 20-45)
Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion duży do bardzo dużego, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia i dojrzewania średnio wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia. Odporność na askochytozę, czekoladową plamistość i rdzę bobiku – średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Odmiana odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

Mystic (d. PHP 20-33)
Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion duży do bardzo dużego, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia i dojrzewania średnio wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość mała, przed zbiorem średnia. Odporność na czekoladową plamistość i rdzę bobiku – średnia, na askochytozę bobiku – mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Odmiana odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

GROCH SIEWNY

Asgard (d. PHP EF 20-23)
Odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion bardzo duży, plon białka duży. Termin kwitnienia i dojrzewania dość wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dość dobra. Rośliny średnio wysokie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia i przed zbiorem duża. Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na fuzaryjne więdnięcie, zgorzelową plamistość oraz mączniaka rzekomego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Intensywność pobierania wody (tempo rozgotowywania nasion) dość duża. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m².

Jowisz (d. WTD 8020)
Odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion duży, plon białka średni. Termin kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniego, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia średnia, przed zbiorem dość duża. Odporność na fuzaryjne więdnięcie, zgorzelową plamistość oraz mączniaka prawdziwego – średnia, na mączniaka rzekomego – dość mała. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, włókna surowego średnia. Intensywność pobierania wody (tempo rozgotowywania nasion) poniżej średniej. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m².

SM Market (d. PRH 196/20)
Odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion średni do dużego, plon średni. Termin kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniego, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia średnia, przed zbiorem dość duża. Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na fuzaryjne więdnięcie, zgorzelową plamistość oraz mączniaka rzekomego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, włókna surowego średnia. Intensywność pobierania wody (tempo rozgotowywania nasion) średnia. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m².

ŁUBIN WĄSKOLISTNY

SM Tales (d. PRH 111/20)
Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion duży, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin średni, dojrzewania dość wczesny, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność roślin na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem duża. Równomierność dojrzewania duża. Odporność na fuzaryjne więdnięcie – średnia, na antrak-

eprasa.pl 571c646028

nozę – poniżej średniej. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, tłuszczu surowego bardzo duża, alkaloidów bardzo mała i włókna surowego dość mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m².

SM Kastor (d. PRH 496/20)
Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion bardzo duży, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin średni, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność roślin na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem duża. Równomierność dojrzewania nieco poniżej średniej. Odporność na fuzaryjne więdnięcie – średnia, na antraknozę – bardzo duża. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i tłuszczu surowego w nasionach średnia, alkaloidów bardzo mała i włókna surowego dość duża. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m².

Pogo (d. WTD 3820)
Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion średni, plon białka dość duży. Termin kwitnienia roślin dość wczesny, dojrzewania średni, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność roślin na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem bardzo duża. Równomierność dojrzewania nieco poniżej średniej. Odporność na fuzaryjne więdnięcie i antraknozę – średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego bardzo duża, tłuszczu i włókna surowego w nasionach średnia, alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m².

SOJA

Acassa (d. SZD S5552)
Odmiana wczesna do średnio wczesnej (4). Plon nasion duży, plon białka średni. Termin kwitnienia roślin dość późny. Długość fazy kwitnienia bardzo krótka. Termin dojrzałości technicznej dość wczesny. Rośliny dość niskie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem duża. Odporność na bakteryjną ospowatość – bardzo duża, na bakteryjną plamistość i septoriozę – duża. Równomierność dojrzewania średnia. Masa 1000 nasion mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, tłuszczu surowego duża, włókna surowego średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

Antaria (d. SZD S5706)
Odmiana bardzo wczesna do wczesnej (2). Plon nasion i białka dość mały. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnie. Termin dojrzałości technicznej bardzo wczesny. Rośliny średnio wysokie. Najniższe strąki osadzone dość nisko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość – dość duża, na bakteryjną plamistość – średnia, a na septoriozę – mała. Równomierność dojrzewania dobra. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego, tłuszczu surowego i włókna surowego w nasionach średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

Arnold (d. CH22624)
Odmiana średnio wczesna (5). Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnie. Termin dojrzałości technicznej średnio wczesny. Rośliny średnio wysokie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i bakteryjną plamistość – duża na septoriozę – dość duża. Równomierność dojrzewania dobra. Masa 1000 nasion mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, tłuszczu surowego dość duża, włókna surowego – duża. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

Vineta PZO (d. PZO 18SJ01)
Odmiana wczesna (3). Plon nasion i białka średni. Termin kwitnienia roślin średni. Długość fazy kwitnienia dość krótka. Termin dojrzałości technicznej wczesny. Rośliny średnio wysokie. Najniższe strąki osadzone dość nisko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i bakteryjną plamistość – bardzo mała, na septoriozę – mała. Równomierność dojrzewania dobra. Masa 1000 nasion bardzo mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, tłuszczu duża, włókna surowego średnia.
Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

Opracowano na podstawie publikacji COBORU.
Fot. pixabay

eprasa.pl 571c646028

STANISŁAW ZARZYCKI, ZODR w Barzkowicach

Opóźnienie terminów zasilania upraw nawozami mineralnymi oraz uprawą przedsiewną i siewami wynika na dzień dzisiejszy głównie z nadmiaru opadów, przez co profil glebowy był nadmiernie nasycony wodą. Na polach pojawiły się zastoiska wodne i wymoknięcia. W terminach lekko opóźnionych na początku kwietnia można zasiać pszenżyto, jęczmień, pszenicę czy mieszanki zbożowe.

Ile jest azotu w glebie, to znaczy jaka jest zawartość Nmin, może nam tylko powiedzieć badanie gleby. Dlatego zanim przystąpimy do rozsiewu nawozów może warto je wykonać.

W zbożach ozimych i rzepaku ozimym wegetacja w pełni i zastosowano już pierwsze wiosenne dawki nawożenia azotowego. Saletra amonowa jest nawozem zalecanym do pierwszej dawki nawożenia ze względu na jej dobre działanie w niskich temperaturach. Azot dostępny dla rzepaku od pierwszej chwili wiosennej wegetacji wykorzystywany jest przez rośliny przede wszystkim do odbudowy aparatu asymilacyjnego. Od tego, w jakim stopniu uda im się zbudować rozetę liściową, zależy wykorzystanie kolejnej porcji składników pokarmowych podawanych zwykle dwa tygodnie później. W przypadku pszenicy ozimej stosowanie małych (30-40 kg N/ha) dawek w krótkich, około 14-dniowych odstępach czasu, począwszy od wiosennego ruszenia wegetacji, gwarantuje prawidłowy wzrost roślin i maksymalne wykorzystanie azotu z nawozów, co ogranicza straty składnika.

Na plantacjach pszenicy ozimej, gdzie dawka azotu przekroczy 120 kg/ha, należy w fazie końca krzewienia do końca fazy grubienia pochwy liściowej liścia flagowego (faza BBCH od 29 do 49) zastosować odpowiedni regulator wzrostu.

Rzepak pozostawiony na polu na 10 miesięcy jest atakowany przez wiele groźnych szkodników, w tym pchełkę rzepakową, śmietkę kapuścianą, słodyszka rzepakowego, chowacze: brukwiaczka i czterozębnego. Pomocne przy wyznaczeniu prawidłowego terminu zabiegu zwalczania szkodników są żółte naczynia. Należy je wystawić co najmniej 25 m od brzegu pola, zgodnie z kierunkiem spodziewanego nalotu insektów na plantację. Pozwoli to nam na monitorowanie ilości chowacza na plantacji, brukwiaczka czy czterozębnego.

I tak dla chowacza brukwiaczka, jeżeli w marcu w ciągu trzech dni w naczynku stwierdziliśmy 10 szt. owadów to znaczy, że ekonomiczny próg szkodliwości został przekroczony i należy wykonać oprysk. Dla chowacza czterozębnego w marcu i kwietniu – jeżeli stwierdzimy w żółtym naczyniu 20 szt. owadów – to ekonomiczny próg szkodliwości został przekroczony.

Gdy temperatura gleby na głębokości 10 cm osiągnie 5-6ºC, można zacząć sadzić podkiełkowane ziemniaki na wczesny zbiór. Najczęściej gleba ogrzewa się do takiej temperatury w pierwszej dekadzie kwietnia. Gdy gleba osiągnie 7-8ºC (oznaką tego jest kwitnący mniszek le-

LUVENA
NAWOZY Z LUBONIA
LUVENA S.A.
ul. Romana Maya 1
62-030 Luboń
Wydział Handlu Nawozami
+ 48 509 809 309
Znajdź nas na:
LuvenaNawozyZLubonia
www.nawozy.pl

SKR
STRZELCE KRAJEŃSKIE
Dystrybutor:
SKR Strzelce Krajeńskie
Spółka z o.o.
tel. 95 763 29 43
www.skrstrzelce.pl

NASZ ŚWIAT KRĘCI SIĘ
WOKÓŁ TWOICH PLONÓW
LUBOFOS®
LUBOPLON®
OPTIPLON®
LUBOFOSKA®
SUPERFOSFAT
SÓL POTASOWA

SPRAWDŹ NASZE NOWOŚCI!
www.nawozy.pl

eprasa.pl 571c646028

karski) można rozpocząć sadzenie pozostałych ziemniaków.

Ziemniaki przeznaczone na najwcześniejszy zbiór powinny być w miarę możliwości uprawiane bez stosowania środków chemicznych. Do ochrony takich plantacji przed chwastami zalecane są zabiegi mechaniczne wykonywane obsypnikiem i broną chwastownikiem. Skuteczne zniszczenie chwastów wymaga (do wschodów) stosowania tych zabiegów co 7 dni. Po wschodach należy ograniczyć się do stosowania obsypnika, aby nie zniszczyć korzeni młodych ziemniaków.

Siew kukurydzy wykonujemy, gdy temperatura gleby osiągnie 8ºC. Fenologiczny termin siewu kukurydzy czy tak jak czyni to wielu rolników w przypadku ziemniaków, nakłada się z kwitnieniem mniszka lekarskiego. Wczesny siew niesie ze sobą wiele korzyści. Po pierwsze, pozwala na optymalne wykorzystanie wilgoci, która zgromadziła się w glebie w okresie zimowym czy po dość obfitych opadach w miesiącu lutym. Po drugie – przyspiesza kwitnienie i wiechowanie kukurydzy, co w konsekwencji daje możliwość wcześniejszego zbioru.

Odmiany wczesne, przeznaczone na wczesny zbiór, wysiewamy w pierwszej kolejności. Następnie odmiany średnio późne, które wymagają odpowiednio wyższej sumy temperatur dla osiągnięcia dojrzałości. Z kolei do siewów opóźnionych dobrze jest wykorzystać odmiany wczesne, ponieważ wówczas mają one większą szansę osiągnąć dojrzałość przed wystąpieniem jesiennych przymrozków. Siew kukurydzy na glebach ciężkich wykonujemy na głębokość 3-4 cm, na glebach lżejszych jest ona większa i wynosi 5-6 cm.

Wiosną zadbajmy również o łąki i pastwiska. Prawidłowa pielęgnacja wpływa na ilość oraz jakość pozyskiwanej dla przeżuwaczy paszy w całym sezonie wegetacyjnym. Wiosną należy rozgarnąć kretowiska, kopce i inne nierówności na powierzchni łąk za pomocą włóki. Momentem, w którym można ten zabieg rozpocząć, jest początek obsychania kretowisk i kontynuowanie do chwili, gdy ruń osiągnie 10 cm wysokości. Najczęściej stosuje się włóki z metalowych obręczy, odwróconych bron lub starych opon.

Zabiegiem wiosennym, niezbędnym w pielęgnacji użytków zielonych na glebach organicznych i silnie próchnicznych, a także mineralnych lekkich, jest wałowanie. Zabieg ten ma na celu usunięcie z gleby zbędnego powietrza, a przede wszystkim dociśnięcie darni do podłoża, umożliwiające podsiąkanie wody i regenerację systemów korzeniowych wartościowych gatunków, zwłaszcza traw. Wałowanie należy wykonać w momencie, gdy darń ugina się pod naciskiem stopy, a w powstałych śladach brak jest oznak wilgoci. Wałowanie można też powtórzyć po zbiorze pierwszego pokosu.

Do zabiegów pielęgnacyjnych na łąkach i pastwiskach w szerszym znaczeniu, które sprzyjają rozwojowi zwartej darni oraz zapobiegają występowaniu chwastów, zalicza się racjonalne ich nawożenie i prawidłowe użytkowanie. Wczesną wiosną wskazane jest nawożenie fosforowo-potasowe. Największy efekt plonotwórczy uzyskuje się poprzez nawożenie azotowe. W momencie ruszenia wegetacji należy zaaplikować azot w dawce nieprzekraczającej 60 kg/ha. W przypadku runi z dużym udziałem roślin motylkowatych wysokość nawożenia azotowego należy zmniejszyć o połowę. ■

eprasa.pl 571c646028

Zanim kupisz – sprawdź!

Stosowanie produktów niewiadomego pochodzenia może skutkować utratą plonu, zatruciem gleby, wód gruntowych, utratą dopłat, koniecznością utylizacji uprawy i wysoką karą dla rolnika.

Sprzedaż środków ochrony roślin dokonywana poza punktem stałej lokalizacji (sprzedaż obwoźna i obnośna na targowiskach) jest zabroniona, a dystrybucja za pośrednictwem Internetu często bywa nadużywana do wprowadzania do obrotu nielegalnych środków ochrony roślin. Nielegalne również jest sprowadzanie środków ochrony roślin z zagranicy bez zezwolenia albo pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin oraz firmy zrzeszone w stowarzyszeniu przestrzegają rolników przed nadmiernym zaufaniem do atrakcyjnych ofert podkreślając, że potencjalna oszczędność może przerodzić się w poważne koszty. Stosowanie produktów niewiadomego pochodzenia może skutkować utratą plonu, zatruciem gleby, wód gruntowych, utratą dopłat i koniecznością utylizacji uprawy. Trudno też przewidzieć konsekwencje zdrowotne dla rolnika wykonującego zabieg. Co więcej, rolnikowi za stosowanie nielegalnych środków ochrony roślin grożą wysokie mandaty karne, utrata dopłat unijnych, a gdy organy ścigania udowodnią, że doszło do przestępstwa, będzie również ponosił odpowiedzialność karną.

Zanim kupisz – sprawdź sprzedawcę!

❶ Aby nie paść ofiarą zakupu nielegalnych produktów w internecie, należy zwrócić szczególną uwagę na kilka kwestii. Sprzedawca oferujący środki ochrony roślin nie może być anonimowy. W swojej ofercie powinien umieszczać co najmniej nazwę swojej firmy, numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz siedzibę albo adres.

❷ Kolejnym obowiązkiem podmiotu, który chciałby sprzedawać środki ochrony roślin jest uzyskanie wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków prowadzonego przez PIORiN. Sprzedawca może sprzedawać wyłącznie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu w Polsce przez ministra rolnictwa, umieszczone w rejestrze środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu zezwoleniem ministra rolnictwa.

❸ W ofercie internetowej sprzedawca zobowiązany jest do zamieszczenia niezbędnych klauzul informacyjnych. Zobowiązuje się do podania w treści ogłoszenia, że zakupu środków ochrony roślin mogą dokonywać jedynie osoby pełnoletnie i posiadające kwalifikacje wymagane od osób nabywających środki ochrony roślin określone w art. 28 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.

Kompendium wiedzy na temat oryginalnych środków ochrony roślin, a także odpowiedzialnego oraz zgodnego z prawem zakupu i stosowania środków ochrony roślin znajduje się m.in. na platformie edukacyjnej Akademia PSOR.

eprasa.pl 571c646028

Podrobione środki

Podrobione środki ochrony roślin przypominają oryginalne produkty wyłącznie w zewnętrznej warstwie opakowania. Natomiast w składzie podróbek mogą być zawarte toksyczne substancje, które nigdy nie przeszłyby restrykcyjnych badań rejestracyjnych. Może nie być w nich w ogóle substancji czynnej albo może być ich kilka. Etykieta podrobionego środka, skopiowana nielegalnie z oryginalnego produktu, nie odzwierciedla zawartości opakowania. Trzeba pamiętać, że w przypadku środków ochrony roślin każda, nawet najdrobniejsza zmiana składu, czyni poważną różnicę. Niewiele osób zdaje sobie sprawę z tego, jak bardzo skrupulatnie zbadane i sprawdzane są oryginalne środki ochrony roślin, zanim znajdą się na rynku.

Transport substancji niebezpiecznych

Przewóz paliw, gazów, środków ochrony roślin i innych towarów niebezpiecznych jest ściśle regulowany. Aby transportować takie towary zgodnie z prawem trzeba uzyskać świadectwo dopuszczenia pojazdu ADR. ADR to międzynarodowa konwencja, która dotyczy drogowego przewozu towarów i ładunków niebezpiecznych.

Osoba, która chce samodzielnie przewozić towary niebezpieczne, oprócz świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR musi także posiadać zaświadczenie ADR dla kierowcy.

Rolnicy, którzy kupili środki ochrony roślin w sklepie i przewożą je samodzielne, są wyłączeni spod przepisów ADR o ile transportują środki w opakowaniach detalicznych i w taki sposób, aby nie dopuścić do rozlania preparatów.

Zakup nielegalnych, w tym podrobionych środków ochrony roślin przez Internet stwarza niebezpieczeństwo dla listonoszy, kurierów i innych osób transportujących takie produkty. Z jednej strony kierowca może nieświadomie przewozić niebezpieczne substancje w sposób nieprawidłowy, stwarzając zagrożenie dla siebie i innych uczestników ruchu oraz dla środowiska. Z drugiej strony osoba, która narusza obowiązki lub warunki wynikające z przepisów ADR, podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 zł do 10 000 zł.

Źródło: piorin.gov.pl.

RED.

Varroa destructor na pszczole miodnej, obraz z mikroskopu skaningowego, źródło: Wikipedia

Warroza

Warroza jest uważana za jeden z głównych czynników powodujących straty w rodzinie pszczół miodnych.

Preparaty przeciwko warrozie można stosować zarówno na początku, jak i pod koniec sezonu. Należy jednak pamiętać, że na początku sezonu stosujemy go najlepiej prawie bezpośrednio po pierwszym oblocie wiosennym. Z kolei letnie zwalczanie to czas po kwitnieniu lipy i ostatnim miodobraniu.

Warrozę wywołują roztocza *Varroa destructor*, które żywią się głównie ciałem tłuszczowym pszczół. Pszczoły są uszkadzane podczas rozwoju w komórkach plastra, skutkiem czego giną poczwarki, a u dorosłych pszczół pojawiają się objawy: niska masa, skrócony odwłok, deformacje.

Pasożytowanie na dorosłych owadach pozwala roztoczom przezimować. Długość życia roztoczy waha się od kilku dni do kilku miesięcy, w zależności od wilgotności i temperatury. Dorosła samica może przeprowadzic dwa do trzech cykli reprodukcyjnych.

Jak roztocza się rozprzestrzeniają?

- Rozprzestrzenianie odbywa się za pomocą dorosłych pszczół miodnych poprzez procesy błądzenia, rabowania i rojenia się pszczół.
- Zakażone plastry i pszczoły są przenoszone przez pszczelarzy podczas prac pasiecznych.
- Przenoszenie przez pszczelarzy zakażonych rodzin na nowe tereny.

Objawy warrozy

- Pszczoły mają skrócone i zdeformowane skrzydła, odnóża, odwłok.
- Małe otwory w zasklepiach komórek.
- Czerw rozstrzelony lub martwy.
- Komórki plastra z białymi plamkami na ścianie.
- Pszczoły pełzające przy wejściu do ula, niezdolne do lotu.
- Roztocze poruszające się po czerwiu, dorosłych pszczołach.
- Osypywanie się rodzin w trakcie zimowania.

Zwalczanie

Przy zwalczaniu warrozy można zastosować dopuszczone do obrotu lecznicze środki weterynaryjne oraz zabiegi biotechniczne, takie jak usuwanie czerwiu trutowego czy izolowanie matek pszczelich. Preparaty chemiczne są podawane w postaci pasków wieszanych w ulach, dymu ze spalania lub odparowywania środków przeciw roztoczom (środków warroabójczych) lub w postaci oprysków roztworami zawierającymi substancje czynne.

RED.

eprasa.pl 571c646028

Zasady ochrony drobiu

Przenosicielem wirusów grypy są ptaki dzikie, przede wszystkim związane ze środowiskiem wodnym, tzn. głównie kaczki i gęsi.

Grypa ptaków jest wirusową chorobą drobiu. Wyróżnia się wiele odmian wirusa grypy, które oznaczane są symbolami, takimi jak np. H5N1, H5N5, H5N6 czy H5N8. Choroba występuje też w dwóch postaciach klinicznych: jako grypa ptaków o niskiej zjadliwości (LPAI) oraz znacznie groźniejsza wysoce zjadliwa grypa ptaków (HPAI). Przenosicielem wirusów grypy są ptaki dzikie, przede wszystkim związane ze środowiskiem wodnym, tzn. głównie kaczki i gęsi. Inne gatunki mogą w ograniczonym stopniu odgrywać rolę w rozprzestrzenianiu wirusa na bliskie odległości, a niektóre z nich (np. łabędzie), ze względu na dużą wrażliwość na zakażenie, skutkująca wysoką śmiertelnością, są bardzo istotnym „wskaźnikiem" obecności wirusa na danym terenie. Podobną rolę odgrywają ptaki drapieżne, żerujące na zwłokach padłych ptaków wodnych. Drób może się zakazić, jeśli korzysta z tych samych siedlisk, np. zbiorników wodnych albo pastwisk, gdzie bytowały ptaki dzikie. Nie jest przy tym konieczne, aby użytkowanie tych miejsc odbywało się w tym samym czasie. Wirus może bowiem przeżyć w wodzie i innym wilgotnym środowisku przez wiele dni, a nawet tygodni, szczególnie w niskiej temperaturze.

Objawy

Początkowym objawem jest spadek apetytu i pragnienia. Ptaki są osowiałe, mają nastroszone pióra i gromadzą się wokół źródeł ciepła. Wirus atakuje mózg, więc chore osobniki mogą wykazywać objawy nerwowe: drgawki, porażenia skrzydeł, chwiejny chód, skręt szyi czy też wygięcie szyi na grzbiet (tzw. „patrzenie w gwiazdy"). Towarzyszyć temu może duszność, sine zabarwienie grzebienia i biegunka. U drobiu nieśnego gwałtowanie spada liczba składanych jaj, a jaja już złożone mogą być pozbawione skorup (tzw. „lanie jaj"). Hodowca powinien jednak pamiętać, że opisane wyżej objawy nie zawsze muszą występować. Czasami występują nagłe przypadki śmiertelne, bez poprzedzających je zauważalnych zmian w zachowaniu. Dotyczy to przede wszystkim kur i indyków. Z kolei u dorosłych kaczek jedynym zauważalnym objawem mogą być nagłe spadki nieśności i zmniejszone pobieranie paszy i wody.

Zalecenia dla drobnotowarowych hodowców drobiu - chów przyzagrodowy

- Karmienie i pojenie drobiu w pomieszczeniach zamkniętych, do których nie mają dostępu ptaki dzikie.
- Przetrzymywanie drobiu na ogrodzonej przestrzeni, pod warunkiem uniemożliwienia kontaktów z dzikim ptactwem.
- Odizolowanie od innego drobiu, kaczek i gęsi.
- Przechowywanie paszy, w tym zielonki, w pomieszczeniach zamkniętych lub pod szczelnym przykryciem, uniemożliwiającym kontakt z dzikim ptactwem.
- Unikanie pojenia ptaków i czyszczenia kurników wodą pochodzącą spoza gospodarstwa (głównie ze zbiorników wodnych i rzek).
- Zgłaszanie lekarzowi weterynarii, wójtowi, burmistrzowi i innym organom władzy lokalnej zaobserwowanego spadku nieśności lub nagłych, zwiększonych padnięć drobiu.
- Po każdym kontakcie z drobiem lub ptakami dzikimi umycie rąk wodą z mydłem.
- Używanie odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przy czynnościach związanych z obsługą drobiu.
- Osoby utrzymujące drób w chowie przyzagrodowym nie powinny być zatrudniane w przemysłowych fermach drobiu.

Zalecenia dla hodowców gołębi

- Karmienie i pojenie gołębi w sposób wykluczający dostęp ptaków dzikich.
- Przechowywanie paszy w pomieszczeniach zamkniętych lub pod szczelnym przykryciem, uniemożliwiającym kontakt z dzikim ptactwem.

eprasa.pl 571c646028

Zalecenia dla przemysłowych producentów drobiu

- Przetrzymywanie ptaków w odosobnieniu (obowiązkowo w okresie wiosennych oraz jesiennych wędrówek dzikich ptaków) lub na wolnej, ogrodzonej przestrzeni, pod warunkiem ograniczenia kontaktu z dzikim ptactwem.
- Karmienie i pojenie drobiu w pomieszczeniach zamkniętych, do których nie mają dostępu ptaki dzikie.
- Zielonki stosowane w karmieniu drobiu wodnego (kaczki i gęsi), szczególnie w okresie wiosennych oraz jesiennych wędrówek dzikich ptaków, nie mogą pochodzić z terenów wysokiego ryzyka zanieczyszczenia ich wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków, z okolic zbiorników wodnych, bagien i innych miejsc stanowiących ostoję ptaków dzikich.
- Szczelne przykrycie pojemników z karmą i wodą do picia lub przetrzymywanie ich wewnątrz budynków, a także unikanie pojenia ptaków i czyszczenia pomieszczeń wodą pochodzącą spoza gospodarstwa (głównie ze zbiorników wodnych i rzek).
- Ograniczenie przemieszczania się osób postronnych oraz zwierząt pomiędzy obiektami, w których przechowywana jest karma dla zwierząt a obiektami, w których bytuje drób.
- Rozłożenie przed wejściami do budynków, gdzie utrzymywany jest drób mat nasączonych środkiem dezynfekcyjnym.
- Wprowadzenie zakazu wjazdu pojazdów na teren fermy, poza działaniami koniecznymi, np. dowóz paszy, odbiór drobiu do rzeźni lub przez zakład utylizacyjny.
- Obowiązkowa dezynfekcja pojazdów wjeżdżających.
- Rozłożenie mat dezynfekcyjnych przed wjazdem i wejściem na teren gospodarstwa.
- Używanie odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przy czynnościach związanych z obsługą drobiu.
- Wprowadzenie obowiązku przeprowadzania dokładnego mycia i dezynfekcji rąk przed wejściem do obiektów, w których utrzymuje się drób.
- Brak kontaktu pracowników ferm drobiu z innym ptactwem, np. kurami, gołębiami.

Dodatkowe zalecenia

- Słomę, która będzie wykorzystywana w chowie ściółkowym należy zabezpieczyć przed dostępem dzikiego ptactwa (przetrzymywać w zamkniętych pomieszczeniach, zadaszyć itp.).
- Należy regularnie przeglądać wszelkie połączenia i rury (silosy paszowe) pod kątem obecności zanieczyszczeń, np. odchodami dzikich ptaków.
- Należy eliminować wszelkie możliwe do usunięcia nieszczelności budynków inwentarskich (umieścić siatki w oknach i otworach, zabezpieczyć kominy wentylacyjne).
- Nie należy tworzyć sztucznych zbiorników wodnych na terenie gospodarstwa (np. oczka wodne), a istniejące należy zabezpieczyć przed dostępem dzikiego ptactwa.
- Nie należy dokarmiać dzikiego ptactwa na terenie gospodarstwa (usunąć karmniki).
- Jeżeli na terenie gospodarstwa znajdują się drzewa owocowe należy jak najczęściej usuwać opadłe owoce. ■

Źródło: www.wetgiw.gov.pl
Fot. pixabay.com

RED.

Więcej informacji na www.krd-ig.com.pl

eprasa.pl 571c646028

GRYPA PTAKÓW - CZY PRZESTRZEGASZ ZASAD BIOASEKURACJI?

1

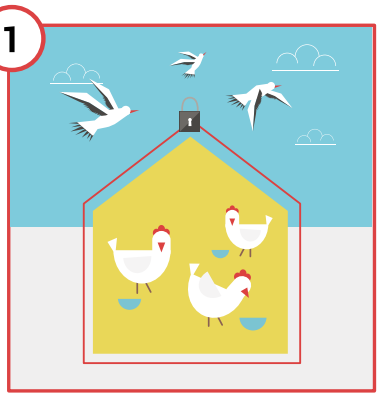

Zabezpiecz drób i paszę przed kontaktem z dzikimi ptakami!

2

Nie pozwól, aby na fermie przebywały **osoby nieupoważnione!**

3

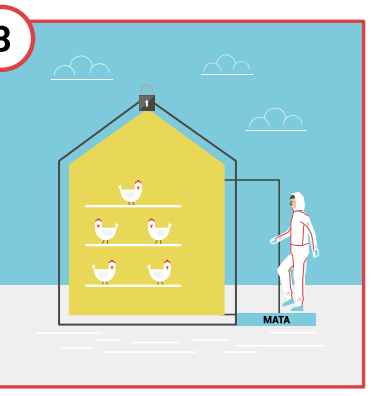

Pamiętaj o **matach dezynfekcyjnych** i regularnie je nasączaj aktywnym środkiem odkażającym.

4

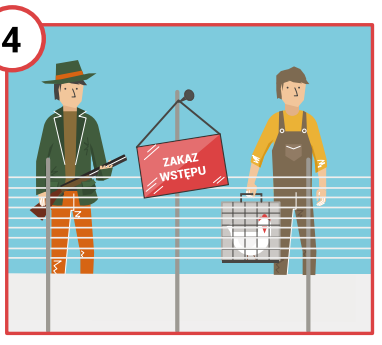

Wprowadź **zakaz wstępu na fermę** osobom mającym kontakt z innym ptactwem (np. właścicielom przydomowych kurników, czy myśliwym).

5

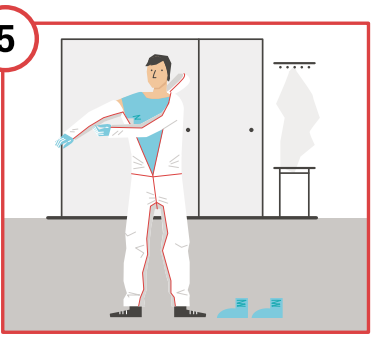

Pamiętaj, żeby zawsze **zakładać odzież i obuwie ochronne przed wejściem do kurnika** i zmieniać ją każdorazowo wchodząc do kolejnych budynków.

6

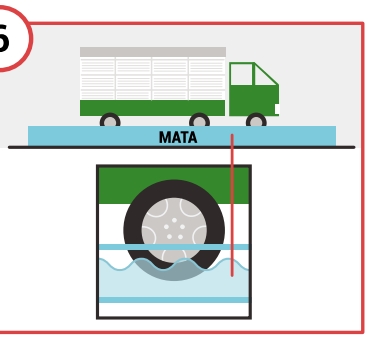

Wpuszczaj na fermę wyłącznie pojazdy z **odkażonymi** kołami.

7

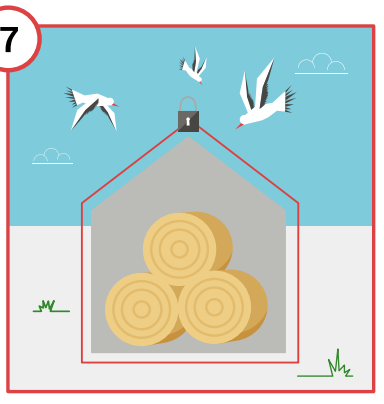

Zadbaj o **zabezpieczenie ściółki**.

8

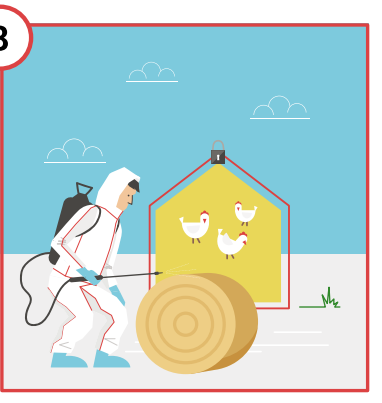

Pamiętaj o **dezynfekcji ściółki** przed wniesieniem do kurnika.

9

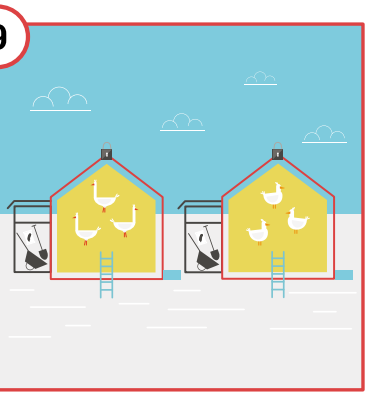

Zadbaj o **izolację każdego z kurników**, a także osobne żywienie i narzędzia.

10

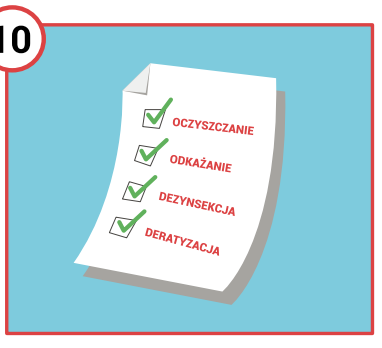

Prowadź rejestr działań takich jak: oczyszczanie, odkażanie, dezynsekcja i deratyzacja.

11

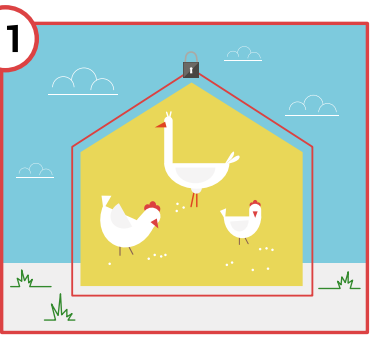

Posiadasz tylko kilka sztuk drobiu? Dla ich bezpieczeństwa - **trzymaj je w zamknięciu.**

12

Zwiększona śmiertelność wśród drobiu, apatia, niechęć do paszy i wody, spadek nieśności oraz objawy nerwowe (porażenie, skręty szyi, drgawki, biegunka, duszność) **Nie zwlekaj - zawiadom powiatowego lekarza weterynarii!**

eprasa.pl 571c646028

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

INFORMUJE

ROLNIKÓW

o szkoleniu podstawowym w zakresie

INTEGROWANEJ PRODUKCJI ROŚLIN (rośliny rolnicze)

Szkolenie podstawowe 16 h w formie stacjonarnej

Koszt szkolenia – 350 zł./os.

Zachodniopomorski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

Zapisy i informacje: ZODR w Barzkowicach
Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw
e-mail: szkolenia@zodr.pl
tel. 91 479 40 60, 91 479 40 17

Szkolenie zakończone jest wydaniem zaświadczenia.

Organizator zastrzega sobie prawo do zmian

eprasa.pl 571c646028

Wiosenny przysmak

Szparagi są warzywem sezonowym, dlatego warto skorzystać z tego niezwykłego przysmaku. Są zdrowe i niskokaloryczne, posiadają mnóstwo substancji odżywczych, a także jedyny w swoim rodzaju smak.

ANNA GRZYBOWSKA, ZODR Barzkowice

Wyróżnia się trzy rodzaje szparagów: białe, zielone oraz fioletowe. Wygląd zależy od rodzaju uprawy. Białe szparagi rosną przysypane ziemią, czego nie robi się w przypadku zielonych. Natomiast fioletowe pędy są zbierane bardzo wcześnie, zanim zmienią swój kolor.

SZPARAGI Z SOSEM

2 pęczki szparagów, 3 jajka, 1 kostka bulionu warzywnego, 250 ml masła klarowanego, łyżeczka cukru, biały pieprz, sok z 1 cytryny (50 ml)

Szparagi umyj, odetnij zdrewniałe końcówki, resztę obierz. W garnku nastaw doprawioną solą i cukrem wodę. Gdy zacznie się gotować, włóż do niej szparagi, gotuj zielone około 4 minut, a białe około 6 minut. Klarowane masło rozgrzej do temperatury około 60°C. Ma być ciepłe, nie gorące. W odpowiednim garnku zagotuj wodę. Do miski wbij żółtko jajek, dodaj cukier, kostkę rosołową, sok z cytryny. Miskę umieść na garnku, w kąpieli parowej. Powoli dodając masło, ucieraj je energicznie mieszając z żółtkami. Kontroluj przy tym temperaturę, gdyż w zbyt wysokiej jajka się po prostu zetną. Masło dodawaj do momentu aż sos stanie się puszysty i zgęstnieje. Przełóż go wtedy do miski, dopraw białym pieprzem. Ugotowane szparagi podawaj polane sosem.

ZUPA KREM Z BIAŁYCH SZPARAGÓW

500 g białych szparagów, szczypta cukru, 1 kostka bulionu warzywnego, 2 ziemniaki, 1 cebula, 3 łyżki oleju roślinnego, 150 ml śmietany 18%, ½ łyżeczki białego pieprzu, szczypta gałki muszkatołowej, łyżka posiekanego szczypiorku, 1 bagietka

Ziemniaki i cebulę obierz i pokrój w kostkę. Obierz szparagi i odetnij końce. Wszystkie obierzyny ze szparagów, razem ze zdrewniałymi końcami gotuj przez 5 minut w litrze wody. Na sam koniec do wywaru dodaj bulion na włoszczyźnie. Całość przecedź. W kolejnym garnku na rozgrzanym tłuszczu zeszklij cebulę, dodaj białe szparagi i ziemniaki. Całość zalej wcześniej przygotowanym wywarem. Zupę gotuj około 30 minut aż warzywa będą zupełnie miękkie. Zupę zmiksuj w kielichu blendera, przecedź przez drobne sito. Dopraw do smaku gałką, szczyptą cukru i białym pieprzem, na koniec zapraw śmietaną. Gotową zupę podawaj z kawałkiem bagietki, posypaną szczypiorem.

ZAPIEKANE Z SZYNKĄ SCHWARZWALDZKĄ

500 g zielonych szparagów, opakowanie sosu sałatkowego francuskiego, 8 plastrów szynki Schwarzwaldzkiej, 3 łyżki oliwy z oliwek

Szparagi umyj i odetnij zdrewniałe końcówki. Ugotuj w pionowej pozycji, w lekko osolonej wodzie z dodatkiem cukru. Główki szparagów powinny wystawać ponad wodę, gdyż są delikatne i łatwo je rozgotować. Ugotowane szparagi odcedź i podziel na cztery partie. Każdą z nich zawiń w dwa plastry szynki i ułóż na blasze wyłożonej pergaminem. Przygotowane „snopki" zapiecz w nagrzanym do 180°C piekarniku. Piecz przez 8 minut. Przygotuj sos sałatkowy. Zawartość opakowania rozmieszaj z 3 łyżkami wody i oliwą. Gorące szparagi polej przygotowanym sosem i podawaj jako przystawkę.

SAŁATKA Z KURCZAKIEM I SZPARAGAMI

2 piersi z kurczaka, 2 opakowania włoskiego sosu sałatkowego, 400 g szparagów, 8 pomidorków cherry pokrojonych na ćwiartki, 2 łyżki migdałów w płatkach, 100 g jogurtu naturalnego, pieprz czarny mielony

Piersi umyj, osusz i skrop oliwą. Oprósz ulubioną przyprawą i usmaż na grillu. Po wystudzeniu pokrój w paski. Szparagi oczyść, ugotuj, a następnie pokrój w 3-4 cm długości kawałki. Migdały upraż na suchej rozgrzanej patelni. W misce połącz mięso, szparagi, migdały oraz pomidorki. Przygotuj sos sałatkowy: zawartość sosu wymieszaj z jogurtem naturalnym i dopraw pieprzem. Sałatkę polej sosem, wymieszaj i przełóż do salaterki. Podawaj najlepiej z chrupiącymi ziołowymi grzankami z bagietki.

ZUPA Z ZIELONYCH SZPARAGÓW

700 g zielonych szparagów, kostka bulionu warzywnego, 200 g ziemniaków, 100 g cebuli, 300 ml mleka, 100 ml śmietany 36%, 2 łyżki płatków migdałowych, 30 ml octu balsamicznego, 2 szczypty pieprzu cayenne, szczypta gałki muszkatołowej, 50 ml oliwy z oliwek

Szparagi umyj, usuń zdrewniałe końcówki. Odetnij od każdego z nich górną część z kawałkiem łodyżki. Resztę łodyżek pokrój na mniejsze kawałki. W garnku rozgrzej oliwę, podsmaż cebulę, dodaj pokrojone szparagi i obrane ziemniaki. Całość zalej 500 ml wody i dodaj kostkę bulionową. Dodaj mleko, gałkę muszkatołową i pieprz cayenne. Gotuj powoli przez około 30 minut – do momentu, kiedy warzywa będą miękkie. Wszystko dokładnie zmiksuj na gładką masę. Zupę

eprasa.pl 571c646028

przecedź przez drobne sito. Końcówki szparagów z kwiatem ugotuj oddzielnie w osolonej wodzie. Zupę podawaj polaną śmietaną. Na koniec udekoruj kawałkami szparagów, płatkami migdałowymi i syropem z octu balsamicznego.

MAKARON ZE SZPARAGAMI W SOSIE ŚMIETANOWYM

250 g makaronu farfalle, 250 g białych szparagów, 250 g szparagów zielonych, 5 pomidorków koktajlowych, 2 łyżki śmietany 36%, szczypta pieprzu, szczypta cukru, opakowanie przyprawy do zapiekanki makaronowej, garść świeżej bazylii

Ugotuj makaron al dente, zgodnie z instrukcją na opakowaniu. W międzyczasie obierz wcześniej umyte szparagi, odetnij z nich zdrewniałe końcówki. Z dobrych już szparagów odetnij czubki, resztę warzywa pokrój ukośnie na 4 cm kawałki. Umyj i pokrój pomidory na ćwiartki. W garnku zagotuj 300 ml wody, wrzuć do niej białe szparagi, gotuj je przez 5 minut na średnim ogniu, po czym do garnka dodaj zielone szparagi i kontynuuj gotowanie jeszcze przez kolejne 5 minut, aż szparagi będą miękkie. Dodaj śmietanę i przyprawę do zapiekanki makaronowej, dokładnie wymieszaj, gotuj aż sos zgęstnieje. Do sosu ze szparagami dodaj makaron, porwane listki bazylii, całość dokładnie wymieszaj. Makaron rozłóż do talerzy, udekoruj z wierzchu pomidorami, pozostałymi listkami bazylii oraz końcówkami szparagów.

ŁOSOŚ ZAPIEKANY NA WARZYWACH

4 filety z łosoś świeżego, 4 ziemniaki, 2 łodygi selera naciowego, 1 cebula, sok z ½ cytryny, 3 łyżki oliwy z oliwek, szczypta czarnego pieprzu, 10 szparagów zielonych, 1 kostka bulionu warzywnego

Filety przypraw i obsmaż na oliwie z obu stron na złoty kolor (po 2 minuty z każdej strony), zdejmij z patelni. Przygotuj bulion w 500 ml wrzącej wody. Ziemniaki obierz i pokrój w talarki, szparagi oczyść i pokrój na 4 cm kawałki. W takie same kawałki pokrój selera. Cebulę pokrój w piórka, przesmaż na rozgrzanej oliwie, dodaj pozostałe warzywa i smaż razem na mocnym przez 3 minuty. Usmażone warzywa wyłóż do naczynia żaroodpornego, wlej przygotowany wywar. Filety ułóż na warzywach, naczynie przykryj, wstaw do piekarnika i zapiekaj w temp. 200°C przez 15 minut. Przed podaniem rybę skrop sokiem z cytryny i posyp pieprzem.

SZPARAGI W BOCZKU

Pęczek zielonych szparagów, 1 opakowanie francuskiego sosu sałatkowego, 4 gałązki rozmarynu, 4 cienkie paski wędzonego boczku, 3 łyżki wody, 3 łyżki oliwy

Szparagi umyj, obierz, poucinaj twarde końce, gotuj 5 minut w wodzie. Odsącz, pozostaw do ostygnięcia. Każdy szparag zawiń w plasterek boczku z dodatkiem gałązki rozmarynu. Smaż na patelni aż boczek się przyrumieni. Sos sałatkowy połącz z oliwą i trzema łyżkami wody. Usmażone szparagi ułóż na talerzu i skrop sosem.

MAKARON ZE SZPARAGAMI I WĘDZONYM ŁOSOSIEM

400 g makaronu tagliatelle, czosnek granulowany, 100 g wędzonego łososia, 3 szalotki, łyżka musztardy z ziarnami gorczycy, 200 g szparagów zielonych, 200 g sera mascarpone, 10 g kaparów, 1 cytryna, 20 ml oliwy z oliwek, 2 pomidory, 1 l wody

Zagotuj litr wody i sparz oczyszczone wcześniej szparagi, a następnie w tej samej wodzie ugotuj makaron na sposób al dente. Szparagi pokrój w plastry, cebule pokrój w kostkę. Na patelni podsmaż na oliwie szalotki, dodaj kapary, szparagi, sok z cytryny, musztardę i dwa pomidory pokrojone wcześniej w kostkę. Całość gotuj. Następnie dodaj ser mascarpone i dopraw sos granulowanym czosnkiem, dodaj łososia oraz makaron. Nie gotuj już sosu tylko delikatnie wymieszaj.

BIAŁE SZPARAGI Z WYTRAWNYM SEROWYM SOSEM

800 g białych szparagów, 1 opakowanie fixu spaghetti 4 sery z brokułami, 1 cebula szalotka,50 ml śmietany 18%, 150 ml białego wytrawnego wina, pęczek natki pietruszki, łyzka oleju, 300 ml wody

Posiekaną szalotkę przesmaż w rondelku, dodaj wino i odparuj. Zawartość fix spaghetti rozmieszaj z 300 ml wody oraz śmietaną. Całość wlej do rondelka i zagotuj. Zmniejsz ogień, dodaj grubo pokrojoną natkę i gotuj jeszcze 1 minutę. Szparagi obierz, odetnij zdrewniałe końcówki i ugotuj w lekko osolonej wodzie z dodatkiem cukru. Uważaj, aby ich nie rozgotować – czas gotowania powinien wynosić ok. 12-15 minut. Ugotowane szparagi wyłóż na talerz i polej przygotowanym sosem. Podawaj z grillowanymi grzankami.

CIEPŁA SAŁATKA Z POMIDORÓW I SZPARAGÓW

Pęczek białych szparagów, 500 g młodych ziemniaków, 2 cebule dymki razem ze szczypiorem,150 g pomidorków koktajlowych, 3 łyżki oliwy z oliwek, 1 sos sałatkowy francuski

Posiekaj szczypior, cebulę pokrój w piórka. Pomidorki przekrój na pół. Przygotuj sos sałatkowy. W tym celu pomieszaj trzy łyżki oliwy z trzema łyżkami wody i sosem sałatkowym. Białe szparagi obierz na całej długości i odłam twarde końce. Gotuj pod przykryciem, na wolnym ogniu 15 min. Po wystygnięciu pokrój. Ziemniaki ugotuj w mundurkach do miękkości około 20 minut. Mają być miękkie, ale nie mogą się rozpadać. Lekko je przestudź, obierz, pokrój w grube plastry, zalej sosem sałatkowym, przykryj szczelnie folią i odstaw na bok do wystygnięcia. Do ziemniaków dodaj szparagi, pomidorki i szczypior. Polej wcześniej przygotowanym sosem.

SAŁATKA ZE SZPARAGAMI ZIELONYMI I TRUSKAWKAMI

1 pęczek zielonych szparagów, garść truskawek, garść pomidorków koktajlowych, rukola lub roszponka, 100 g sera typu feta, 2 łyżki octu balsamicznego, sól i pieprz, cukier

Szparagi umyj i odetnij zdrewniałe końcówki. Ugotuj w osolonej wodzie i odcedź. Truskawki obierz z szypułek. Pokrój w ćwiartki. Pomidorki koktajlowe pozostaw w całości lub przekrój na pół. Sera typu feta pokrój w drobną kostkę. Na dno miski wyłóż umytą i osuszoną rukolę lub roszponkę. Do miski wrzuć pokrojone, ugotowane szparagi, truskawki, pomidorki i ser feta. Całość przypraw solą i pieprzem do smaku. Dodaj też odrobinę cukru. Polej octem balsamicznym i wymieszaj.

SZPARAGI ZAPIEKANE Z BOCZKIEM I PODANE Z JAJKIEM

1-2 pęczki zielonych szparagów, plasterki boczku, oliwa z oliwek, sól i pieprz, jajka

Szparagi umyj i odetnij zdrewniałe końcówki. Natrzyj je oliwą z oliwek, posyp solą. Każdy pęd owiń plasterkiem boczku. Tak przygotowane rozłóż na wyłożonej pergaminem blaszce do pieczenia. Dopraw pieprzem. Rozgrzej piekarnik do 180°C, wstaw blaszkę ze szparagami i piecz 20-25 minut, aż szparagi i boczek lekko się przyrumienią. Na rozgrzanej patelni z odrobiną oleju usmaż jajka sadzone. Upieczone szparagi wyłóż na półmiskiem i ułóż na nich jajka.

eprasa.pl 571c646028

Migdałowiec trójklapowy

Obsypane różowymi kwiatami gałązki to znak, że nadeszła upragniona, ciepła wiosna. Migdałowiec trójklapowy to bardzo wdzięczna i niewymagająca roślina. Stanowi niezwykle efektowną ozdobę ogrodu, a przy prawidłowej uprawie i pielęgnacji będzie cieszyć oko przepięknym, obfitym kwitnieniem każdej wiosny.

KAROLINA KIEWLICZ, ZODR w Barzkowicach

Migdałowiec trójklapowy (*Prunus triloba*), znany bardziej jako migdałek, to jeden z piękniejszych krzewów ozdobnych kwitnących wiosną. Pochodzi z Azji – jego naturalnym środowiskiem są Chiny i Półwysep Koreański. W Polsce nie występuje dziko, a jedynie jako roślina ozdobna.

Wygląd

To niezbyt wysoki krzew o szerokim, rozłożystym pokroju i wzniesionych, wyprostowanych, ciemnobrązowych pędach. Dostępny zarówno w formie krzewiastej (naturalnej), jak i w formie piennej. W uprawie dorasta do wysokości ok. 1,5-2 m i podobnej szerokości, przy czym docelowa wysokość migdałków szczepionych na pniu zależy od miejsca szczepienia. Migdałek pienny przypomina drzewko z prostym, gładkim pniem i kulistą koroną. Przeważnie szczepiony jest na podkładce ze śliwy wiśniowej – ałyczy. Pień takiego drzewka nie rośnie w górę, a rozrasta się jedynie sama korona.

Liście, którym migdałek zawdzięcza swą nazwę są trójklapowe, piłkowane na brzegach, eliptyczne i ostro zakończone. Są ciemnozielone, jednak w pełni rozwijają się dopiero po przekwitnięciu kwiatów. Ich blaszka z wierzchu jest naga, a od spodu porośnięta delikatnymi włoskami. Jesienią przebarwiają się na żółto, a na zimę opadają. Jednak to nie liście stanowią główną ozdobę krzewu, a kwiaty, którymi roślina obsypana jest w kwietniu i w maju (w zależności od panujących warunków zdarza się, że kwitnie nawet o miesiąc wcześniej). Pełne, różowe, przypominające małe różyczki o średnicy ok. 3 cm, gęsto pokrywają zeszłoroczne pędy na całej ich długości. Obficie kwitnące migdałki tworzą różowe kule, wyglądające niezwykle dekoracyjnie i uroczo. Brak liści podkreśla bajeczny, cukierkowy wygląd i powiększa efekt kwitnienia. Odcień różu jest inny w zależności od etapu rozwoju kwiatów – w pąku są ciemnoróżowe, rozwinięte stają się jasnoróżowe, a przekwitające kwiatostany bledną, niekiedy przechodząc w lekką biel. Co ciekawe, jak sama nazwa wskazuje, kwiaty wydzielają przyjemny, słodki migdałowy zapach.

Owoce migdałka mają kształt niewielkich, owłosionych wisienek. Są kuliste i czerwone. Jednak w uprawie ogrodowej pojawiają się bardzo rzadko.

Uprawa i wymagania

Migdałowiec trójklapowy uchodzi za roślinę łatwą w uprawie. Nie jest zbyt wymagający, jednak aby upiększał otoczenie obfitym kwieciem trzeba zapewnić mu odpowiednie warunki.

STANOWISKO

Migdałek najlepiej czuje się w miejscach ciepłych i słonecznych. Co prawda, może rosnąć również w półcieniu, ale często zdarza się, że nie zawiązuje kwiatów na zacienionej części korony. Ponadto preferuje miejsca zaciszne, osłonięte od wiatru. Na stanowiskach odkrytych kwitnie mniej obficie i narażony jest na przemarznięcie przy wiosennych nawrotach zimy. Dobrym miejscem dla migdałka jest południowa część ogrodu przy ścianie budynku, altanie lub w pobliżu innych, większych krzewów.

PODŁOŻE

Migdałek jest tolerancyjny i będzie rósł praktycznie na każdej uprawnej glebie ogrodowej. Jednak preferuje żyzne, próchnicze, przepuszczalne, piaszczysto-gliniaste gleby, o odczynie lekko kwaśnym. Źle znosi natomiast podłoże ciężkie, gliniaste i podmokłe, a także jałowe, suche piaski.

PODLEWANIE

Migdałek nie jest bardzo wymagający, jeśli chodzi o podlewanie. Najbardziej odpowiada mu umiarkowana wilgotność podłoża. Przy braku opadów atmosferycznych, w czasie suszy i upałów roślinę trzeba regularnie nawadniać. Niepodlewana będzie kwitła krócej. Ziemię wokół rośliny warto wyściółkować, co ograniczy parowanie wody z podłoża, a jednocześnie ograniczy rozrost chwastów.

NAWOŻENIE

Jeśli kwitnienie ma być obfitsze, warto zasilić migdałka nawozem. Nawożenie rozpocząć należy wiosną, kiedy rusza jego wegetacja, i w połowie lata, kiedy zawiązują się pąki kwiatowe na kolejny rok. Najlepszym wyborem będzie wieloskładnikowy nawóz do roślin kwitnących, kompost lub obornik.

Sadzenie

Sadzonki uprawiane w pojemnikach można sadzić przez cały sezon. Najkorzystniejszym terminem sadzenia jest jednak okres wczesnowiosenny lub jesienny. Podłoże jest wówczas naturalnie wilgotne, co zapewni krzewowi optymalne warunki do wzrostu. Ponadto

eprasa.pl 571c646028

roślina zdąży się ukorzenić przed nadejściem mrozów.

Po wybraniu odpowiedniego stanowiska należy oczyścić je z chwastów (by nie konkurowały z nowo posadzoną rośliną o światło, wodę i składniki pokarmowe z gleby), a następnie wykopać dół co najmniej dwukrotnie większy niż bryła korzeniowa. Dno i ściany dołu można lekko wzruszyć, co ułatwi korzeniom wrośnięcie w glebę. Jeśli sadzonka ma mocno zbite korzenie – można je lekko rozluźnić palcami. Istotna jest głębokość umiejscowienia bryły korzeniowej. Szyjka korzeniowa (fragment rośliny między korzeniem a pniem) powinna znajdować się na poziomie gleby. Sadzonki w donicy umieszcza się w dole na wysokości takiej jak rosła w donicy. Dół zasypuje się ziemią i obficie podlewa. Wokół rośliny można uformować misę z ziemi, która zatrzyma wodę i ułatwi docieranie do korzeni. W pierwszych latach po posadzeniu roślinę podlewa się intensywnej, aby głębiej się ukorzeniła. Na koniec wykonuje się ściółkowanie, które ograniczy wzrost chwastów i zapobiegnie utracie wilgoci z podłoża.

Jeśli planowane jest posadzenie kilku krzewów, odległość między nimi musi wynosić od 1,2-2 m w zależności od formy – w przypadku sadzonek krzewiastych rozstaw musi być większy, niż w przypadku roślin na pniu. W okres kwitnienia migdałki wchodzą z reguły w 2.-3. roku po posadzeniu.

Cięcie

Jednym z najważniejszych zabiegów pielęgnacyjnych w uprawi migdałka jest regularne przycinanie pędów. Zapewnia to lepsze krzewienie, zagęszczenie korony oraz sprzyja obfitości kwitnienia w kolejnych latach. Nieprzycinany krzew wytwarza luźną i słabo kwitnącą koronę.

Pąki kwiatowe migdałka zawiązują się latem na pędach jednorocznych i kwitną dopiero wiosną następnego roku. Dlatego ważne jest prawidłowe i terminowe cięcie. Jeśli cięcie przeprowadzone jest zbyt wcześnie (np. na wiosnę) krzew w danym roku może w ogóle nie zakwitnąć. Cięcie migdałka wykonuje się najczęściej w czerwcu, zaraz po przekwitnięciu, kiedy jego liście są w pełni rozwinięte.

Zabieg przeprowadza się w suchy, bezdeszczowy dzień. Coroczne cięcie dotyczy zarówno krzewów, jak i form piennych. Przekwitłe, jednoroczne pędy należy skrócić o ok. 2/3 ich długości, pozostawiając na każdym pędzie 3-5 pączków, licząc od ich nasady. Starsze pędy można skrócić bardziej. Cięć dokonuje się nad oczkiem skierowanym na zewnątrz.

Drugie przycinanie wykonuje się w lipcu. Usuwa się wtedy całkowicie pędy suche, uszkodzone, chore, krzyżujące się i skierowane do wnętrza korony. Co 3-4 lata zalecane jest przeprowadzenie cięcia odmładzającego, które polega na usunięciu kilku najstarszych pędów. Czynność ta pobudzi roślinę do wytwarzania nowych pędów, które obficiej zakwitną.

Pędy migdałków na pniu warto skracać tak, by tworzyły kulistą koronę. Dodatkowo w formach piennych regularnie przez cały okres wegetacyjny usuwa się wszelkie odrosty (zwykle proste, cienkie pędy o jasnej korze) wyrastające z podkładki. Zagłuszają one odmianę szlachetną zaszczepioną na górze pnia, hamują wzrost nowych pędów, pogarszają wygląd migdałka i osłabiają go pobierając wodę i substancje odżywcze.

Rozmnażanie

Migdałki rosnące w sposób naturalny można rozmnażać przez odrosty korzeniowe. Można również w lipcu pobrać sadzonki z pędów jednorocznych. Sadzonki te, o długości ok. 10 cm, pobiera się z wierzchołków pędów. Tak ścięte pędy umieszcza się w mieszance torfu i piasku (pół na pół) w miejscu osłoniętym od wiatru i ciepłym, o temperaturze 18-20 stopni. Aby utrzymać stałą wilgotność ziemi trzeba pamiętać o regularnym zraszaniu wodą. Pędy można dodatkowo przykryć dziurkowaną folią, a w miarę wzrostu stopniowo odsłaniać. Zimą sadzonki przechowuje się w pomieszczeniu o temperaturze ok. 12 stopni, wiosną przesadza na rozsadnik, zacienia i systematycznie podlewa. Do gruntu na miejsce stałe młode egzemplarze wysadza się dopiero jesienią.

Formy pienne uzyskuje się natomiast wyłącznie przez okulizację na podkładce śliwy ałyczy. Polega na odcięciu fragmentu rośliny (najczęściej młody pęd) i przyłożeniu do innej rośliny (ałyczy). Miejsce styku smaruje się pastą ogrodniczą i obwiązuje. Po kilku do kilkunastu tygodniach młody pęd i ałycza powinny już stanowić jedność. Jest to jednak metoda dosyć trudna, więc najczęściej kupuje się gotowe okazy.

Zimowanie

Migdałek dość dobrze znosi niskie temperatury, jednak nie jest w pełni mrozoodpornym gatunkiem. Podczas surowych zim i dokuczliwych mrozów powinien być więc zabezpieczony i dobrze osłonięty, dzięki czemu temperatury ujemnie nie dadzą się tak bardzo we znaki. Zaleca się ściółkowanie lub podsypanie pnia korą oraz okrycie rośliny słomą lub agrowłókniną. Dotyczy to w szczególności odmian szczepionych na pniu, które są wrażliwsze niż formy krzewiaste.

eprasa.pl 571c646028

Również młode rośliny w pierwszych latach uprawy powinno się zabezpieczyć przed wiatrem i mrozem.

Częste przymrozki wiosenne mogą uszkodzić wrażliwe pączki kwiatowe, co niekorzystnie odbije się na kwitnieniu.

Choroby

Mimo swojego uroku na migdałku trójklapowym niekiedy zauważyć można niepokojące objawy, często zwiastujące początki chorób. Najgroźniejsze choroby:

✓ **Brunatna zgnilizna drzew pestkowych, tzw. monilioza** – bardzo często występująca choroba migdałka trójklapowego. Choroba rozwija się po kwitnieniu na gnijących kwiatach, a następnie na liściach, które zaczynają gwałtownie więdnąć, brązowieć i obumierać. Obumarłe liście nie opadają, lecz zwisają na pędach. Nieleczona choroba powoduje więdnięcie i obumieranie całych pędów, a w konsekwencji może doprowadzić do całkowitego zamierania rośliny. Jeśli nastąpi już atak choroby żaden oprysk nie pomoże. Zwalczanie choroby polega na wycinaniu porażonych pędów kilkanaście centymetrów poniżej chorego miejsca i ich spalenie. Oberwać należy także wszystkie kwiaty, które nie spadły same. Ryzyko wystąpienia choroby można ograniczyć poprzez prawidłowe, regularne cięcie migdałka.

Dobrą formą ochrony przed moniliozą jest również profilaktyczny, trzykrotny oprysk środkami grzybobójczymi lub preparatami naturalnymi. Pierwszy raz tuż przed kwitnieniem (kilka dni przed pękaniem pąków), następny w pełni kwitnienia, a ostatni po przekwitnięciu. Jeśli choroba wystąpiła już w poprzednim sezonie opryski należy wykonać zapobiegawczo.

✓ **Dziurkowatość liści drzew pestkowych** – objawia się drobnymi, brunatnymi plamami z czerwoną obwódką. Chore tkanki w liściu wykruszają się powodując powstawanie dziurek o nierównych brzegach. Silnie porażone liście żółkną, brązowieją i zupełnie opadają. Chorobę zwalcza się poprzez systematyczne usuwanie chorych liści i niedopuszczania do ich zwilżenia podczas podlewania. Wykonuje się również oprysk.

Migdałek ma również wrogów w postaci szkodników:

✓ **Mszyce** – należą do najczęstszych i najgroźniejszych szkodników roślin. Kolonie tych owadów znaleźć można najczęściej na pędach pod kwiatami i liśćmi. Zwalcza się je preparatami naturalnymi lub specjalnymi środkami.

✓ **Zwójka siatkóweczka** – motyl, który zimuje pomiędzy suchymi liśćmi i gałęziami migdałka, a pod koniec marca, pod postacią gąsienicy, zaczyna żerować na pąkach, potem kwiatostanach, a na końcu przenosi się na liście. Chcąc ochronić migdałka, spryskuje się go na przedwiośniu preparatami olejowymi.

✓ **Porazik kocankowy** – mszyca, której postać larwalna żeruje na migdałku doprowadzając do zniekształcenia jego liści. Walkę z tym szkodnikiem należy rozpocząć już w okresie wylęgania się larw, czyli pod koniec kwietnia. Używa się specjalistycznego preparatu przeciwko tym szkodnikom. Na przedwiośniu warto też wykonać zapobiegawcze opryski preparatami olejowymi.

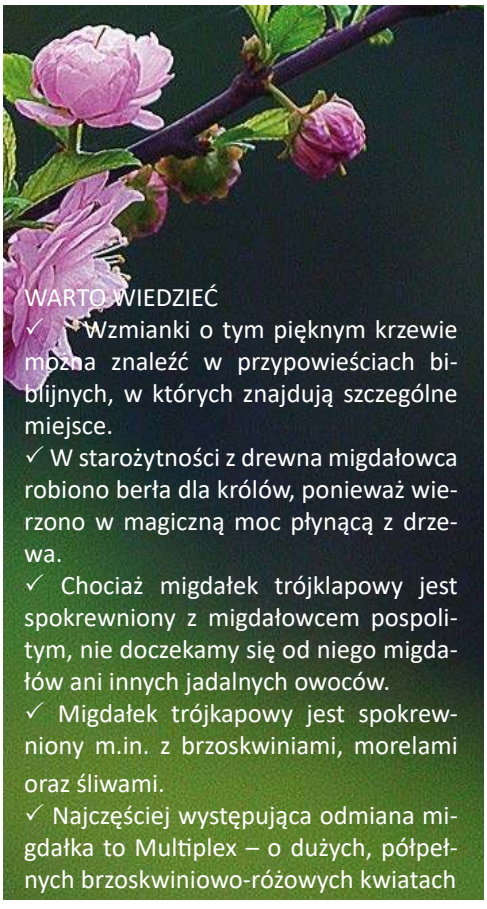

WARTO WIEDZIEĆ

✓ Wzmianki o tym pięknym krzewie można znaleźć w przypowieściach biblijnych, w których znajdują szczególne miejsce.

✓ W starożytności z drewna migdałowca robiono berła dla królów, ponieważ wierzono w magiczną moc płynącą z drzewa.

✓ Chociaż migdałek trójklapowy jest spokrewniony z migdałowcem pospolitym, nie doczekamy się od niego migdałów ani innych jadalnych owoców.

✓ Migdałek trójkapowy jest spokrewniony m.in. z brzoskwiniami, morelami oraz śliwami.

✓ Najczęściej występująca odmiana migdałka to Multiplex – o dużych, półpełnych brzoskwiniowo-różowych kwiatach

Z czym posadzić migdałka?

Migdałek jest nieduży, ale szczególnie piękny. Warto zatem zadbać o jego odpowiednie wyeksponowanie. Nadaje się do ogrodów różnego typu – od wiejskich i angielskich, po orientalne. Rośliny o krzaczastym pokroju świetnie sprawdzają się na rabatach oraz w nasadzeniach naturalistycznych. Warto sadzić go przy ścieżkach i tworzyć z niego szpalery. Natomiast pienne dobrze prezentują się wsadzone w rzędach, pojedynczo lub w klombach, w towarzystwie ozdobnych traw. Warto zadbać o odpowiednie tło dla tego pięknie kwitnącego krzewu, np. ciemnozielone iglaki.

Migdałki w formie krzewiastej pięknie wyglądają w kompozycjach w innymi wiosennymi krzewami, np. tawułami, berberysem, forsycją czy pigwowcem.

Migdałki pienne sprawdzą się górując nad kwitnącymi bylinami i roślinami cebulowymi, np. bergenią, brunerą, floksem szydlastym, żagwinem ogrodowym, szafirkami, tulipanami, żonkilami, hiacyntami. ■

Fot. pixabay.com/pl/, unsplash.com

eprasa.pl 571c646028

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

Kwiecień 2024

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
1 OG/ZI 00-06 06-24	2 ZI III Kwadra	3 ZI/PO 00-11 11-24	4 PO	5 PO/WO 00-13 13-24	6 WO	7 WO/OG 00-13 13-24 Od 14.00 ☼ 5.56-19.21
8 OG Do 2.00 Od 8.00 do 20.00	9 OG/ZI 00-13 13-24	10 ZI	11 ZI/PO 00-15 15-24	12 PO	13 PO/WO 00-21 21-24	14 WO ☼ 5.40-19.33
15 WO I Kwadra	16 WO/OG 00-04 04-24	17 OG	18 OG/ZI 00-16 16-24	19 ZI Od 22.00	20 ZI Do 10.00	21 ZI/PO 00-05 05-24 ☼ 5.25-19.45
22 PO Od 07.00 do 19.00	23 PO/WO 00-17 17-24	24 WO ○ PEŁNIA	25 WO	26 WO/OG 00-04 04-24	27 OG	28 OG/ZI 00-13 13-24 ☼ 5.10-19.57
29 ZI	30 ZI/PO 00-17 17-24					

Maj 2024

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
		1 PO III Kwadra	2 PO/WO 00-21 21-24	3 WO	4 WO/OG 00-23 23-24	5 OG Od 15.00 ☼ 4.57-20.09
6 OG Do 6.00	7 OG/ZI 00-00 00-24	8 ZI ● NÓW	9 ZI/PO 00-01 01-24	10 PO	11 PO/WO 00-05 05-24 ☺	12 WO ☼ 4.45-20.21
13 WO/OG 00-13 13-24	14 OG	15 OG I Kwadra	16 OG/ZI 00-00 00-24	17 ZI Od 15.00	18 ZI/PO 00-12 12-24 Do 3.00	19 PO Od 13.00 ☼ 4.34-20.31
20 PO Do 1.00	21 PO/WO 00-01 01-24	22 WO	23 WO 00-10 10-24 ○ PEŁNIA	24 OG	25 OG/ZI 00-17 17-24	26 ZI ☼ 4.26-20.41
27 ZI/PO 00-23 23-24	28 PO	29 PO	30 PO 00-03 03-24	31 WO III Kwadra		

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ◖ I KWADRA ○ PEŁNIA ◐ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc, korzeń, kwiat, liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

☺ - Początek sadzenia

☺ - Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prac ogrodniczych nie wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie
Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2023, działkowiec

eprasa.pl 571c646028

Zmiany w Zielonym Ładzie

15 marca Komisja Europejska opublikowała projekt zmiany dwóch rozporządzeń związanych z Zielonym Ładem.

❶ Zniesienie ugorowania 4% gruntów ornych – tzw. norma Gaec 8
Od 2024 r. nie będzie obowiązku ugorowania 4 proc. gruntów ornych, o ile państwo członkowskie jeszcze w tym roku ustanowi taki ekoschemat, za który rolnicy otrzymywać będą dodatkową płatność.

❷ Możliwość wyboru między dywersyfikacją a zmianowaniem – tzw. norma Gaec 7
Komisja proponuje, aby od 1 stycznia 2024 r. rolnicy mogli mieć wybór albo stosować dywersyfikację upraw (tj. różne uprawy) albo zmianowanie (tj. określone następstwo upraw roślin). W przypadku wyboru dywersyfikacji upraw dla gospodarstw o powierzchni:
• od 10 do 30 ha gruntów ornych wystarczy posiadać 2 uprawy, z tym że największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75%,
• powyżej 30 ha gruntów ornych wystarczy posiadać 3 uprawy, z tym że największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75%, a dwie uprawy główne więcej niż 95%.

❸ Uproszczenia w normie dot. obowiązku utrzymania okrywy glebowej (tj. okrywa roślinna, ściernisko, resztki pożniwne, mulcz) - tzw. norma Gaec 6
Państwo członkowskie będzie miało swobodę w decydowaniu w jakim okresie roku ustanowić obowiązek utrzymania okrywy glebowej, co ułatwi rolnikom wykonywanie określonych zabiegów agrotechnicznych w dogodnym czasie. Jest to propozycja oczekiwana przez rolników.

❹ Gospodarstwa do 10 ha UR nie będą podlegały sankcjom związanym z realizacją norm środowiskowych (tzw. warunkowości)
W praktyce oznacza to zwolnienie gospodarstw do 10 ha użytków rolnych i z tych wymogów.

Źródło: www.gov.pl/web/rolnictwo

RED.

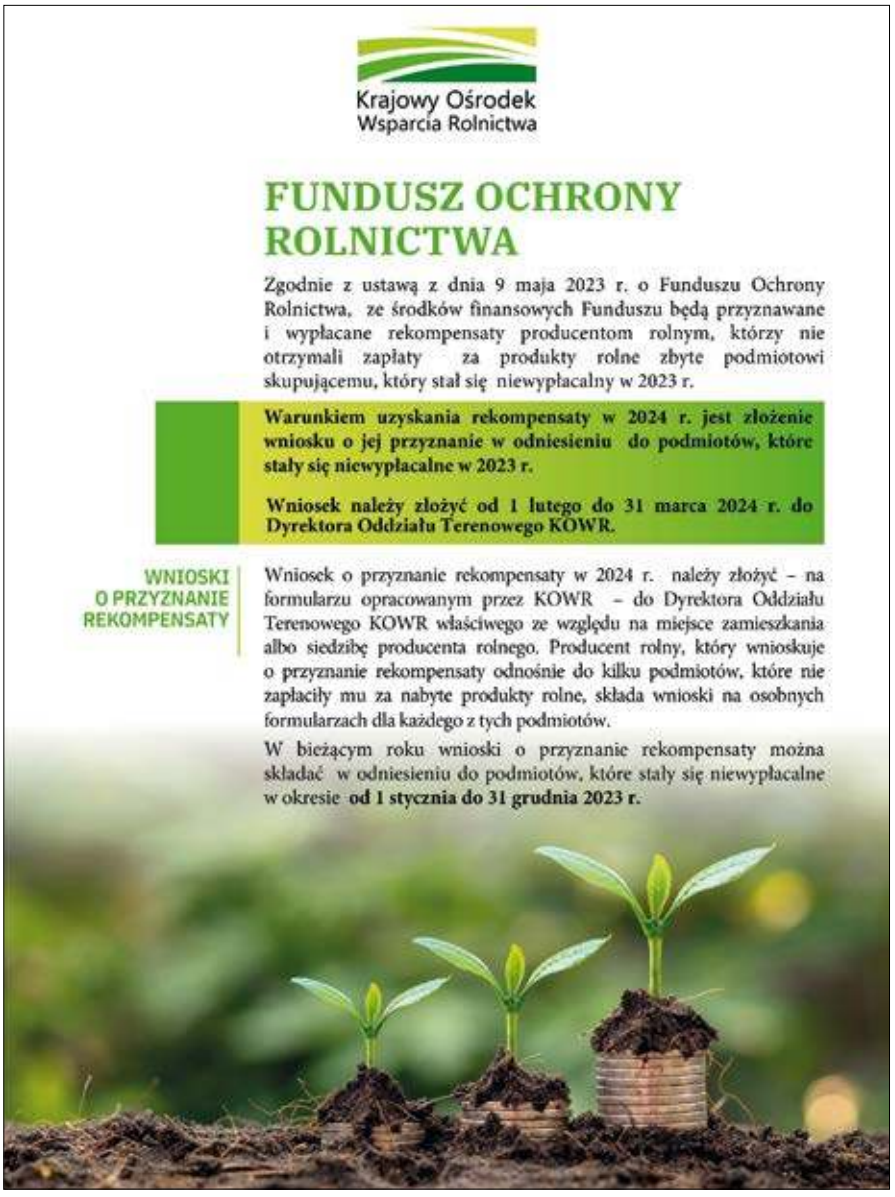

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

FUNDUSZ OCHRONY ROLNICTWA

Zgodnie z ustawą z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa, ze środków finansowych Funduszu będą przyznawane i wypłacane rekompensaty producentom rolnym, którzy nie otrzymali zapłaty za produkty rolne zbyte podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny w 2023 r.

Warunkiem uzyskania rekompensaty w 2024 r. jest złożenie wniosku o jej przyznanie w odniesieniu do podmiotów, które stały się niewypłacalne w 2023 r.

Wniosek należy złożyć od 1 lutego do 31 marca 2024 r. do Dyrektora Oddziału Terenowego KOWR.

WNIOSKI O PRZYZNANIE REKOMPENSATY

Wniosek o przyznanie rekompensaty w 2024 r. należy złożyć – na formularzu opracowanym przez KOWR – do Dyrektora Oddziału Terenowego KOWR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego. Producent rolny, który wnioskuje o przyznanie rekompensaty odnośnie do kilku podmiotów, które nie zapłaciły mu za nabyte produkty rolne, składa wnioski na osobnych formularzach dla każdego z tych podmiotów.

W bieżącym roku wnioski o przyznanie rekompensaty można składać w odniesieniu do podmiotów, które stały się niewypłacalne w okresie **od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.**

eprasa.pl 571c646028

Wsparcie statutowe dla KGW na 2024 rok

Od 25 marca koła gospodyń wiejskich wpisane do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich będą mogły ubiegać się o przyznanie pomocy finansowej z budżetu państwa. Na ten cel przewidziano 120 mln zł.

Wysokość wsparcia jest tradycyjnie uzależniona od liczby członków kół:
✓ 8 tys. zł otrzymają KGW liczące nie więcej niż 30 osób;
✓ 9 tys. zł otrzymają KGW liczące od 31 do 75 osób;
✓ 10 tys. zł otrzymają KGW liczące ponad 75 osób.
Nabór prowadzą biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ostatni dzień na złożenie wniosku to, tak jak w poprzednich latach, 30 września.

Źródło: www.gov.pl/web/arimr, Fot. pexels

RED.

Dłuższy termin na zakup i montaż silosów

15 marca zostało opublikowane rozporządzenie ministra zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania wsparcia w zakresie infrastruktury magazynowania służącej zwiększeniu odporności gospodarstw rolnych na kryzysy w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Wydłużono w nim termin na realizację inwestycji w zakresie zakupu i montażu silosów – z 31 października 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. Zniesiono też ograniczenie dotyczące maksymalnego czasu na realizację inwestycji (wcześniej było to 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy).

Źródło:www.gov.pl/web/rolnictwo

RED.

WYSOKOŚĆ REKOMPENSATY

Na podstawie zestawienia wniosków o przyznanie rekompensaty, złożonych do Oddziałów Terenowych KOWR, oraz mając na uwadze wysokość środków finansowych zgromadzonych na Funduszu, minister właściwy do spraw rynków rolnych w drodze rozporządzenia określi procentową stawkę stosowaną do ustalenia rekompensaty. W 2024 r. rozporządzenie ustalające procentową stawkę zostanie wydane do 31 maja.

Wysokość rekompensaty będzie stanowić iloczyn procentowej stawki ustalonej przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych i kwoty wierzytelności netto za zbyte produkty rolne, za które producent rolny nie otrzymał zapłaty od podmiotu, który stał się niewypłacalny. Rekompensata dla producenta rolnego, który nie otrzymał zapłaty za produkty rolne zbyte podmiotowi, który stał się niewypłacalny, będzie przyznawana w oparciu o:

- złożony przez producenta rolnego wniosek o przyznanie rekompensaty,
- informację uzyskaną od podmiotu niewypłacalnego potwierdzającą istnienie wierzytelności wobec danego producenta rolnego.

W 2024 r. decyzje o przyznaniu rekompensaty będą wydawane przez Dyrektora Oddziału Terenowego KOWR **do 30 czerwca**.

Organem odwoławczym od decyzji wydanej przez Dyrektora OT KOWR jest Dyrektor Generalny KOWR.

WYPŁATA REKOMPENSATY

Rekompensaty wypłacane będą **w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja dyrektora OT KOWR stała się ostateczna**.

Z dniem wypłaty rekompensaty następuje z mocy prawa przejście na Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wierzytelności producenta rolnego do wysokości wypłaconych rekompensat.

WAŻNE TERMINY

- od 1 lutego do 31 marca 2024 r. – składanie wniosków o przyznanie rekompensaty (dotyczy podmiotów niewypłacalnych w 2023 r.),
- do 31 maja 2024 r. – wydanie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ustalającego procentową stawkę,
- do 30 czerwca 2024 r. – wydanie decyzji Dyrektora Oddziału Terenowego KOWR o przyznaniu rekompensaty.

Uwaga: wypłata rekompensaty nastąpi w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o przyznaniu rekompensaty wydana przez Dyrektora Oddziału Terenowego KOWR, stanie się ostateczna.

Formularz wniosku o przyznanie rekompensaty, zasady udziału w mechanizmie oraz istotne informacje są dostępne na stronie www.kowr.gov.pl oraz w Oddziałach Terenowych KOWR.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
ul. Karolkowa 30, 01-207 Warszawa
www.kowr.gov.pl

eprasa.pl 571c646028

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji zebranych w PZDR opracowały
BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie
EWA WENC, ZODR w Barzkowicach

Wybrane ceny w dniu 6.03.2024 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Gryka	dt	-	100,00	130,00	-	-	-	115,00	100,00	130,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	62,00	63,75	65,50	-	69,00	60,50	64,15	60,50	69,00
Kukurydza	dt	-	67,00	65,00	-	72,00	-	68,00	65,00	72,00
Łubin słodki	dt	95,00	100,00	100,00	-	-	-	98,33	95,00	100,00
Owies konsumpcyjny	dt	87,67	95,00	90,00	-	-	-	90,89	87,67	95,00
Owies paszowy	dt	-	90,00	-	-	61,00	-	75,50	61,00	90,00
Peluszka	dt	92,50	-	100,00	-	-	-	96,25	92,50	100,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	75,00	71,50	74,50	73,00	77,75	75,67	74,57	71,50	77,75
Pszenica paszowa	dt	59,58	60,00	63,50	60,00	68,00	61,67	62,13	59,58	68,00
Pszenżyto	dt	55,42	56,00	59,00	60,00	66,50	56,25	58,86	55,42	66,50
Jałówki opasane (kl. E)	kg	10,50	-	11,00	11,50	-	11,00	11,00	10,50	11,50
Maciory i braki	kg	5,13	-	3,50	-	5,90	4,00	4,63	3,50	5,90
Mleko	l	2,15	-	1,55	2,00	2,03	1,97	1,94	1,55	2,15
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	11,50	-	13,00	11,50	-	11,00	11,75	11,00	13,00
Tuczniki kl. I	kg	6,88	7,55	8,00	-	7,51	5,85	7,16	5,85	8,00

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	410,00	-	400,00	-	353,00	387,67	353,00	410,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	258,00	-	-	285,00	271,50	258,00	285,00
Mieszanka B	dt	-	-	186,00	-	-	292,00	239,00	186,00	292,00
Mieszanka BO	dt	-	-	-	300,00	-	292,00	296,00	292,00	300,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	329,00	390,00	250,00	-	459,50	357,13	250,00	459,50
Koncentrat LP	dt	-	260,00	358,00	-	-	444,00	354,00	260,00	444,00
Koncentrat prosiak	dt	-	300,00	337,00	-	-	393,50	343,50	300,00	393,50
Koncentrat PW	dt	-	360,00	348,00	255,00	-	402,50	341,38	255,00	402,50
Koncentrat T	dt	-	340,00	333,00	245,00	-	432,00	337,50	245,00	432,00
Mieszanka LK	dt	-	162,00	296,00	154,00	-	276,00	222,00	154,00	296,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	202,50	269,00	-	-	252,00	241,17	202,50	269,00
Mieszanka PP grower	dt	-	190,00	237,00	155,00	-	244,00	206,50	155,00	244,00
Mieszanka PP starter	dt	-	295,00	292,00	-	-	293,00	293,33	292,00	295,00
Mieszanka PW	dt	-	198,00	224,00	197,00	-	247,80	216,70	197,00	247,80
Prowit T	dt	-	245,00	-	-	-	332,00	288,50	245,00	332,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	180,00	157,00	-	120,00	188,00	161,25	120,00	188,00
Śruta kukurydziana	dt	-	116,00	-	-	188,00	236,00	180,00	116,00	236,00
Śruta sojowa	dt	-	-	313,00	-	-	304,00	308,50	304,00	313,00

eprasa.pl 571c646028

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	280,00	226,00	250,00	229,50	288,00	254,70	226,00	288,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	-	-	327,00	254,71	315,94	320,00	304,41	254,71	327,00
Korn -Kali 40	dt	-	-	170,22	171,18	173,95	180,00	173,84	170,22	180,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	240,00	245,00	-	-	-	356,00	280,33	240,00	356,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	212,50	197,00	204,12	239,29	-	234,13	217,41	197,00	239,29
Mocznik otoczkowany 46	dt	-	225,00	-	-	-	244,50	234,75	225,00	244,50
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	225,00	200,00	217,08	250,00	227,35	226,50	224,32	200,00	250,00
Polifoska 4-12-32	dt	-	-	280,00	-	-	181,00	230,50	181,00	280,00
Polifoska 6-20-30	dt	280,00	344,50	318,00	307,41	308,40	328,00	314,38	280,00	344,50
Polifoska 8-24-24	dt	297,50	-	327,00	317,25	318,90	368,00	325,73	297,50	368,00
Saletra amonowa 32	dt	-	173,00	182,00	212,50	183,10	189,00	187,92	173,00	212,50
Saletra amonowa 34	dt	178,75	180,00	178,45	200,00	186,05	187,30	185,09	178,45	200,00
Saletra CAN 27	dt	-	-	-	222,33	-	-	222,33	222,33	222,33
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	155,00	145,50	147,50	160,00	150,70	153,00	151,95	145,50	160,00
Siarczan potasu 50 granulowany	dt	-	-	-	373,14	315,26	-	344,20	315,26	373,14
Superfosfat wzbogacony 40	dt	-	-	315,00	288,77	295,90	-	299,89	288,77	315,00
Afalon Dyspersyjny 450 SC	l	-	-	-	-	-	115,20	115,20	115,20	115,20
Antywylegacz płynny 675 SL	l	12,00	12,50	-	-	-	-	12,25	12,00	12,50
Betanal MaxxPro 209 OD	l	-	-	-	-	135,00	-	135,00	135,00	135,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	132,00	-	132,00	132,00	132,00
Cabrio Duo 112 EC	l	99,00	88,00	-	-	-	-	93,50	88,00	99,00
CCC 720 SL	l	-	12,00	-	-	18,85	20,00	16,95	12,00	20,00
Chwastox Turbo 340 SL	l	-	33,00	44,00	-	45,00	-	40,67	33,00	45,00
Coragen 200 SC	l	1 314,00	1 700,00	-	-	1 594,00	1 500,00	1 527,00	1 314,00	1 700,00
Cyperkill Max 500 EC	l	-	-	-	280,10	243,00	-	261,55	243,00	280,10
Decis Mega 50 EW	l	-	181,50	178,00	191,16	192,00	-	185,67	178,00	192,00
Delan 700 WG	kg	-	269,00	-	237,22	-	-	253,11	237,22	269,00
Dewrinol 450 SC	l	-	71,50	-	-	-	-	71,50	71,50	71,50
Glean 75 WG	100 g	-	-	-	-	191,00	-	191,00	191,00	191,00
Huzar Active Plus	kg	-	142,00	-	-	-	-	142,00	142,00	142,00
Huzar Active Plus	l	130,00	-	-	-	176,00	-	153,00	130,00	176,00
Lintur 70 WG	kg	-	-	-	-	360,00	-	360,00	360,00	360,00

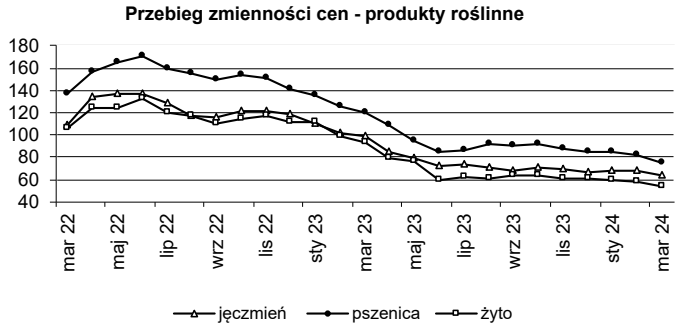

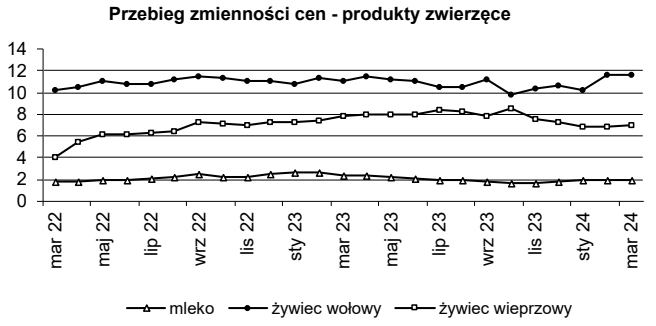

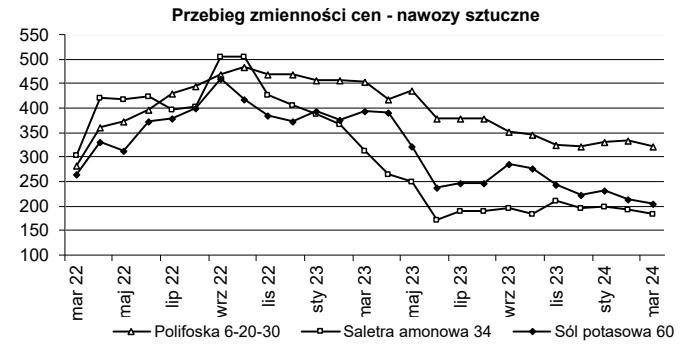

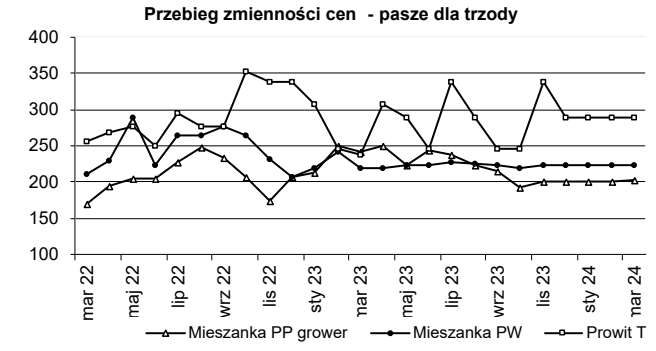

eprasa.pl 571c646028

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	-	1 500,00	1 150,00	720,00	-	-	1 123,33	720,00	1 500,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,37	1,40	1,18	1,23	1,28	1,35	1,30	1,18	1,40
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	4 500	-	5 650	7 500	-	5 883	4 500	7 500
Jęczmień	dt	-	90,00	-	60,00	-	-	75,00	60,00	90,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	5 000	-	5 500	8 500	-	6 333	5 000	8 500
Mieszanka zbożowa	dt	-	150,00	-	60,00	-	-	105,00	60,00	150,00
Miód	l	48,50	43,33	40,83	40,00	42,50	46,25	43,57	40,00	48,50
Mleko krowie	l	3,63	3,83	3,23	4,00	3,30	2,30	3,38	2,30	4,00
Obornik	t	-	-	-	100,00	130,00	-	115,00	100,00	130,00
Owies	dt	90,00	-	-	90,00	-	-	90,00	90,00	90,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	-	300,00	375,00	-	-	-	337,50	300,00	375,00
Pszenica	dt	70,00	-	-	80,00	85,00	-	78,33	70,00	85,00
Pszenżyto	dt	-	100,00	-	65,00	-	-	82,50	65,00	100,00
Siano łąkowe prasowane	t	-	250,00	320,00	350,00	-	-	306,67	250,00	350,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	140,00	-	250,00	-	-	195,00	140,00	250,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	130,00	250,00	280,00	120,00	133,00	153,50	177,75	120,00	280,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	190,00	140,00	150,00	120,00	117,00	150,00	144,50	117,00	190,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	40,00	-	-	-	-	40,00	40,00	40,00
Koszenie traw	ha	325,00	150,00	170,00	200,00	207,50	-	210,50	150,00	325,00
Najem pracownika - prace dorywcze	h	30,00	25,00	36,00	30,00	25,00	-	29,20	25,00	36,00
Olej napędowy	l	6,48	6,54	6,66	6,81	6,72	6,68	6,65	6,48	6,81
Oprysk roślin	ha	110,00	85,00	95,00	95,00	105,95	98,33	98,21	85,00	110,00
Orka głęboka	ha	320,00	350,00	328,33	256,67	362,00	405,67	337,11	256,67	405,67
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	27,00	40,00	-	-	-	-	33,50	27,00	40,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	26,00	25,00	15,00	17,00	24,50	-	21,50	15,00	26,00
Sadzenie ziemniaków	ha	-	200,00	250,00	220,00	-	-	223,33	200,00	250,00
Siew punktowy	ha	-	-	150,00	130,00	215,00	-	165,00	130,00	215,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	270,00	210,00	187,50	175,00	251,47	230,00	220,66	175,00	270,00
Suszenie ziarna (za każdy %)	t	-	100,00	-	-	-	-	100,00	100,00	100,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	170,00	150,00	160,00	156,67	213,67	-	170,07	150,00	213,67
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	210,00	120,00	180,00	173,33	250,00	-	186,67	120,00	250,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	220,00	175,00	150,00	150,00	238,00	180,00	185,50	150,00	238,00
Uprawa agregatem uprawowym	ha	235,00	190,00	218,33	195,00	252,50	206,67	216,25	190,00	252,50
Włókowanie	ha	-	100,00	110,00	90,00	-	130,00	107,50	90,00	130,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	150,00	-	140,00	150,00	-	146,67	140,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	200,00	-	160,00	200,00	-	186,67	160,00	200,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	1400,00	900,00	-	-	1 150,00	900,00	1 400,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	490,00	435,00	525,00	510,00	440,00	-	480,00	435,00	525,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	440,00	400,00	458,33	475,00	450,00	622,00	474,22	400,00	622,00
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	400,00	850,00	-	625,00	400,00	850,00
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	150,00	-	160,00	-	-	155,00	150,00	160,00

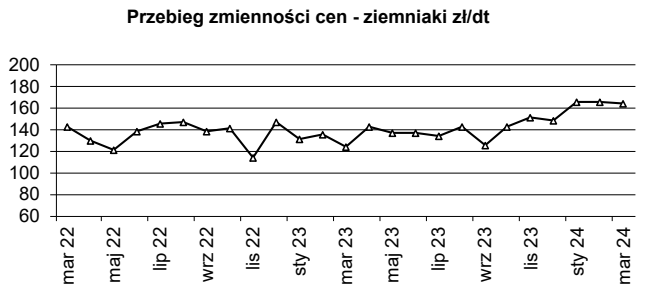

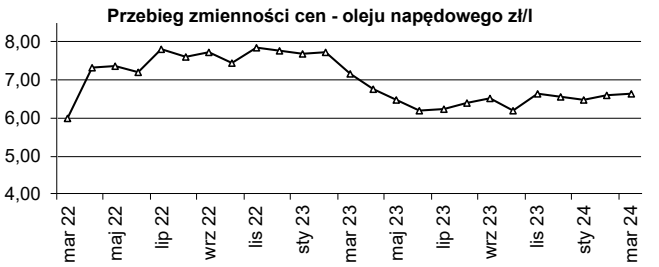

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

eprasa.pl 571c646028

RYNKI ROLNE

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska			REGIONY								
					Centralno-Wschodni			Południowy			Północno-Zachodni		
		17.03	10.03	zmiana [%]	17.03	10.03	zmiana [%]	17.03	10.03	zmiana [%]	17.03	10.03	zmiana [%]
Pszenica	kons.	820	827	-0,8	786	788	-0,3	845	865	-2,3	804	809	-0,7
	pasz.	799	810	-1,3	754	775	-2,8	719	728	-1,3	821	830	-1,1
Żyto	kons.	582	583	-0,2	521	517	0,9	615	633	-2,8	606	612	-1,0
	pasz.	598	568	5,4	531	535	-0,8	537	562	-4,5	604	576	4,9
Jęczmień	kons.	nld	701	*	nld	nld	*	--	--	--	nld	616	*
	pasz.	714	713	0,2	698	722	-3,3	717	708	1,3	721	712	1,3
	browar.	1178	1121	5,1	nld	nld	*	--	--	--	nld	nld	*
Kukurydza	pasz. "mokra"	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	pasz.	706	739	-4,4	740	738	0,3	721	nld	*	681	738	-7,8
Owies	kons.	976	981	-0,5	--	--	--	--	--	--	976	981	-0,5
	pasz.	nld	859	*	nld	884	*	nld	nld	*	nld	nld	*
Pszenżyto	pasz.	673	669	0,6	669	672	-0,5	669	652	2,6	679	670	1,3

2. Średnie miesięczne ceny netto (bez VAT) zbóż w Polsce

Rodzaj ZIARNA		luty '23	marzec '23	kwiecień '23	maj '23	czerwiec '23	lipiec '23	sierpień '23	wrzesień '23	październik '23	listopad '23	grudzień '23	styczeń '24	luty '24
Pszenica	kons.	1 334	1 219	1 141	983	980	988	939	967	969	950	957	902	847
	paszowe	1 303	1 228	1 150	1041	1000	977	930	937	947	941	894	871	836
Żyto	kons.	1 029	942	873	744	706	692	656	653	649	646	637	628	598
	paszowe	1 015	954	848	726	690	712	659	689	718	694	702	622	598
Jęczmień	kons.	1 026	920	813	727	691	703	757	759	769	752	703	731	652
	paszowe	1 140	1 054	947	842	803	753	746	760	788	773	768	750	728
	browar.	1 393	1 353	1 389	1256	1237	1062	1084	1066	1126	1133	1162	1 170	1 112
Kukurydza	paszowe	1 287	1 220	1 135	1046	982	982	957	885	837	823	825	798	751
Owies	kons.	1 197	1 117	892	816	809	843	804	850	922	1056	1009	1 102	1 041
	paszowe	1 110	1 016	901	817	778	798	734	808	795	850	812	894	883
Pszenżyto	paszowe	1 146	1 073	966	840	793	796	750	817	768	758	785	734	693

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa półtusz	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	17.03	10.03	zmiana [%]	17.03	10.03	zmiana [%]	17.03	10.03	zmiana [%]	17.03	10.03	zmiana [%]	17.03	10.03	zmiana [%]
S	9 405	9 405	0,0	9 399	9 390	0,1	9 415	9 445	-0,3	9 314	9 339	-0,3	9 442	9 404	0,4
E	9 314	9 322	-0,1	9 370	9 362	0,1	9 306	9 331	-0,3	9 274	9 282	-0,1	9 301	9 298	0,0
U	9 016	9 028	-0,1	9 078	9 091	-0,1	9 034	9 046	-0,1	9 026	9 012	0,2	8 937	8 960	-0,3
R	8 693	8 704	-0,1	8 713	8 763	-0,6	8 764	8 795	-0,4	8 658	8 714	-0,6	8 635	8 604	0,4
O	7 918	7 761	2,0	8 289	8 306	-0,2	8 334	8 318	0,2	8 166	7 974	2,4	7 648	7 549	1,3
P	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
RAZEM	**9 303**	**9 306**	**0,0**	**9 337**	**9 330**	**0,1**	**9 303**	**9 330**	**-0,3**	**9 254**	**9 267**	**-0,1**	**9 302**	**9 274**	**0,3**

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	REGIONY											
	Centralny				Południowy				Północny			
	17.03 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	17.03 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	17.03 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]
Bydło ogółem	9,95	0,7	319,0	100,0	9,93	0,5	312,9	100,0	9,89	1,5	317,2	100,0
bydło 8-12 m-cy (Z)	9,28	-8,7	191,0	0,1	10,23	8,6	227,5	0,4	--	--	--	--
byki 12-24 m-ce (A)	10,78	0,1	353,3	31,5	10,79	1,1	346,0	29,7	11,11	1,0	360,8	28,6
byki > 24 m-cy (B)	10,62	1,2	386,9	8,7	10,78	1,0	395,7	4,9	10,78	1,5	414,6	5,1
wolce > 12 m-cy (C)	--	--	--	--	--	--	nld	--	--	--	--	--
krowy (D)	8,09	0,4	285,5	31,1	8,00	-0,4	292,6	32,6	8,48	3,1	289,3	45,3
jałówki > 12 m-cy (E)	10,51	0,1	297,7	28,6	10,66	-0,1	290,8	31,8	10,01	-3,2	294,6	21,0

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował: Andrzej Kamiński

eprasa.pl 571c646028

Ogłoszenia rolników

KUPNO

Ciągnik Zetor, przystawkę do kukurydzy; siewnik do kukurydzy i rozsiewacz nawozu. Tel. 728 032 907.

Ciągnik Zetor Forterra, agregat uprawowy 3 m, formownica do redlin ziemniaków, sadzarka do ziemniaków talerzowa. Tel. 795 807 728.

Bizon Rekord, BS, Class, sortownik do ziemniaków, pług obrotowy Kverneland Famarol, siewnik zbożowy, agregat siewny, opryskiwacz ciągny na kołach Pilmet. Tel. 790 318 118.

Rozsiewacz wapna RCW Unia Brzeg, dmuchawę do zboża ssąco-tłoczącą POM Augustów, przyczepę rolniczą. Tel. 511 924 809.

SPRZEDAŻ

ROŚLINY

Owies. Tel. 698 087 689, 698 087 681.

ZWIERZĘTA

Krowy mięsne po pierwszym wycieleniu z cielakami, jałówki cielne do zacielenia. Tel. 692 028 220.

Pstrągi, karpie, króliki, kaczki francuskie, indory, 50 pustych uli, propolis, pyłek, miód. Tel. 518 558 924.

MASZYNY I URZĄDZENIA

Ciągnik Zetor z 1993 r., śrutownik Bąk, pompa do szamba + beczka, agregat prądotwórczy nowy, zagęszczarka nowa. Gm. Boleszkowice, tel. 604 625 062.

Silnik do Bizona na chodzie, drugi – na części; Bizon na części, heder z wózkiem na chodzie. Tel. 698 087 689, 698 087 681.

Kombajn Claas, ciągnik C330, C360, Ursus 1012, maszyny drobne różne, siewnik Poznaniak. Tel. 889 600 257.

Siewnik Poznaniak z agregatem. Tel. 691 574 750.

Wóz konny drabiniasty, cyklop z kabiną, brony 5-polowe ciągane, przetrząsaczo-zgrabiarka, kosiarka czeska, opielacz do ziemniaków, siewnik Poznaniak, pług 3-skibowy, kultywator. Dzwonić wieczorem, po 20.00, tel. 666 395 108.

RÓŻNE

Naprawa pękniętych bloków silników spalinowych, pęknięcia płaszczy wodnych, dziury. Dojazd do klienta. Tel. 601 859 884.

KUPUJESZ?
SPRZEDAJESZ?
ZAMIENIASZ?

Skorzystaj z oferty
Zachodniopomorskiego
Magazynu Rolniczego

Ogłoś się na naszych łamach!
OGŁOSZENIA
DROBNE
OD ROLNIKÓW
ZAMIESZCZAMY
BEZPŁATNIE

Tel. 91 479 40 59, 479 40 41
e-mail: redakcja@zodr.pl
poczta: ZODR Barzkowice, Redakcja ZMR
73-134 Barzkowice 2

OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ TAKŻE WSZYSCY
DORADCY POWIATOWYCH ZESPOŁÓW
DORADZTWA ROLNICZEGO ZODR

Warunki prenumeraty, przyjmowanie reklam

WARUNKI PRENUMERATY
Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty 1 egz. u doradcy - 30,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przesyłać na adres: redakcja@zodr.pl lub sekretariat.barzkowice@zodr.pl, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.
Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)
▸Reklama w pełnym kolorze:
A4 - pierwsza emisja - 1 130 zł, kolejne - 910 zł
A5 - pierwsza emisja - 590 zł, kolejne - 480 zł
Artykuł reklamowy A4 - 550 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 40 zł/moduł

PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ
Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać (**do 10. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie**, np. do 10 stycznia do nr lutowego) na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Ogłoszenia drobne od rolników zamieszczamy bezpłatnie

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 59, 479 40 41
fax 91 561 37 91
facebook.com/zodr.barzkowice
e-mail: redakcja@zodr.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna)
Milena Worach (skład, projekt okładki)
Druk: TOP DRUK Sp. o.o. sp.k., ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża, nakład 1200 egz.

eprasa.pl 571c646028

Kwadrans na krzyżówkę

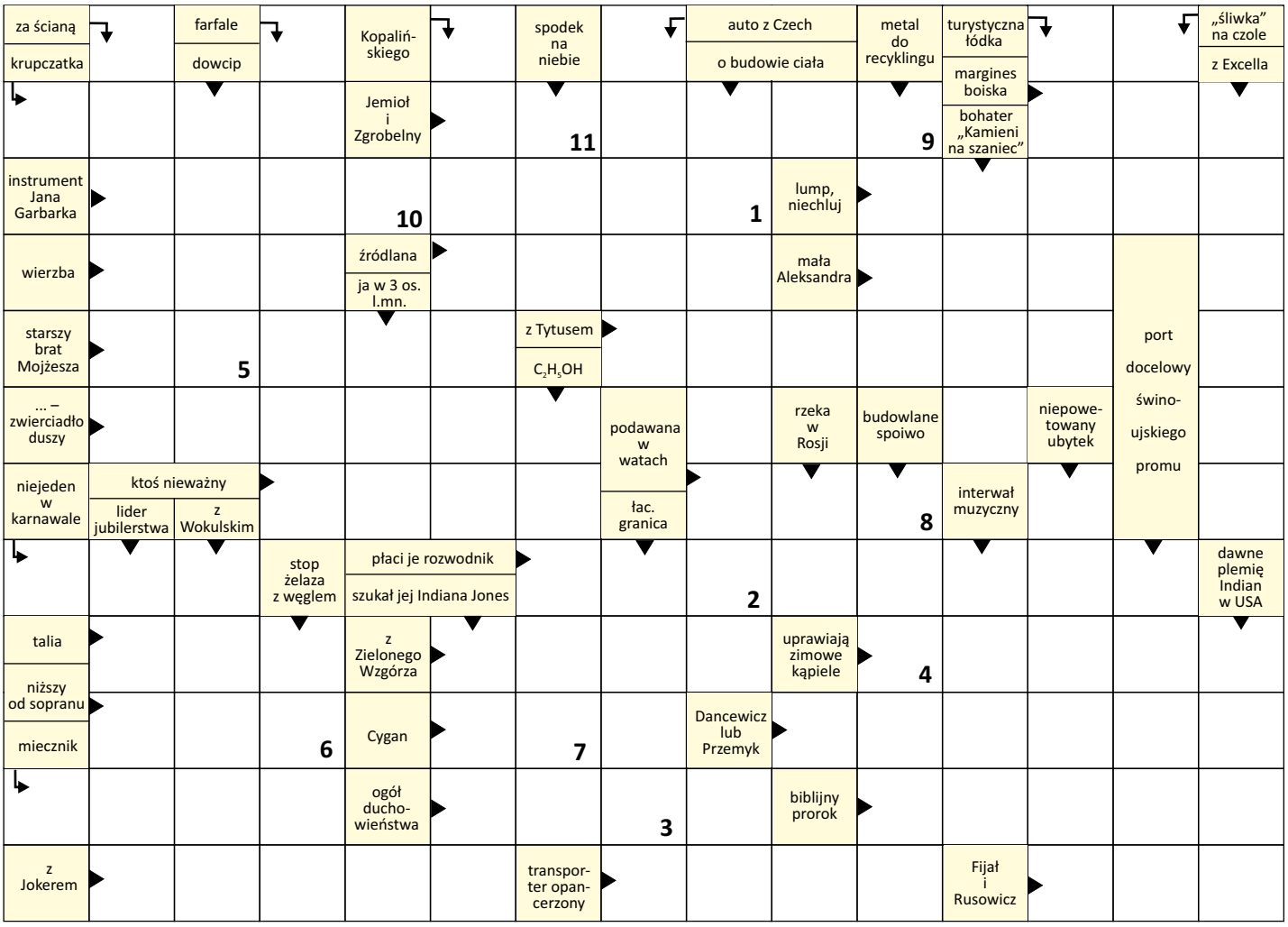

HASŁO:
Benjamin Franklin: Nie starzeje się ten, kto...

1	2	3	4	5	1	5	6	7	8	9	5	10	11

Kontakt z nami

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. (91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
fax (91) 561 37 91
e-mail: sekretariat.barzkowice@zodr.pl, www.zodr.pl

Oddział w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8
75-216 Koszalin
tel. (94) 341 87 30, fax (94) 342 79 24
e-mail: koszalin.oddzial@zodr.pl

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Białogardzie, ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
tel. (94) 312 04 10, fax (94) 311 26 88, kom. 513 161 525
e-mail: bialogard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Choszcznie, ul. Grunwaldzka 36, 73-200 Choszczno
tel./fax (95) 765 27 93, kom. 513 164 889
e-mail: choszczno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Gdyńska 4, 78-500 Drawsko Pom.
tel./fax (94) 363 22 64, kom. 513 161 531
e-mail: drawsko.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryficach, ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
tel./fax (91) 384 71 52, kom. 513 161 417
e-mail: gryfice.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach, ul. Targowa 19
74-110 Banie, tel./fax (91) 416 80 62
kom. 513 161 505, e-mail: gryfino.pzdr@zodr.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
tel./fax (91) 392 71 75, kom. 513 161 437
e-mail: goleniow.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kamieniu Pom. zs. w Golczewie
ul. Niepodległości 23, 72-410 Golczewo
tel./fax (91) 382 34 98, kom. 513 161 413
e-mail: kamien.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel./fax (94) 352 40 30, kom. 513 161 526
e-mail: kolobrzeg.pzdr@zodr.pl

PZDR w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
tel. (94) 342 79 29, kom. 513 164 897
e-mail: koszalin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Łobzie, ul. Sikorskiego 6, 73-150 Łobez
tel./fax (91) 397 09 21, kom. 513 161 440
e-mail: lobez.pzdr@zodr.pl

PZDR w Myśliborzu, ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel./fax (95) 747 93 51, kom. 513 161 541
e-mail: mysliborz.pzdr@zodr.pl

PZDR w Pyrzycach, ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
tel./fax (91) 570 48 75, kom. 513 161 508
e-mail: pyrzyce.pzdr@zodr.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
tel./fax (94) 314 00 00, kom. 513 164 891
e-mail: slawno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Stargardzie
Barzkowice 2, 73-134 Barzkowice
tel./fax (91) 573 46 03, kom. 513 161 509
e-mail: stargard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
tel./fax (94) 374 00 54, kom. 513 161 538
e-mail: szczecinek.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
tel./fax (91) 484 51 55, kom. 513 161 507
e-mail: szczecin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Świdwinie, ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
tel. (94) 365 35 57, fax (94) 365 61 97, kom. 513 161 536
e-mail: swidwin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Wałczu, ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
tel./fax (67) 258 97 30, kom. 513 161 411
e-mail: walcz.pzdr@zodr.pl

eprasa.pl 571c646028

GRUPA AZOTY

Najlepsze dla najlepszych

LOTERIA NA FINISZU!

www.dbamyopolskaziemie.pl

nagroda główna
CIĄGNIK 5090M
JOHN DEERE

co miesiąc **20 000 pln**

na nawozy Grupy Azoty

od razu **200 x 1000 pln**

Weź udział w loterii **od 01.02 do 30.04.2024 r.** Szczegóły i regulamin loterii audioteksowej na **www.dbamyopolskaziemie.pl**.
Lista produktów promocyjnych dostępna w regulaminie. Loteria dla osób pow. 18 lat.
Organizator: Unique One Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. Pamiętaj, zachowaj wszystkie zgłoszone dowody zakupu.

ZAKsan 33,5 Pulan® POLIFOSKA® Saletromag 25 HOLIST agro

DBAMY O POLSKĄ ZIEMIĘ

eprasa.pl 571c646028

WPŁYNIE NA URODZAJ

RSM®

28% N, 30% N, 32% N

RSM® S

26% N + 3% S

Nowoczesne standardy nawożenia

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR:

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

agro@grupaazoty.com

SKR Strzelce Krajeńskie Sp. z o.o.
tel. 95 763 29 43
www.skrstrzelce.pl

eprasa.pl 571c646028